

San Lucas

1 ¹⁻⁴Mägu'ughajpä Teófilo, miičcǝxpǝch hädaa nocy nhädiuñ nej miičh ja'a tøyhajt jaduhñ mmøødhädät ja'a Jesucristocǝxpä, nej jiajty nej yhabejty, nej ñibianǝcxyii. Pedyíjǝch jaduhñ tǝø nhabǝcy. Jaduhñ miičh tǝø mmädoyhajpä. Nämäy jäya'ay ja'a nocy capxy hajxy tǝø yajpädǝ'ögy ja'a Jesucristocǝxpä. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, je'eds hajxy jaduhñ tǝø xyajmädoyhájtäm. Yhamdsoo wiinhaam hajxy tiehm yhiijxy.

⁵Coo ja'a Herodes hänajty jim guiobiernähaty Judeanaaxooty, jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Zacarías. Teedy ja'a Zacarías hänajty tiuumby maa ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy hänajty myiñän. Ja'a Abías ja'a quiuhdujt hänajty yajtúunäxäp neby hänajty jecy tǝø yhane'emiän. Ja'a Zacarías ja'a tio'oxiǝjc, Elisabet hänajty xiøhaty. Ja'a Aarón yhap yhoc ja'a Elisabet jaduhñ. ⁶Pedyii ja'a Zacaríashajxy hänajty quiuidiuñ ja'a Diosmädia'agy. Hoy hajxy hänajty yajtuñ nebiä Dios choquiän. ⁷Pero cabä yhuunghajxy hänajty nitu'ugtä. Cahnä Elisabet hänajty ñä'ägädä

huungpaadyñä. Tǝøds hajxy hänajty miäjaanä.

⁸Tu'ugxǝbä, jiibiä Zacarías hänajty tiuñ mǝjtsajtǝgooty. ⁹Mänitä piaatä coo ja'a poom jiiby jiögät maa ja'a poomjojtaactän, jim Dioswiinduum. Jaduhñä teedyhajxy hänajty quiuhdujthaty. ¹⁰Mänit yhabaaty coo ja'a Zacarías ja'a poom hänajty jiiby jioga'añ. Mänitä cu'ughajxy yhamugǝöyy mǝjtsajtǝghaguuy. Mänit hajxy tiägǝöyy Diospa'yaaxpä. ¹¹Jimä Zacarías hänajty piomjocy, mänitä Dios mioonsä tu'ug ñäguehxtǝø'xy hahooyhaamby maa ja'a poom hänajty jioquiän. Jim hänajty tǝø chooñ Dioswiinduum. ¹²Coo ja'a Zacarías jaduhñ yhiijxy, mänit chähgǝöyy. Cabä wiinmahñdy piaaty nej jiatǝ'ǝwät. ¹³Mänit ñämaayyä:

—Zacarías, ca'a mdsähgǝ'öy. Tǝø ja'a Dios miädoy nej tǝø mmägäpxiän coo huung xmió'owät. Huungpaadaamb ja'a mdo'oxiǝjc jaduhñ. Juan ja'a mhuung myajxǝhätät. ¹⁴Mxoonda'agaamb miičh jaduhñ ja'a mhuungcǝxpä. Nämäy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ xioonnda'agaambä coo mhuung myínät miédstät. ¹⁵Cumay ja'a

mhuung piädsõma'añ ja'a Dioscõxpä. Miõõdhadaambiä Dioshespíritu; jaduñ miámín miäga'awa'añ. Cabä jocnõ yhu'uga'añ ni ja'a vino. ¹⁶⁻¹⁷Jaduhñdsä cuhdujt miõõdhada'añ nebiä Elías jecy miõõdhajtiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ yajwa'xaamby. Mänitä judíos ja'a Dios hajxy jiahmiejstaactägatsa'añ jadähooc. Jaduhñä Juan yajwiingapxõ'õwa'añ coo ja'a yhuung hajxy quia'a mõõdnimiädsiphájtänät, y coods hajxy miäbõjnät ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy põñ yhamdsoo cuhdujt ja wi'i yajtunaamb. Coo hajxy jaduhñ quiudiúnät, mänitä Dios jaduhñ quiuhbõga'añ.

¹⁸Mänitä Zacarías miänaañ: —Nébiõch ja'a tõyhajt jaduhñ nmõõdhädät cooch nhuung myina'añ. Tõõ hõjts nmäjaanä mõõdhõch ndo'oxiõjc.

¹⁹Mänitä Dios mioonsä yhadsooy: —Gabriélhõch nxõhaty. Jímhõch ndsoõ Dioswiinduum. Je'eçh tõõ xquiexy cooch miich minñ nhawaanä coo ja'a mhuung jaduhñ myina'añ. ²⁰Cooch miich ja'a nmädia'agy tõõ xquia'a mäbõjcä, huum miich mmähmõ'õwa'añ. Hõxtä coonä ja'a mhuung myínät, mänit mgapxõ'õga'añ. Tõjjiadaamb jaduhñ nébiõch chamñ nmädia'aguiän.

²¹Jimä cu'ug ja'a Zacarías hajxy hänajty jia wi'i yhahixy mõjtsajtõghaguuy. Yagjuõõby hajxy hänajty coo ja'a Zacarías jiiiby wyl'i jiecyc tsajtõgooty. ²²Coo ja'a Zacarías tõjpdõsõõmnä, tõõ hänajty jiaançh huuy. Mänitä

cu'ughajxy ñajuõõyy coo ja'a Zacarías ja'a tsõ'ty hänajty tõõ yhixy. Hix, cõ'õhaam yajnähixõõñä.

²³Hoorä, coo ja'a Zacarías yaghabejty mäduhñtiä hänajty tiuna'añ tsajtõgooty, mänit ñõcxnä maa ja'a quiajptän. ²⁴Mänitä tio'oxiõjc jiaançh mähmõõyy maaxhuungmõõd. Jiiby ñä'ägä mähmõõyy tõgooty mägoõxpõ'o. Caj ñä'ägä tõjpdõsõõmnä. Jaduhñ hänajty wyl'i miädiaacta'agy quiopcooty: ²⁵“Páadyhõch ja'a Dios jaduhñ tõõ xñäxuuçh nébiõch ja'a cu'ughajxy jaduhñ xquia'a péjxnät.”

²⁶Tädujpo'o ja'a Elisabet hänajty tõõ yhity maaxhuungmõõd, mänitä Dios ja'a Gabriel quiejxcumbä. Jimä Gabriel quiejxä maa ja'a cajpt xiõhatiän Nazaret jimñ Galileanaaxooty. ²⁷Ja'a María jaduhñ yajnäguejxä. Cäxyiihajpnä hänajty je'enä. Tõõ hänajty tiõdiägõ'õy coo ja'a José hänajty piõga'añ. Jue'e ja'a José, David yhap yhoc je'e, ja'a hijty jegyhajty gobiernätuumbä. ²⁸Mänitä Gabriel tiõjtägõõyy maa ja'a María hänajtiän. Mänitä María ñämaayyä:

—Diõshõch tõõ xquiexy cooch miich jaduhñ nmägápxät. Miichcõxpä ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ. Xmiõõdhijp miich ja'a Dios. Maas hoy miich ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiõjc-hajxy.

²⁹Cabä María hänajty ñajuõ'õy tii jaduhñ coo tõõ ñäma'ayii ja'a Dioscõxpä. Tsähgõõyy jaduhñ siémpräm. ³⁰Mänitä ñämáayyägumbä:

—María, ca'a mdsähgõ'õy. Mõj ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ ja'a

miičhcxpá. ³¹Mhuungpaadaamb miičh jaduñ. Jesús ja'a mhuung myajxohata'añ. ³²Møj jaančh jaduñ yhida'añ. Høxcabáanáp jaduñ coo Dyioshuungä. Dios jaduñ päda'agaamb gobiernä nebiä David jecy tiuunän, ja'a Jesús yhap tieedy. ³³Paady jaduñ piäda'aga'añii gobiernä nebiä judíoshajxy yhan'émat cøjxta'axiøø. Nimánaa jaduñ quia'a hanehmbädø'owa'añ.

³⁴Mänitä María yajtøoyy:
—Nébiøch jaduñ nnä'a huungpáadät; cáhnøch ya'adiøjc nhixyhatyñä.

³⁵Mänitä Gabriel yhadsooyy:
—Minaambä Dioshespíritu xyhuungmo'owa'añ. Dioshuung jaduñ minaamb ca'awaamb. Cabä pojpä cädieey mänaa tiuna'añ. ³⁶Y miičh mhocmaam, ja'a Elisabet, jaduñ je'e miaaxhuungpaadaambä, hoy jaduñ jia majjä jia petiä. Tädujpo'ohájnap je'e. Cábäc tyjy hijty miaaxhuungpaada'añ; jaduñnä cu'ughajxy hijty miäna'añ. ³⁷Pero cabä Dios tii tsip nã'ägä juø'oy. Hotyjijä jaduñ tiuna'añ.

³⁸Mänitä María miänaañ:
—Wéenhøch ja'a Dios jaduñ xñä'ägä moonsähaty. Wéenhøch jaduñ njaty nébiøch tøø xñama'ayän.

Mänitä Gabriel wyiimbijnä.

³⁹⁻⁴⁰Mänitiä ja'a María ñøcxy maa ja'a Elisabethajxiän. Judeanaaxooty hajxy hánajty chána'ay tunjooty. Mänitä María tiøjtägøoyy. ⁴¹Mänitä Elisabet yajpoo'xä. Mänitä maaxhuung jiiiby yu'xy Elisabet jioodooity. Mänitä

Elisabet ja'a Dioshespíritu nãmejtsä.

⁴²Mänitä Elisabet møc yaaxy:

—Maas hoy miičh ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy.

Jaduñ miičh mhuung xyhixáanabä. ⁴³Ja'a miičh mhuung, nwiindsønhadáambiøch je'e.

Nyagjuøbiøch jaduñ cooçh miičh xwyiingudsähgø'oy. ⁴⁴Túunøch

miičh xñä'a yajpoo'xy, mänitiøch nhuung yaaby jiaančh tehñ yu'xy njoodótyhøch. Jootcujc jaduñ ñijiwø'oyii, paady yu'xy.

⁴⁵Tøjiaadaamb jaduñ nej miičh ja'a Dios tøø xñama'ayän. Coo jaduñ mmäbøcy, jootcujc mhida'añ — nømä Elisabet ja'a María nãmaayy.

⁴⁶Mänitä María miänaañ:

Tøyhajtä Dios miøjjä jiaančhä.

⁴⁷Jootcujc-høch nñijiwø'oyii cooçh je'e xyhixy.

⁴⁸Xjiahmiéjtspøch jaduñ, hóyhøch nja häyoy.

Jootcujc-høch ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä nänømaannä,

⁴⁹je'eguiøxpä cooçh ja'a Dios tøø xyhuungmo'oy.

Møj jaančh ja'a Dios.

⁵⁰Pønjaty ja'a Dios jaduñ wiingudsähgøøby,

Dios jaduñ näxuudsaaamb cøjxta'axiøø.

⁵¹Tøø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'ogy;

tøø hajxy quia'a majjäda'agy, ja'a hajxy hijty yajcumayaambä.

⁵²Tøø ja'a gobiernä quihdujthajxy piøjcäxä, tøø ja'a häyooçhjäya'ayhajxy miøjtägø'oy.

⁵³Tøø ja'a häyooçhjäya'ayhajxy cøxiä wiinä mio'oyii;

cabä mäyøøjäya'ayhajxy tii tøø
piaady.
⁵⁴ Piuhejt ja'a Dios ja'a
judíoshajxy.
 Cøjxta'axiøø ñäxuučh pia'häyoy,
⁵⁵ nebiä Abrahamhajxy jecy
ñämaayyän,
 ja'a nhaphájtäm ja'a
ndeedyhájtäm.
⁵⁶ Tägøøgpø'o ja'a María jim jiaac
hijty maa ja'a Elisabetän. Mänit
yhädaacnä maa ja'a quiajptän.
⁵⁷ Mänitä Elisabet
miaaxhuungpaatnä; ya'ayhäna'c
jaduhñ miingahw. ⁵⁸ Mänitä
Elisabet hoy quiuhixyijäm ja'a
jiujy ja'a miägu'ughajxy møødä
miädøjc-hajxy. Mänit hajxy
nägøxiä xioondaacy coo Dios
ja'a mayhajt jaduhñ tøø tiuñ.
⁵⁹ Cuductujxøø ja'a pigäna'c
hajxy hoy yajcircuncidarhadyii
nebiä judíoshajxy hänajty
quihdujthatiän. Mänit hajxy jia
yajxøhataañ Zacarías nebiä tieedy
hänajty xiøhatiän. ⁶⁰ Mänitä tiaj
miänaañ:
 —Cábøch jaduhñ nyajxøhata'añ.
 Juánhøch jaduhñ nyajxøhata'añ.
⁶¹ Mänitä Elisabet ñämaayyä:
 —Tii jaduhñ coo myajxøhata'añ.
 Caj pøn jaduhñ xiøhaty maa miich
mjujy maa miich mmägu'ugän.
⁶² Mänitä Zacarías miäyajtøøwä
cø'øhaam nebiä yhuung xiøhátät.
⁶³ Mänitä pu'uyhuung ñädsiwoøyy
coo mio'owøøjät. Mänit yuugjahy
pu'uguiøxp: “Juan xiøhata'añ.”
 Mänit hajxy nägøxiä yagjuøøyy.
⁶⁴ Mänitä Zacarías quiapxø'nä.
 Mänitä Dios Dioscujú'uyäp
miooyy. ⁶⁵ Jaančh tehñ yagjuøøyy
ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mänitä

mädia'agy tiägøøyy wädijpä
 jim Judeanaaxooty jim tunjooty
 nebiaty ja'a Zacarías tøø jiaty.
⁶⁶ Coø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä
 miädoyhajty, mänit hajxy tiägøøyy
 najuøødiaacpä. Mänit hajxy
 miänaañ:
 —Pätiidä yø'ø pigäna'c tiunaamby
 coo hänajty tøø yeegy.
 Tøyhajtä Dios hänajty
 piuhbeda'añ.
⁶⁷ Mänitä Zacarías ñämejtsä ja'a
 Dioshespíritu. Mänitä Zacarías
 jiomädiaacnajxy neby hänajty tøø
 miøødmädia'agyijän ja'a Diósäm:
⁶⁸ Møj jaančh ja'a Dios;
 paady jaduhñ tøø quiäda'agy
 coo højts xyajnähw'ads
 xyajcuhwa'adsaanäm, højts
 judíoshájtäm.
⁶⁹ Tøø højts ja'a yajnähwatspä
 yajcuhwaatspä
 xyajnäguéjxäm;
 je'edsä møjcuहुdujt jaduhñ møød;
 ja'a David yhap yhoc je'e.
⁷⁰⁻⁷³ Jaduhñä Dios jecy miänaañ
 coo højts xyajnähw'ads
 xyajcuhwa'adsaanäm højts
 nmädsiphájtäm.
 Jaanä jaduhñ miänaambä coo
 xñäxuuds xpia'häyowaañäm.
 Yajtøjiadaamby jaduhñ
 nebiä Abrahamhajxy jecy
 miøødyajcuhdujquiän,
 ja'a nhap ja'a ndeedyhájtämhajxy.
 Ja'a Diosquexyhajxy jaduhñ
 jomädiaacnajx.
⁷⁴ Coø ja'a Dios hajxy jaduhñ
 xñäwaañäm maa ja'a
 nmädsiphájtämhajxiän,
 paady hajxy nga'a
 tsähgøøyyänä. Hoyyä Dios
 hajxy nbanøcxämät.

⁷⁵ Hawa'adstuum hajxy
 xyaghidáanäm cøjxta'axiøø.
⁷⁶ Huung, miičh nnämaaby coo
 Diosmädia'agy-yajwa'xpä
 mwädita'añ.
⁷⁷ Myajwiingapxø'owaamby ja'a
 Dios quiu'ughajxy neby
 hajxy jaduññ nähwa'ads
 quiuhwá'adsät.
 Coo ja'a Dios ja'a piojpä
 quiädieey hajxy
 yajmøødmädiá'agät,
 mänit hajxy yajñähwa'ads
 yajcuhwa'adsóøjät.
⁷⁸ Xñäxúu'tsäm ja'a Dios hajxy
 jaduññ,
 paadiä yajñähwaatpä
 yajcuhwaatpä quiejxy.
⁷⁹ Xpiädáacäm hajxy
 hawa'adstuum,
 xmióoyyäm ja'a hoyhajt ja'a
 weenhajt hajxy,
 nømä Zacarías miänaañ.
⁸⁰ Hoorä, yee'c møjjøøyy ja'a
 Juan jaduññ. Wiinmahñdymejts
 jaduññ. Ñajuøøyy jaduññ mädyii
 hoy mädyii mäbaad. Miøødhajt
 ja'a Dioshespíritu jaduññ. Coo
 miøjjøøyy, mänit tiägøøyy wädijpä
 hanidiuhmduum. Jim yhiyty høxtä
 coonä tiägøøyy Diosmädia'agy-yaj
 wa'xpä.
2 Coo ja'a xøø jomøjt yhabaaty,
 mänitä gobiernä Augusto
 yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy
 ween nøcxy nägøxiä ñiguiujaayii
 maa ja'a yhamdsoo cajpthajxiän,
 ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpä.
² Ja'a Augusto jaduññ
 hanehmdsohñ; cahnä pøñ hänajty
 jaduññ yhane'emyñä. Ja'a Cirenio,
 je'e hänajty jim tuumb gobernador
 Sirianaaxooty. ³ Mänitä jäya'ayhajxy

nägøxiä jiaančh cudiuuñ nebiä
 Augusto hänajty tøø yhane'emiän.
⁴⁻⁵ Jue'e ja'a José hänajty, ja'a
 David yhap yhoc hänajty je'e. Belén
 ja'a cajpt hänajty xiøhaty maa
 ja'a David hänajty tøø myiñ tøø
 quia'ayän, jim Judeanaaxooty.
 Coo ja'a David hänajty jim tøø
 myiñ tøø quia'ay, paadiä Joséhajxy
 hänajty jim nøcxy ñiguiujaaya'añii
 møødä María. Tøø hänajty
 tiödiägøøñä coo hajxy hänajty
 piøgaannä. Maaxhuungmøød ja'a
 María hänajty. Galileanaaxooty
 hajxy hänajty tøø choñda'agy
 maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret.
⁶ Coo hajxy jim miejch Belén,
 mänitä María miaaxhuungpaaty.
⁷ Ja'a quiobhuung jaduññ
 miingahw. Mänitä María ñähbijty
 ñähmojch. Mänit quiugo'ogøøyy
 wajjøø'xøhñdyooty. Hiç, cabä
 mejtstaact hajxy hänajty maa
 tøø ñä'ägädä paady jim cajptooty.
 Paady hajxy jim ñä'a nøcxøøyy
 tøjpa'c maa häna'c ja'a waj hajxy
 hänajty yajtäna'ayän.
⁸ Jim häna'c-hajxy hänajty näje'e
 mieegcueendähaty cajtpa'a.
 Coods hänajty je'e. ⁹ Mänitä
 Dios ja'a cujajpä cudøø'xpä
 yajcähxø'cy maa hajxy hänajty
 mieegcueendähatiän. Mänitä
 Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy
 maa wyiinduumhajxiän; jim
 hänajty tøø choñ tsajpootyp.
 Mänit hajxy chähgøøyy. ¹⁰⁻¹¹ Mänit
 hajxy ñämaayyä:
 —Ca'a hajxy mdsähgøø'y.
 Naamnä ja'a Cristo tøø myiñ tøø
 quia'ay jim Belén. Mijts jaduññ
 xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb.
 MWiindsønñhadaamby hajxy jaduññ.

Páadyhøch nhawáanäm nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä xioondá'agät.

¹²Coo ja'a pigäna'c hajxy jaduñ mbáadät nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty, jaduñ hajxy mnajuø'owät coo hánajty jie'ejä.

¹³Mänitä Diosmoonsähajxy nämay jiaac näguehxtø'xy; haagä jim hajxy hánajty tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy miánaaŋ:

¹⁴Møj jaanč ja'a Dios; tsajpootyp jaduñ yhity.

Jootcujc ja'a jäya'ayhajxy yaa yhida'añ hädaa yaabä naaxwiin pønjaty ja'a Dios quiumaaby.

¹⁵Mänitä Diosmoonsä hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy tsajpootyp. Mänitä meegcueendähajpähajxy ñiñämaayyä:

—Jam hajxy híjxäm Belén nebiä Diosmoonsä hajxy tøø xyhawáanäm.

¹⁶Päyø'øguiä hajxy tiu'ubøjcy. Mänitä Jesucristo hajxy hoy jiaanč paady møødä María møødä José. Jiibiä Jesucristo hánajty quio'na'ay nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty. ¹⁷Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy nebiaty hajxy hánajty tøø yhixy tøø miädoy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁸Ja'a jäya'ayhajxy jaac mädoyhájtäbä, yagjuøøyy hajxy jaduñ. ¹⁹Pero cabä María jaduñ yagjuøøyy. Tøø hánajty miøødmädia'agyii coo jaduñ jiada'añ yhabeta'añ. Jiiby quiopcooty miädiaactaacy. Caj pøn yajmøødmäiaacy. ²⁰Haa ja'a meegcueendähajpähajxy, mänit hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy. Mänitä Dios ja'a Dioscujú'uyäp hajxy miooy coo hajxy tøø yhixy

tøø miädoy nebiaty hajxy hánajty tøø miøødmädia'agyii.

²¹Cuductujxøø ja'a Jesús hajxy yajcircuncidarhajtä. Mänit hajxy yajxøbejty Jesús nebiä María hánajty tøø ñäma'ayii coo hánajty quia'a huungmo'oyiinä. Ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hánajty hoy tøø ñäma'ay.

²²Coo ja'a xøø hánajty tøø yhabejnä, mänit hajxy hoy chi'iy nebiä ley myiñän, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Mänitä Jesús hajxy jiiby chehñhädäacy Jerusalén jim mõjtsajtøgooty. ²³Jaduñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Ja'a coobhuung ya'ayhäna'cpähajxy, Diostuung hajxy tiunaamby.”

²⁴Mänitä paloma hajxy metsc vojxy nebiä jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

²⁵Jimä jäya'ay hánajty tu'ug chäna'ay Jerusalén; Simeón hánajty xiøhaty. Hojiäya'ay hánajty je'e. Hoyyä Dios hánajty wyiingudsähgø'øy. Miøød ja'a Dioshespíritu hánajty je'e. ²⁶Tøø hánajty miøødmädia'agyijäm ja'a Dioshespíritu coo hánajty quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Cristo hánajty tøø yhamdsoo hixy, ja'a Dios hánajty quixaaambiä. ²⁷Mänitä Simeón ñämaayyä ja'a Dioshespíritu coo jim ñøcxät tsajtøgooty. Mänitä Jesús hoy jiiby piaady møødä tijahajxy. Cahnä hajxy hánajty wyiimbityñä. ²⁸⁻²⁹Mänitä Simeón ja'a Jesús chehñdsooyy. Mänitä Simeón miánaaŋ:

Diosteedy, Dioscujú'uyäp,
jootcújc-høch nhó'ogät,
je'eguiøxpä coo tøø
myajtøjiaty nébiøch hijty tøø
xmiøødmädia'aguiän.

³⁰ Hamdsóojoch tøø nhixy
ja'a yajnáhwaatspä, ja'a
yajcuhwaatspä,
³¹ ja'a miičh tøø mguéxiäbä hädaa
yaabä naaxwiin.
³² Ja'a hajxy ca'a judíospä,
yajwiingapxø'owáanäp ja'a
hoguiapxy ja'a homiädia'agy
hajxy.
Ja'a judíoshajxy, cumayáanäp
hajxy je'e;
møj jaančh hajxy piäda'aga'añii.
³³ Mänitá Jesús tiajhajxy
yagjuøøyy coo yhuunghajxy hánajty
jaduhñ tøø nánøømäxä. ³⁴⁻³⁵ Mänit
hajxy nãmaayyá:
—Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a
weenhajt xmio'oy.
Mänitá María nidiuhñ nãmaayyá:
—Näje'e ja'a judíoshajxy
yhida'añ tu'ugmädia'agy møød
miičh mhuung. Piaadaamby ja'a
hoyhajt ja'a weenhajt hajxy je'e.
Pero nãmay hajxy jaduhñ quia'a
møødhida'añ tu'ugmädia'agy.
Ñähwaambedaamby hajxy je'e.
Tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ.
Cähxø'ogaambä wyiinmahñdyhajxy
jaduhñ neby hajxy tiajy miay.
³⁶⁻³⁷ Jiibiä yaamgto'oxy
hánajty tu'ug tsajtøgooty; Ana
hánajty xiøhaty. Fanuel ja'a
tieedy hánajty tøø xiøhaty. Aser
ja'a yhap ja'a tieedy jegyhajty
xiøhaty. Juxtujcjomøjt ja'a ñihyhap
hánajty tøø miøødtsána'ay.
Mänitá ñihyhap yho'nä. Mänitáts
hánajty tøø jiaac jugyhaty
mädaaxc-hii'xcumädaaxcjomøjt
nidiuhñ. Tøø hánajty miäjaaná.
Ja'a Diosmädia'agy hánajty
yajwa'xyp. Jiiby hánajty nã'ägä
tuñ tsajtøgooty. Xøømdsuhñ ja'a

Dios hánajty wyiingudsähgø'oy.
Hayuu hánajty yhity tähoocjaty
nebiä Diosmädia'agy jaduhñ maas
hoy wyiinjuø'owät. ³⁸ Coo ja'a Ana
jaduhñ miädooyy nebiä Simeón
ja'a Jesús nánøømiän, mänitá Dios
miooyy Dioscujú'uyäp. Mänitá
mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä
jim Jerusalem coo ja'a Cristo tøø
quiäda'agy. Nägøxiä jäya'ayhajxy
miädoyhajty, ja'a Cristo hajxy
hánajty yhahixypä.
³⁹ Coo ja'a Maríahajxy hánajty
tøø quiudiuñ nebiä Diosley myiñän,
mänit hajxy wyiimbijnä, yhädaacnä
hajxy Nazaret jiiby Galileanaaxooty,
maa hajxy hánajty tøø choonän.
⁴⁰ Yee'c møjjøøyy ja'a Jesús jaduhñ.
Wiinmahñdymejts jaduhñ. Dios
jaduhñ mooyy ja'a hoyhajt ja'a
weenhajt.
⁴¹ Wiingujomøjt ja'a judíos
ja'a xøø hajxy hánajty yagjadyii
jim Jerusalem mänaabä ja'a
meeghuung hajxy hánajty yoxiän.
⁴² Coo ja'a Jesús majmetscjomøjt
yaghabejty, mänitá Maríahajxy
ñøcxy xøøhajpä Jerusalem møødä
Jesús, nebiä cuhdajt hajxy
hánajty miøødän. ⁴³ Coo ja'a xøø
hánajty tøø miaañä, mänit hajxy
wyiimbijnä. Pero ja'a Jesús, jim je'e
miähmøøyy Jerusalem nidiuhñ.
Cabä tiajhajxy hánajty ñajuø'oy pø
tøø miähmø'oy. ⁴⁴ Jaduhñ hajxy
hánajty miäna'añ cooc tyijy hajxy
hánajty jim piamánaqyii møødä
miägu'ughajpähajxy. Tu'xøø ja'a
Maríahajxy hánajty tøø tiu'uyo'oy,
mänitá Jesús hajxy yhixpaaty
coo hánajty jim quia'a pamánacy
høxhaam. Mänit hajxy jia høxtaayy
maa ja'a jiuuy ja'a miägu'ughajxiän.

⁴⁵ Coo hajxy quia'a paaty, mänit hajxy wyiimbíjcumbä. Mänit hajxy ñøcxtägajch Jerusalén jadähooc.

⁴⁶ Jimä Jesús hajxy jiaančh paaty tsajtøgooty. Miädägøøgxøøbä hänajty jim tøø yhity. Jiiby hänajty yhäña'ay maa ja'a ley-yajnähixøøbiädøjc-hajxiän, ja'a hajxy jiiby tsajtøgootypä. Jiibiä capxy mädia'agy hänajty miämädoona'ay. Cøxiä wiinä hänajty yajtøy. ⁴⁷ Jaduhñ hänajty yhadsoy nebiä jajpän, nebiä tøøbä quiapxtá'aguiäbän. Yagjuøøby hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty jiiby häñaabiä tsajtøgooty. ⁴⁸ Coo ja'a Jesús jaduhñ piaatä ja'a tiajhajxy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänitä tiaj miänaañ:

—Huung, tii højts jaduhñ coo tøø xyhäyoowhixy coo tøø mmähmø'øy. Jiiby højts miich nja wi'i yhøxta'ay.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiich mijts coo xyhøxta'ay. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coočh tsipcøxp nduna'añ maačh nDeedy tiøjcänä. Haa ca'a, Dióshøch jaduhñ nDeedyhajpiä.

⁵⁰ Pero cabä tiajhajxy wyiinjuøøyy tii jaduhñ coo tøø miäna'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús jiaančh padu'ubøjnä, piahädaacy jiiby Nazaret. Hix, jiaac mabøjcäp ja'a tiaj miädia'agyhajxy hänajty. Y ja'a María, jiiby hänajty yajnøcxy yagjuø'øy quiopcooty nebiä yhuung hänajty tøø xyi'igy tøø miädia'agy jiiby tsajtøgooty.

⁵² Yee'c-habejt ja'a Jesús jaduhñ; jaac wiinmahñdymejts jaduhñ. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ møødä tsaan møødä cu'ug.

3 ¹⁻² Coo ja'a Juan hänajty tøø miøjjøøñä, ja'a Zacarías yhuung, mänit miägäpxä ja'a Diósäm. Mänit tiägøøyy wädijpä haniduihmduum. Majmoxjomøjt ja'a Tiberio hänajty tøø guiobiernähaty. Ja'a Poncio Pilato hänajty tuumb gobernador Judeanaaxooty. Ja'a Herodes hänajty tuumb gobernador Galileanaaxooty. Ja'a piuhya'ay Felipe hänajty tuumb gobernador Itureanaaxooty møødä Traconitenaaxooty. Ja'a Lisanas hänajty tuumb gobernador Abilinianaaxooty. Ja'a Anás hänajty tuumb teedywiindsøn møødä Caifás. ³ Mänitä Juan ñøcxøøyy maa ja'a Jordánmøjnøø mäwiingonän. Jaduhñä tsaangu'ug hänajty yajwiingapxø'øy coo hajxy ñäbétät, coo ja'a yhaxøøgwiiinmahñdy hajxy ñajtshixø'øwät, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. ⁴⁻⁵ Tøjiajt jaduhñ nebiä Isaías ja'a Diosquexypä jecy jahyyän:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaæwädity haniduihmduum:

“Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgwiiinmahñdy hajxy. Jaduhñ ja'a mWiindsøn hajxy hoy mhahíxät; jaduhñ hajxy hoy mwiingudsähgø'øwät.

⁶ Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñajuø'øwa'añ neby hajxy yajnähwa'adsøøjät ja'a Diósäm.”

⁷ Coo ja'a tsaangu'ughajxy hänajty yajnäbeta'añijäm ja'a Juángäm, jaduhñ hajxy hänajty näma'ayii:

—Haay møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägä mөөдä. Paady hajxy jaduһn mhuuc näbetaambä nebiä Dios hajxy jaduһn xquia'a yajcumädöwät, túһmätš. ⁸Hoy hajxy mwädítät neby jaduһn quiahxó'ögät coo ja'a mhaxөөgwiinmahñdy hajxy hánajty tөө mnajtshixөөñä. Y cab hajxy jaduһn mmáná'anät: “Abrahámhöch nhaphajt ndeedyhajt, páadyhöch ja'a Dios xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitä Dios hajxy xyajnáhwá'adsät coo ja'a mhaxөөgwiinmahñdy hajxy mnajtshixó'öwät; ca'a jie'eguiöxpä coo Abraham hajxy mhaphajty mdeedyhajty. ⁹Hoy hajxy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduһn xquia'a pädá'agät haxөөgtuum. Pөн hoy ca'a wädiyp, jaduһn mäwíinätš je'le nebiä quepychaa ca'a төөmhajpän. Piuxaamby hajxy je'le; mänit hajxy ño'oga'añ.

¹⁰Mänitä tsaangu'ughajxy miänaañ:

—Neby hójts ndúnät coo hójts hoy nwädítät.

¹¹Mänitä Juan yhadsooy:

—Pөн camiixy metšc mөөд, ween tu'ug ñä'a mo'oy pөн quiamiixy ca'a hijp. Jaaná jaduһnduhmbä, pөн jөө'xyрөcy mөөд, ween mio'oy pөн mähdiojc ca'a mөөд —nөmä Juan miänaañ.

¹²Näje'le ja'a yajnáhuuduutpähajxy miejtspä näbejpä. Mänitä Juan hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, hójtsäts, neby hójts jaduһn ndúnät.

¹³Mänitä Juan yhadsooy:

—Cab hajxy nä'a tägө'öbä myagjuuñáxät.

¹⁴Jaaná jaduһnä policíahajxy näje'le yajtөөbä. Mänitä Juan yhadsooy:

—Cabä xädө'өн pөн mbójcät nä'a nagoobä. Y caj pөн mnähwaambédät nä'a nagoobä. Mjootcädá'agäp ja'a mmájuhñdy hajxy.

¹⁵Ja'a tsaangu'ughajxy, jaduһn hajxy hánajty wyi'i yajtөy wyi'i yajtө'xy pө Cristo je'le ja'a Juan. Paady hajxy hánajty wyi'i yajtөy, coo ja'a Cristo hajxy hánajty yhahixy. ¹⁶Mänitä Juan yhadsooy:

—Nөөháamhöch mijts chaa nyajnábety. Pero xiichä jäya'ay tu'ug xjiaac pamiñ. Je'eds mijts mäböcy xmio'owaamb ja'a Dioshespíritu. Xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduһn. Maas möc cuhdujt jaaya'ay miөөдä quejeech hөөч. Cábөчhä cuhdujt nnä'ägä mөөдä ni weeñtiä maa jaaya'aguiöxpän. ¹⁷Pөн ja'a haxөөgwiinmahñdy jaduһn ca'a najtshixó'owaamb, haxөөgtuum piäda'aga'añii. Cөjxta'axiөө jiiby chaačhpöga'añ. Pero pөнä homiädia'agy pawädiyp, cөjxta'axiөө hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

¹⁸Madiu'u ja'a Juan ja'a cu'ug hánajty yajwiinxiic yajwiingapxө'өy ja'a Diosmädia'agy. Möc hánajty jiaanč tehм miädia'agy. ¹⁹Mänitä Juan ja'a Herodes hoy yhojy, ja'a hánajty tuumbä gobernador. Paadiä Herodes yhojjä coo yhamdsoo puhya'ay ja'a tio'oxiөjc hánajty miөөdtsánaayyä. Felipe ja'a piuhya'ay hánajty xiөhaty. Jiinä hánajty jiugyhatyñä. Herodías ja'a Felipe tio'oxiөjc hánajty

xiøhaty. Madiu'u ja'a Herodes hänäjty jiatcø'øy haxøøg. ²⁰ Coo ja'a Herodes jaduhñ yhojjä, mänitä Herodes ja'a Juan yajtsuumä. Hix, haxøøgwiinmahñdy ja'a Herodes hänäjty miøød.

²¹ Coo ja'a Juan hänäjty quia'a tsumyiinä, jimä cu'ug hänäjty yajnäbety. Mänitä Jesús miejch näbejpä. Juan hänäjty je'e yajnäbetaamb. Jimä Jesús hänäjty Dyiospa'ya'axy, mänitä tsajpootyp yhawaach. ²² Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús nãgädaacy nebiä paloman. Mänit hoy yhänaaxiøpy ja'a Jesús ja'a quiuhduum. Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—NHuunghájpiøch miich. Njaanç tehñ chójpiøch miich. Jootcujc-høch jaduhñ nnijiäwø'øyii maa miichcøxpän.

²³ Hii'xmajcjomøjt ja'a Jesús hänäjty miøødä mänaabä tiägø'øyän yajnähixøöbiä. Ja'a cu'ug jaduhñ mänaan cooc tyijy ja'a Jesús ja'a José hänäjty tieedyhaty. Ja'a José yhap tieedyhajxy, jaduhñä xiøøhajxy ñibianøcxä: Elí ja'a José tieedy xiøhajty. ²⁴ Ja'a Elí tieedy, Matat je'e xiøhajty. Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Jana je'e xiøhajty. Ja'a Jana tieedy, José je'e xiøhajty. ²⁵ Ja'a José tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Amós je'e xiøhajty. Ja'a Amós tieedy, Nahúm je'e xiøhajty. Ja'a Nahúm tieedy, Esli je'e xiøhajty. Ja'a Esli tieedy, Nagai je'e xiøhajty. ²⁶ Ja'a Nagai tieedy, Maat je'e xiøhajty. Ja'a Maat tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Semei

je'e xiøhajty. Ja'a Semei tieedy, Josec je'e xiøhajty. Ja'a Josec tieedy, Judá je'e xiøhajty. ²⁷ Ja'a Judá tieedy, Joanán je'e xiøhajty. Ja'a Joanán tieedy, Resa je'e xiøhajty. Ja'a Resa tieedy, Zorobabel je'e xiøhajty. Ja'a Zorobabel tieedy, Salatiel je'e xiøhajty. Ja'a Salatiel tieedy, Neri je'e xiøhajty. ²⁸ Ja'a Neri tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Adi je'e xiøhajty. Ja'a Adi tieedy, Cosam je'e xiøhajty. Ja'a Cosam tieedy, Elmodam je'e xiøhajty. Ja'a Elmodam tieedy, Er je'e xiøhajty. ²⁹ Ja'a Er tieedy, Josué je'e xiøhajty. Ja'a Josué tieedy, Eliezer je'e xiøhajty. Ja'a Eliezer tieedy, Jorim je'e xiøhajty. Ja'a Jorim tieedy, Matat je'e xiøhajty. ³⁰ Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Simeón je'e xiøhajty. Ja'a Simeón tieedy, Judá je'e xiøhajty. Ja'a Judá tieedy, José je'e xiøhajty. Ja'a José tieedy, Jonam je'e xiøhajty. Ja'a Jonam tieedy, Eliaquim je'e xiøhajty. ³¹ Ja'a Eliaquim tieedy, Melea je'e xiøhajty. Ja'a Melea tieedy, Mena je'e xiøhajty. Ja'a Mena tieedy, Matata je'e xiøhajty. Ja'a Matata tieedy, Natán je'e xiøhajty. ³² Ja'a Natán tieedy, David je'e xiøhajty. Ja'a David tieedy, Isaí je'e xiøhajty. Ja'a Isaí tieedy, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tieedy, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tieedy, Sala je'e xiøhajty. Ja'a Sala tieedy, Naasón je'e xiøhajty. ³³ Ja'a Naasón tieedy, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab tieedy, Admin je'e xiøhajty. Ja'a Admin tieedy, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom tieedy, Fares je'e xiøhajty. Ja'a Fares tieedy, Judá je'e xiøhajty.

³⁴ Ja'a Judá tieedy, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob tieedy, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac tieedy, Abraham je'e xiøhajty. Ja'a Abra'am tieedy, Taré je'e xiøhajty. Ja'a Taré tieedy, Nacor je'e xiøhajty. ³⁵ Ja'a Nacor tieedy, Serug je'e xiøhajty. Ja'a Serug tieedy, Ragau je'e xiøhajty. Ja'a Ragau tieedy, Peleg je'e xiøhajty. Ja'a Peleg tieedy, Heber je'e xiøhajty. Ja'a Heber tieedy, Sala je'e xiøhajty. ³⁶ Ja'a Sala tieedy, Cainán je'e xiøhajty. Ja'a Cainán tieedy, Arfaxad je'e xiøhajty. Ja'a Arfaxad tieedy, Sem je'e xiøhajty. Ja'a Sem tieedy, Noé je'e xiøhajty. Ja'a Noé tieedy, Lamec je'e xiøhajty. ³⁷ Ja'a Lamec tieedy, Matusalén je'e xiøhajty. Ja'a Matusalén tieedy, Enoc je'e xiøhajty. Ja'a Enoc tieedy, Jared je'e xiøhajty. Ja'a Jared tieedy, Mahalaleel je'e xiøhajty. Ja'a Mahalaleel tieedy, Cainán je'e xiøhajty. ³⁸ Ja'a Cainán tieedy, Enós je'e xiøhajty. Ja'a Enós tieedy, Set je'e xiøhajty. Ja'a Set tieedy, Adán je'e xiøhajty. Ja'a Adán, Dios jaduhñ cunuux pádaac.

4 Jimä Jesús hánajty maa ja'a Jordánmøjnøøjan. Miøødä Jesús ja'a Dioshespíritu hánajty. Mänitá Jesús wioonøcxä hanidiuhmduum ja'a Dioshespíritu. ²⁻³ Jim jaduhñ yhiyty juxychägui'xxøø. Hayuu hánajty ñä'ägä hity. Jimä Jesús hánajty jia jøjcapxø'øwa'añii ja'a møjcu'ugóngäm coog tyijy cu tiu'udägooyy. Mänitá Jesús yuu píaatä. Mänitá Jesús ñämaayyá ja'a møjcu'ugóngäm:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuunghaty, yajwa'añguioj

yø'ø tsaá nebiä tsajcaaguiän —ja jøjcapxø'øwaanä ja'a Jesús jaduhñ, paady jaduhñ ñämaayyá.

⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miána'añ: “Ca'a quiaaguiä ja'a jäya'ayhajxy miäjuggyhádat hádaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miäjuggyhádat.”

⁵ Mänitá møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy maa ja'a tun jaançh tehñ quiøxpän. Mänitá Jesús tu'habaquiä yajnäheebøoyyá ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hádaa yaabä naaxwiin.

⁶⁻⁷ Mänitá Jesús ñämaayyá:

—Høøch nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiähxø'øgy. Yajxon yø'ø cajpt jaduhñ. Møj jaançh ja'a jäya'ayhajxy, ja'a hajxy xiiby tsánaabiä. Høøch jaduhñ cøxiä tøø xquiøxy cø'ødägø'øy. Nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhñ cooçh hopiønä nyajcø'ødägø'øwät. Y cooçh miich jaduhñ xwyiingudsähgø'øwät, mänitøch miich ngøxy mó'owät.

⁸ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miána'añ: “Mwiingudsähgø'øwäp ja'a Dios; je'eduhñ mWiindsønähädäp. Cab jaduhñ wiingpä mwiindsønähädät.”

⁹ Mänitá møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén-cajptooty. Mänit miøødwimbejty møjtsajtojcuhduum. Mänitá møjcu'ugong miánaañ:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuunghaty, cuhdøpxnax jiiby naaxwiin. ¹⁰ Caj miich nej mjádät. Jaduhñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Dios hane'emaamb ja'a mioonsähajxy tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

¹¹ Xchehñhidaamb miič hajxy
jaduhñ nej miič tsaajooty
jaduhñ mga'a cuhnébät.

¹² Mänitá Jesús yhadsooyy:
—Jaduhñä Diosmädia'agy

miänaambä: “Cabä Dios
mjøjcapxø'owät, ja'a
mWiindsønħajpiä.”

¹³ Coö ja'a mõjcu'ugong
miädia'agy hänäjty quia'a
jõjtägø'owáanäxä, mänit
ñähgueecnä. ¹⁴ Mänitá Jesús
yhädaactägajch Galileanaaxooty.
Diosmäjaa hänäjty miøød. Mänitá
mädia'agy wiädijty ja'a Jesúscøxpä
wiinduhmyhagajpt. ¹⁵ Cajpt-cajpt
ja'a Jesús hänäjty wiädity
yajñähixøöbiä tsajtøgooty. Mänitá
Jesús quiumaayyá ja'a jäya'ayhajxy
nägøxiä.

¹⁶ Mänitá Jesús miejch Nazaret
maa hänäjty tøø miuutsc-hatiän.
Coö ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit
tiägøøyy tsajtøgooty. Jaduhñ
hänäjty ñä'ägä cuhdujthaty
ja'a poo'xxiøøjooty. Mänit
ñämaayyá coö ja'a Diosmädia'agy
quiápxät. Coö tiänaayyø'cy
majjäya'awyiinduum, ¹⁷ mänitá
libro miooyyá, ja'a Isaías
hänäjty jegyhajty tøø jiäayäbä,
ja'a Diosquexypä. Mänitá libro
quiejtøøyy. Mänit tiägøøyy capxpä:

¹⁸ Ja'a Dioshespíritoch nmøød.

Je'ečh tøø xpiäda'agy
coöchä häyoobäya'ayhajxy
nhawáanät coö hajxy
yaghoyø'owa'añii.

Jadúhñhöch tøø xwyiinguexy
coöchä jäya'ayhajxy
nhawáanät nebiä piojpa
quiädieey hajxy ñähwa'ads
quiuhwá'adsät,

nebiä Diosmädia'agy hajxy
pedyii quiudiünät.

¹⁹ Tøø jaduhñ yhabaady coö ja'a
Dios ja'a mayhajt jaduhñ
tiuna'añ mõj may.

²⁰ Mänitá Jesús ja'a libro
yhabädiñä. Mänitá tsajtøjyohbiä
jaduhñ miooyyá. Mänitá
Jesús yhäñaaguüadaacy. Wyi'i
wyiinhee'ppejpy ja'a cu'ug ja'a
Jesús hajxy hänäjty. ²¹ Mänitá Jesús
miänaañ:

—Tøø ja'a Diosmädia'agy tiøjiaty
nébiøch tøø ngapxiän.

²² Mänitá cu'ughajxy yagjuøøyy
coö ja'a Jesús hänäjty hoy tøø
quiapxy. Hoy ja'a Jesús hajxy
hänäjty ñänømy:

—Maa yø'ø capxy yø'ø
mädia'aguüada'a tøø yhuug
habøjpa. Haa ca'a, ja'a José yhuung
yø'øduhñ, cabä —nøm hajxy
hänäjty miäna'añ.

²³ Mänitá Jesús miänaañ:
—Jadúhñhöch mijtsäda'a
xñäma'awa'añ: “Huuc yajcähxø'øg
ja'a hijxtahñd yaa maa ja'a
mhamdsoo cajptän nej miič
jim tøø mhuuc yajcähxø'pän jim
Capernaum.”

²⁴ Mänitá Jesús jiaac mänaañ:
—Pero høøch jaduhñ mänaamb,
ja'a Diosquexypähajxy, cabä
miädia'agyhajxy miäbøgáanäxä
maa yhamdsoo cajpthajxiän. Tehm
tiøyhajt jaduhñ. ²⁵⁻²⁶ Coö ja'a
Elías hänäjty jegyhajty wiädity
Diosmädia'agy-yajwa'xpä yaa
Israelpä-naaxooty, tægøøgjomøjtä
cupc caj ñä'ägädä tuuyy. Chaadsä
yuuxøø jiaanč tehñ jiajtä. Mänitá
Dios ja'a Elías quiejxy maa ja'a
cajpt hänäjty xiøhatiän Sarepta, jim

Sidón mäwiingón. Jimä Elías ja'a yaamgto'oxy hoy tu'ug piuhbety. Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy yaabä, cab hajxy yajnäguejxä, hoy hajxy hänajty jia nämayyä.

²⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, jii haxøøgpa'ammøødpähajxy hänajty nämay yaa Israelpä-naaxooty mänaa ja'a Eliseo hänajty yaa wiäditiän Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Pero cabä pia'amhajxy jaduhñ yajnajx yajmäayyäxä. Jagooyyä Naamán pia'am nidiuhñ ñajxy miaayy, y jäguem hänajty chäna'ay jim Sirianaaxooty, ca'a yaajä.

²⁸ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, ja'a hajxy hänajty jiiby tsajtøgootypä, cøjx hajxy jiootma'ady. ²⁹ Mänitä Jesús hajxy ñädänaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy jim yajnøcxy tunguhduum jim cajptpa'a. Jimä Jesús hajxy hänajty quihujijpnaxa'añ. ³⁰ Pero cabä Jesús hajxy nej ñä'a tuuñ. Jaduhyyä je'e yajyohñajxy majiäya'ayhagujc. Mänit jim wyiimbijnä.

³¹ Mänitä Jesús ñøcxy Capernaum, jim Galileanaaxooty. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. ³² Jaduhñä Jesús hänajty yajnähixø'øy nebiä capxta'agypiän, paadiä cu'ughajxy hänajty yagjuø'øy.

³³ Jiibiä jäya'ay hänajty tu'ug ja'a møjcu'uba'ammøødpä. Mänit møc yaaxy:

³⁴ —Ween højts nhity. Tii jaduhñ mhøxtaaby maa højtsän. Nej, xyajcuhdägoyyaamb højtsä. Nhíxyhøch miich. Jesús mxøhaty. Nazaret mdsooñ. Nnajuøøbiøch

jaduhñ coo miichä Dios xyHuunghaty.

³⁵ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy: —Hamón, jua'ads jim maa yø'ø craajän.

Mänitä mähdijc quiädaayy naaxwiin maa ja'a jäya'ay wyiinduuhajxiän. Mänitä møjcu'u piädsøømy. Cabä mähdijc nej jiajnä. ³⁶ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chähgøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Høxtahmñs jaduhñ quiapxy miädia'agy. Cuhdujtmøødäda'a yø'øduhñ maa ja'a møjcu'uhajxiän. Jaançh pädsøømb hajxy jaduhñ coo hajxy ñäma'ayii coo hajxy piädsømat.

³⁷ Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädiipä ja'a Jesúscøxpä jim wiinduhmyhagajpt.

³⁸ Mänitä Jesús piädsøømy tsajtøgooty. Mänit ñøcxy maa ja'a Simón tiøjc-hajxiän. Jiibiä Simón miø'ødhoc hänajty pia'amgo'na'ay tomiøød. Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a toy ween yajtøjtsäxä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay wyiinguwoodsøøyy. Mänit miänaañ coo ja'a toy ween ñähwa'açhii. Mänitiä ja'a toy jiaançh tøjtsnä. Mänitä pa'amjäya'ay piädø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajt-tuumbä maa ja'a Jesúshajxiän.

⁴⁰ Coo chuujøøyy, mänitä pa'amjäya'ayhajxy may wioomejtsä maa ja'a Jesúsän. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänajty miøødä. Mänitä Jesús nägøxiä quiø'onähgajpy tu'ugjaty-tu'ugjaty. Jaduhñä pia'amhajxy ñähwaats quihwaatsä. ⁴¹ Nämay hajxy

hänajty miøjcu'uba'ammøødä. Coö ja'a møjcu'uhajxy piädsøømy, mänit hajxy yhayaaxy:

—Dios miich xyHuunghajp.

Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Cab hajxy nã'ägä yajcapxä. Hix, ñajuøøby hajxy hänajty coö ja'a Jesús jie'ejä ja'a Cristo, ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

⁴²Coö jiojøøyy, mänitä Jesús ñøxcy cajtpa'a hanidiuhmduum. Jimä cu'ug ja'a Jesús hajxy hänajty yhöxta'ay. Coö hajxy piaaty, mänit hajxy jia yajmähmø'øwaañ.

⁴³Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhöch ja'a Dios yaa tøø xquixy hädaa yaabä naaxwiin coöch wiinduhmyhagajpt nwädität, coöch nyajwiingapxø'øwät coö ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgaannä. Paady, cáböch yaa nmähmø'øwa'añ.

⁴⁴Jaduhnä Jesús hänajty wiädity yajnähixøöbiä jim Galileanaaxooty. Wiinduhmychajtøjc hänajty wiädity.

5 Mänitä Jesús hänajty jim tiäna'ay Genesaretmejypia'a.

Mänitä jäya'ayhajxy may miejch Diosmädia'agymiädoobä. Nø'øchpän ja'a jäya'ayhajxy hänajty tiäna'ay maa ja'a Jesúsän. Cabä hawa'adspä hänajty maa.

²Mänitä Jesús barco yhijxy metsec jim mejypia'a. Yajwa'adsä barco hänajty. Jimä cubarcohajxy hänajty quihjuijtsaabiujy mäwiingón.

³Mänitä Jesús ja'a barco tu'ug yajpejty ja'a Simón jie'e. Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy coö barco weenä yajmäwiingónät wiinduum. Jimä Simón ja'a Zebedeo yhuunghajxy hänajty miøødä nämetscä. Jacobo hänajty tu'ug xiøhaty. Tu'ug hänajty

xiøhajpä Juan. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy barcojooty. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyyä yajwiingapxøøyyäbä. ⁴Coö ja'a Jesús jaduñ quiapxpädøøyy, mänitä Simón ñämaayyä:

—Yajmøjyo'oy ja'a mbarco ja ween comduum. Jiibiä mguhjuijtsaay hajxy mbädá'agät.

⁵Mänitä Simón yhadsooyy: —Wiindsón, tu'tsuhm højts tøø nja cuhjuipy. Cab højts tii tøø nnä'ägädä mach. Pero coöch miich jaduhñ tøø xñäma'ay, nõxcyhøch nhuuc jaac juipy.

⁶Coö hajxy jaduhñ jiaançh cudiuuñ, mänitä hacx hajxy may miajch, høxtä tsøømgøø'tsä ja'a cuhjuijtsaay jaduhñ.

⁷Mänitä miägu'ughajpä hajxy miøjyeemy, ja'a hajxy hänajty wiingbarcojootypä, coö hajxy min piuhbodyii. Mänitä barco hajxy metsec yaghujch. Ja weenjaty hajxy quia'a mäguinä. ⁸⁻¹⁰Mänit hajxy yagjuøøyy coö hacx hajxy may miajch. Mänit hajxy ñajuøøyy coö ja'a Jesús ja'a hijxtahnd jaduhñ yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñä.

Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús wyiinjiçädaacy. Mänit miänaañ:

—Wiindsón, cáböch miich hawiinmats xmiøødhidät. Cáböch hoguiuhdujt nmøødä.

Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy: —Ca'a mdsähgøøy.

Wiingtuung mbanøcxáannäp. Myajwiingapxø'øwaambiä cu'ug ja'a Diosmädia'agy.

¹¹Mänitä barco hajxy yajmøjyohbiejty mejypia'a. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy. Ñähgueecy hajxy jaduhñ cøxiä.

¹²Mänitä Jesús wiingcajpt miejch. Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug haxøøgpu'udsmøød. Coo ja'a Jesús yhijsä, mänit wyiinjiicadaacä. Mänit nāmaayyā:

—Wiindsøn, miičh nnāmaaby, høøch nbu'uds yajtsóocäc.

¹³Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc nāhdoon. Mänitä Jesús miānaaņ:

—Tøø jaduħn mdso'ogy.

Tuunä ja'a Jesús jaduħn nā'ä mānaaņ, mänitiä ja'a mähdiøjc choocy. ¹⁴Mänitä Jesús miānaaņ:

—Caj pøn mhawānät coo tøø mdso'ogy. Nøcx tu'uda'aquiä maa ja'a teediän. Jimä xädø'øn mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Paadiä xädø'øn mguyoxø'øwät, jaduħnä hijxtahnd myajcähxø'ögät coo tøø mdso'ogy.

¹⁵Mänitä mädia'agy hajxy yajwädiĵty jäguembaady cooc ja'a Jesús ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy. Mänitä jäya'ayhajxy maas may jiaac hamugøøyy maa ja'a Jesúsän. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänäjty yhamädoowhidāaņp. Møødä pia'amhajxy hänäjty yajnaxāaņäxä. ¹⁶Coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty wyi'i yhamugø'øyy maa ja'a Jesúsän, paadiä Jesús hanidiuhmduum nñøcxy Diospa'yaaxpä.

¹⁷Wiinghoočä Jesús ja'a cu'ug hänäjty yajwiingapxø'øyy. Jaančh tehñ yhuĵts ja'a tøjc hänäjty. Jiibiä fariseoshajxy hänäjty yhäña'ay møødä ley-yajnähxøøbiähajxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty choon Galileanaaxooty møødä Judeanaaxooty møødä Jerusalén. Miøødä Jesús ja'a Diosmäjaa hänäjty nebiä pa'am

jaduħn yajnāxät. ¹⁸Mänitä cø'ømucypiä tecymiucypiä tu'ug quiøømieĵtsä tsaajiooty. Jiiby hajxy jia yajtøjtägø'øwaaņ maa ja'a Jesús hänäjty miädia'aguiän.

¹⁹Pero jaančh tehñ yhuĵts ja'a tægø'øwøødiaact hänäjty. Mänit hajxy nñiämaayyā coo hajxy jim yaghawa'adsa'aņ tøjnähgøxp. Mänit pa'amjäya'ay hajxy quiuhdøøñajxy tøjcuħduum maa ja'a Jesús hänäjty pia'tāna'ayän. ²⁰Coo ja'a Jesús nñajuøøyy coo ja'a miädia'agy hänäjty miäbøgāaņäxä, mänitiä cø'ømucypiä tecymiucypiä nñamaayyā:

—Mägu'ughajpä, miičh nnāmaaby coo ja'a mboĵpä mgädieey tøø xñähwa'ačh tøø xquiuhwa'ačh.

²¹Mänitä fariseoshajxy quiopcooty tiägøøyy mädiaactaapä møødä ley-yajnähxøøbiä: “Tii yø'ø craa jaduħn coo miāna'aņ. Capxtägooby yø'øduħn. Jagooyyā Dios ja'a cuħduĵt jaduħn miøødä coo ja'a poĵpä cädieey miée'xät.”

²²Mänitä Jesús nñajuøøyy nebiaty hajxy hänäjty miädiaacta'agy quiopcooty. Mänit miānaaņ:

—Tii hajxy jaduħn coo mmädiaacta'agy mgopcooty. ²³Nej, maas páquiøch yø'ø mähdiøjc nnämä'awädä: “Tøøch miičh mboĵpä mgädieey nmämee'xy”, tøgä maas páquiøch jaduħn nnämä'awädä “Tānaayyø'øg, yo'oyø'øg.” ²⁴Mhuug hixäp hajxy nébiøch hädaa mähdiøjc nyajmøcpøga'aņ. Jaduħn hajxy mnajuø'øwät coočhä cuħduĵt jaduħn nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coočhä poĵpä cädieey jaduħn nmée'xät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä mähdiøjc nāmaayyā:
—Tānaayyø'øg; widsø'øg yø'ø
mdsaay; nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

²⁵Mänitiä ja'a mähdiøjc
jaduhñ tiānaayyø'cy maa ja'a
wyiinduumhajxiän. Mänitā
tsaay wyidsø'cy maa hānajty
tøø quio'na'ayän. Mänit ñøcxnä
maa ja'a tiøjcän. Mänitā Dios
Dioscujú'uyäp miooyy. ²⁶Mänit
hajxy nägøxiä jiaanč tehñ
yagjuøøyy. Jaanč tehñ chähgøøyy
hajxy jaduhñ. Mänitā Dios
Dioscujú'uyäp hajxy miooyy. Mänit
hajxy miānaañ:

—Tøødsä hoy-yagjuøøñäbä hajxy
nhíjxäm jäda'a.

²⁷Mänitā Jesús wyiimbijnä.
Mänitā jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a
Levíhajpä. Jimä Leví hānajty
yhāñ'a'ay maa hajxy hānajty
yajñähjuudi'udiän. Je'e ja'a Leví
hānajty tiuunghajpy. Mänitā Jesús
ja'a Leví nāmaayy:

—Høøch pamíinäc.

²⁸Mänitā Leví tiānaayyø'cy,
pianøcxy ja'a Jesús. Cøjx jaduhñ
ñähgue'egy mäduhñtiä hānajty
miøødä.

²⁹Mänitā Leví ja'a xøø yagjajtä
maa ja'a tiøjcän ja'a Jesúsøxpä.
Jiibiä yajñähjuudiutpähajxy
hānajty nāmay miägaabiä møødä
wiinghāna'c-hajxy. ³⁰Jiibiä
fariseoshajxy hānajty miägaabiä
møødä ley-yajñähixøøbiähajxy.
Mänitā Jesús jiamiøødhajxy
nāmaayyā ja'a fariseoshajxy:

—Tii yø'ø yajñähjuudiutpä hajxy
coo mmøødcay coo mmøødh'u'ugy.
Haa ca'a, jue'e yø'ø hajxy,
pojpäya'ay cädieejäya'ayhajxy
jaduhñ.

³¹Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Pøñ møc, cab hajxy yajtsooyø'øy.
Pøñ pa'ammøød, je'eds hajxy
yajtsooyøøby. ³²Jaduhñ mäwíinäts
høøch ja'a pojpäya'ay cädieejäya'ay
nyajñähwa'ačh nyajcuhwa'ačh. Pero
mijts jaduhñ mānaamb cooc tyijy
pojpä cädieey hajxy mga'a møødä.
Páadyhøch mijts waamb nga'a
nāma'ay.

³³Mänitā Jesús hajxy nāmaayy:
—Ja'a Juan jiamiøødhajxy, naxy
hajxy yhity hayuu; naxiä Dios
hajxy pia'ya'axy. Jaduhñä fariseos
jiamiøødhajxy naxy quiudiumbä.
Pero miich mjamiøødhajxy, nä'ä
caaby nä'ä huucp hajxy je'e. Cab
hajxy yhity hayuu. Cab jaduhñ
yhoyyā.

³⁴Mänitā Jesús miānaañ:
—Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii,
cabä woybä wichpähajxy hayuu
wyiimbity. Jaduhñ mäwíinäts
høøch nebiä jamiø'ødän
ja'a pøgaambä. Páadyhøch
njamiøødhajxy hayuu quia'a hity.
³⁵Habaadāannäp jaduhñ cooch
yaa ndsoonaannä. Mänítøch
njamiøødhajxy yhida'añ hayuu
mäbøcypä.

³⁶Mänitā Jesús jadähooc
wyiingapxøøguiumbä:

—Cabä tuwit pøñ yhagøyø'øy
jemywyithaam. Cøødsäp ja'a
jemywyit jaduhñ; cab jaduhñ
ñibiaada'añii møødä tuwit.

³⁷Jaanaä jaduhñduhmbä, cabä
jemyvvyino pøñ quiudemø'øy
ja'a tucwajhacxujiooty. Cøødsäp
ja'a tucwajhacxuy jaduhñ;
høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä
tägøyyäp ja'a tucwajhacxuy
jaduhñ møødä vino. ³⁸Pero jiibiä

jemyvyino hajxy quiudemø'øy ja'a jemywiajhacxujooty. Cab jaduñ tii mia'ady, ni ja'a jemyvyino, ni ja'a jemywiajhacxuy. ³⁹Cabä jemyvyino pøn hoyhuucnä jia'wø'øy coo ja'a vino hänajty tøø yhu'ugy ja'a tehñ jiecypiä. “Maas hoyhuucnä ja'a jecyvyino” —nømä jäya'ayhajxy miäna'añ.

6 Mänitxøø ja'a Jesúshajxy hänajty wiädity trigoni'ibyquijc. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. Mänitä jiamioød ja'a trigo hajxy tiøjy. Mänit hajxy ñähxajtstuuty. Mänit hajxy jiøø'xy. ²Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaa'ñ:

—Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo hajxy jaduñ mdúnät ja'a poo'xxiøøjooty.

³Mänitä Jesús miänaa'ñ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä nebiä David tiuun coo hänajty yäho'ogyii møødä jiamioødhajxy. ⁴Mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä tsajcaagy hajxy quiaaayy ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuyoxø'øyäbä. Cabä David ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy jaduñ quiáyät. Jagooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵Høøch ja'a Diosquexypä, jadúhñhøch høøchpä, nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhmbä høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän —nømä Jesús miänaa'ñ.

⁶Jatu'ugpä poo'xxiøøjootypä ja'a Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. Jiibiä mähdiøjc hänajty tu'ug hadu'ugcø'ødø'øds ja'a

yhahooyhaampiä. ⁷Jiibiä fariseoshajxy hänajty tiäna'ay møødä ley-yajñähixøøbiähajxy. Jiibiä Jesús hajxy hänajty wyl'i yheeby. Yhijxmajchp ja'a Jesús hajxy hänajty pø yajnaxaambiä pa'am ja'a poo'xxiøøjooty. Yhøxtaabiä fariseos ja'a wiinmahñdy hajxy hänajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät coo ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøgyii ja'a poo'xxiøøjooty. ⁸Ja'a Jesús, ñajuøøby hänajty je'e nebiä fariseoshajxy hänajty tiajy miay. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy ja'a hadu'ugcø'ødø'ødspä: —Tänaayyø'øg, min huuc täna'aw cujc.

Mänit jiaançh tänaayyø'cy.

⁹Mänitä Jesús ñämaayy ja'a fariseoshajxy:

—Mijs nmäyajtøøby, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt jaduñ coo hajxy hoy ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo hajxy haxøøg ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä. Jaanä jaduñduhmbä, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt coo ja'a jäya'ay hajxy nyajñähwäätsämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo jäya'ay hajxy nyajcuhdägøoyyämät ja'a poo'xxiøøjootiä.

¹⁰Mänitä Jesús ja'a jäya'ay wyiinhee'ppejty nägøxiä. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaançh xajtøøyy. Mänitä quiø'ø hoy jiajnä. ¹¹Mänitä fariseoshajxy jiootma'ty hoyhoy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy tiuna'añ.

¹²Cujaboomgumaaxc ja'a Jesús ñøcxy tunguhduum. Tu'tsuhmä Tieedy pia'yaaxy. ¹³Coo jiobøøyy, mänitä jiamiøødhajxy miøjyaaxy. Mänitä nämajmetspähajxy wyiimbiiwä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. ¹⁴Jaduhñdsä nämajmetspähajxy hänajty xiøhaty: Simón, ja'a Jesús hänajty tøø yajxøbétiäbä Pedro, møødá piuhya'ay Andrés, møødá Jacobo, møødá Juan, møødá Felipe, møødá Bartolomé, ¹⁵møødá Mateo, møødá Tomás, møødá Jacobo, ja'a Alfeo yhuung, møødá Simón ja'a celote, ¹⁶møødá Judas, ja'a Jacobo yhuung, møødá Judas Iscariote; je'e ja'a Jesús hänajty yajcø'dägø'øwaamb ho'cøøc maa ja'a fariseoshajxiän.

¹⁷Mänitä Jesúshajxy miänajnä tunguhduum. Mänit hajxy hoy ñaaxoguiädaacnä. Jimä Jesús jiamiøødhajxy hänajty nämay. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø miech. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänajty yhamädoowhidáanäp. Yajnaaxáanäxäp ja'a pia'amhajxy hänajty. Jäguembaady hajxy hänajty tøø choon Judeanaaxooty, møødá Jerusalén, møødá mejypia'a jim Tiro møøð jim Sidón. ¹⁸Ja'a jäya'ayhajxy hänajty møjcu'uba'ammøødpä, yajnájxäxä ja'a pia'amhajxy je'ebä. ¹⁹Nägøxiä ja'a Jesús hajxy hänajty ñähdona'añ. Mänitä pia'amhajxy yajnájxäxä ja'a Jesús miäjaahaam.

²⁰Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty ja'a jiamiøødhajxy. Mänit miänaañ: —Jootcuyc mijts mhity, mijts häyoobädøjc. Paady hajxy jootcuyc mhity coo hajxy jim mnøcxa'añ maa ja'a Diosän.

²¹Jootcuyc mijts mhity, mijts yajmaajiajpä. Paady hajxy jootcuyc mhity coo ja'a Dios hajxy cøxiä wiinä xmio'owa'añ.

'Jootcuyc mijts mhity, mijts jøøbiä xuu'tspä. Paady hajxy jootcuyc mhity coo hajxy mxil'ig mxoonda'aga'añ.

²²Jootcuyc mijts mhity, hoy mijts jäya'ay xjia mähanhhaty ja'a høøchcøxpä, hoy mijts jäya'ay xquia'a ja tsocy xquia'a ja mee'xy, hoy mijts xjia nänømy, hoy mijts xjia pexy. ²³Mxi'ig mxoondá'agäp hajxy jaduhñ. Mbaadaambiä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim tsajpootyp. Jaduhñ hajxy jiajpä yhabejpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy tøø yajwá'xiäbä.

²⁴'Pero mijts mäyøøjäya'ayhajxy, ja'a tsaächpä hajxy mbaadaamby. Cab hajxy mxoonda'agaannä neby hajxy hijty mxoonda'aguian.

²⁵'Hoy mijts tii hamaay mga'a ja juø'øy, myajmaajiadaamby hajxy jaduhñ.

'Hoy mijts mja xi'igy mja xoonnda'agy, pero mnä'ägädä jø'øw mnä'ägädä xuudsaaamb hajxy.

²⁶'Tspicøxpä tsaächpä hajxy mbaada'añ, hoyyä cu'ug hajxy xjia cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty yajcumay ja'a hajxy hijty jegyhajty nä'a wädiypä hønñdaacpä. Nä'a mänaamb hajxy hijty jaduhñ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

²⁷'Huuc mäadow hajxy, mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp hädaa yaabä naaxwiin; mmée'xäp hajxy pøn jaduhñ xmiähanhajp. ²⁸Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo ja'a Dios ween mio'oy ja'a

hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty mijts jaduhñ xyhäyoowhijxp, pønjaty mijts jaduhñ haxøøg xñänøømb.

²⁹Coo pøn xyhatejxø'øgät tu'nax, mmøjcøogumbäp jadu'nax; ween jaduhñ jadu'nax xjiaac tehñ yhatejxø'øgy. Coo pøn mjocxwit xpíøjcät, mänitä mgamiixy mjaac tehñ mió'owät. ³⁰Coo pøn tii jaduhñ xmiäyujwá'anät, mmó'owäp jaduhñ. Y coo pøn tii xpíøjcät, cab je'e mmäyujwaandägájtñät.

³¹Jaduhñds mijts wiinghäna'c mnäxúudsät nej mijts hánajty myajnäxuuds'añän.

³²Coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä hajxy mmøodnijootpaadøøjät, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyä'ay cädieejäya'ayhajxy ñiçhójcäbä. ³³Coo hajxy jagooyä mmøodniñäxuudsøøjät pønjaty jaduhñ xñäxuu'tsp, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyä'ay cädieejäya'ayhajxy ñiñäxúu'tsäbä.

³⁴Coo jagooyä xädø'øñ hajxy myaghanú'xät pøn jaduhñ mnajuøøby xmioodiägatsaamb pedyii, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyä'ay cädieejäya'ay xädø'øñ hajxy yajnimähanú'xäbä. Ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy pedyii mioodiägatsa'añii.

³⁵Mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp. Mnäxúudsäp hajxy jaduhñ. Coo pøn xädø'øñ xmiäyujwá'anät, mnä'ä mó'owäp jaduhñ. Mänitä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mbáadät may. Mänitä Dios hajxy xyhuunghádät jim tsajpootyp. Hix, Dios, ñäxuu'chp ja'a jäya'ayhajxy høxtä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Dioscujú'uyäp hajxy quia'a yejpiä, møød ja'a

hojioot hajxy ca'a møødpä.

³⁶Mmøødhádäp ja'a hojioot hajxy jaduhñ nebiä nDeedy hojioot miøødhájtäm.

³⁷'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójät coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät. Pero mmämée'xäp hajxy jaduhñ; mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät.

³⁸Mäduhñtiä wiinghäna'c hajxy mmo'oy, nä'ä tægø'øbä hajxy mbaattägatsa'añ. ³⁹Jaduhñhøch mijts nyajmäbáadät nebiä wiindspän. Coo ja'a wiindspähajxy ñiwyitswädityii, tsipcøxp hajxy jiuca'ay. Paady mijts jaduhñ mga'a wädítät nebiä wiindspän. ⁴⁰Cabä capxtaacpäna'c-hajxy jiaty jaty nebiä wyiindsøn'hajxy jiatian. Coo hajxy nägø'ø nädecypiä quiapxtá'agät, mänit hajxy jaduhñ ñajtspaadø'owät.

⁴¹⁻⁴²'Coo ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quiädíeeyät, y coo miich hánajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cabä mmägu'ughajpä hawiinmats waamb mnä'ägädä nämá'awät. Coo miich hánajty tøø mnähwa'açh, mänitä mmägu'ughajpä hawiinmats mwiingapx mjøjcäpxø'owät.

⁴³Mädyii quepychaa pa'ag nä'ägädä tøømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a xunä. Jaanä jaduhñduhmbä, mädyii quepychaa xun nä'ägädä tøømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a pa'agø'øy. Tøyhajt jaduhñ. ⁴⁴Mnajuøøby hajxy jaduhñ mädyii quepychaa hoy tøømhajp. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. Y ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. ⁴⁵Jaduhñ mäwíinädsä hojiäya'ay ja'a howyiinmahñdy

miøødä. Hoy jaduñ wiädity. Pero ja'a ca'awiindøjiäya'ayhajxy, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä. Haxøøgwiinmahñdy hajxy miäwädiipy. Haxøøg hajxy jaduñ nã'ägädä capxy nã'ägädä mädia'agy.

⁴⁶Wiindsøn høch mijts xwyi'i nãma'ay; pero cab hajxy jaduñ mgudiuna'añ nebiøch mijts nja hane'emiän. ⁴⁷Pøn høch nmädia'agy xmiädöowäp, pøn høch nmädia'agy xmiäböjcäp, jaduñ mäwínäts je'e ⁴⁸nebiä jäya'ay tiøcojjiän. Cøøc jaduñ tiajøøyy. Tsaawiing jaduñ miuu'tsø'cy. Coø ja'a nøøgomdägoy quiädaacy, coø ja'a tøjc jaduñ ñøønähgoombejty, cab jaduñ piädø'cy, je'leguiøxpä coø hänajty cøøc miuu'tsø'øguiä. ⁴⁹Pero pøn høch nmädia'agy jaduñ xquia'a mäböjcäp, jaduñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay tiøjc cøøc quia'a muu'tsø'quiän. Coø ja'a tøjc ñøønähgoombejty, pädø'c jaduñ; cøjx jaduñ quiädäy.

7 Coø ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mänit quiajptägøøyy Capernaum. ²Jimä soldadowiindsøn hänajty tu'ug. Roma hänajty choøn. Tøø ja'a mioonsä hänajty tu'ug pia'ambety. Jaduñ hänajty jiäwø'øyy nebiä yhamdsoo puhya'ayän. Nä'ägädä ho'ogáannäp hänajty je'e. ³Coø ja'a soldadowiindsøn miädoyhajty coø ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøcy, mänitä majtøjc näje'e quiejxy maa ja'a Jesúsän. Judíos hajxy je'e. ⁴Mänitä Jesús hajxy hoy miänuu'xta'agy coø ja'a pa'amjäya'ay ween nøøcy yajmøcpøcy. Mänitä Jesús nãmaayyä:

—Ja'a soldadowiindsøn, hojiäya'ay je'e. Hahixøøby jaduñ coø mbuhbédät. ⁵Xhöjcäm hajxy jaduñ. Tøø højts ndsajtøjc xyajcøjjäm.

⁶⁻⁷Mänitä Jesús ja'a majtøjc miøødtu'ubøjcy. Ja ween hajxy hänajty quia'a coody maa ja'a soldadowiindsøn tiøjcän, mänitä soldadowiindsøn ja'a Jesús capxy yajnäguejxy:

—Wiindsøn, jaduhyä mmäná'anät coøch nmoonsä miøcpøgät. Cábøch cuhdujt nmøødä nej miièch cuhdujt mmøødän; paady jaduñ caj yhawiinmatsä coø mdägø'owät maaèch ndøgootiän. Päädyhöch miièch hamdsoo tøø nga'a mägapxy. ⁸Hix, hané'emyhöch nhity; y coøch nsoldado howiaambä nhané'emät møødhøch nmoonsä, xquiudiüünäbøch nmädia'agy hajxy —nømä soldadowiindsøn ja'a Jesús quiapxyñäguejxy.

⁹Jaanèch tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jaduñ coø jaduñ nãmaayyä. Mänitä cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Cábøch nmägunaaxhajxy jaduñ miäböcy nej yø'ø craa miäböquiän, y jäguem choøn.

¹⁰Ja'a majtøjc hänajty tøø quiexyíijäbä maa ja'a Jesúsän, mänit hajxy wyiimbijnä. Coø hajxy miejststägajch maa ja'a soldadowiindsøn tiøjcän, tøø ja'a soldadowiindsøn mioonsä hänajty miøcpøjnä.

¹¹Mänitä Jesús hajxy ñøøcy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Naín møødä miägu'ughajpähajxy. Nãmuyyä jäya'ayhajxy hänajty pianøøcy. ¹²Jim hajxy hänajty

miäwiingoñ cajtpa'a, mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy hoy jiojcubaadø'oy. Cabäsantä hänäjty nõcxy ñaaxtägø'oy. Tu'ughuung hänäjty je'e. Yaamgto'oxy ja'a tiaj je'ebä. Majiäya'ay hänäjty panøcxp. ¹³Coo ja'a Jesús ja'a yaamgto'oxy yhjxy, mänit ñäxuu'ch. Mänit ñämaayy:

—Ca'a mjø'øy ca'a mxuuč.

¹⁴Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy yhuuc yaghahíxät. Mänitä cøøbiädøjc-hajxy tiänaaxiojpy. Mänitä Jesús ja'a ho'ogyjiäya'aguiajä hoy ñähdoñ. Mänitä ho'ogyjiäya'ay ñämaayy: —Jexy, pädø'og.

¹⁵Mänitä craa yhäñaayyø'cy. Mänit quiapxø'cy. Mänitä tiaj miødhajnä. ¹⁶Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøoyy. Mänitä Dios hajxy ñämaayy: —Dioscujú'uyäp.

Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Diosquexy yø'ø craa. Møj jaančh yø'øduhñ. Paadiä Dios tøø quiexy, piuhbedaamby ja'a quiu'ug jaduñ, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹⁷Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädiäjpä jim Judeanaaxooty coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay tøø yagjujyiojpy. Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy jaduñ wiädiäjt.

¹⁸Ja'a Juan, tøø je'e hänäjty chumy. Coo ja'a miägu'ughajpähajxy miädoyhajty nebiatiä Jesús hänäjty tiuñ, mänitä Juan hoy yhawáanaxä.

¹⁹⁻²⁰Mänitä Juan ja'a miägu'ughajpä metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy quiejxä maa ja'a Jesúsän. Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpä højts tøø quiexy coo højts miič

nmäyajtówät pøn miič. Nej, miič ja'a Dios hijty jaduñ xquieaambä, tøgä wiinghäna'c je'ejä.

²¹Jimä Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänäjty yajmøcpøcy. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänäjty miøødä møødä møjcu'u. Møødä wiindspähajxy hänäjty nämay yaghijxø'ogyii.

²²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcxä Juan hajxy hawaanä nebiaty hajxy yaa mhixy mmädooy. Hijxø'p ja wiindspähajxy, yo'oyø'p ja'a tecymia'adpähajxy, nähwaatsp ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy, mädoowø'p ja'a cuhnatpähajxy, jujyiojpy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy, yajwiingapxøøyyäp ja'a häyoobäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy. ²³Pønjätyhöch nmädia'agy xmiäbøjcäp tehngajnä, jootcuic hajxy jaduñ ñijiäwø'oyii —nømä Jesús miänaañ.

²⁴Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijnä, mänitä Jesús miänaañ:

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, Juan miädia'agy hajxy hänäjty mmädoowáanäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänäjty mmädoowanä. ²⁵Diosquexy je'e, paady hajxy hoy tøø mmädoowä, hoyyä howyit je'e quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän.

²⁶Tøyhajt jaduñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwa'xy. Maas may ja'a Dios ja'a Juan cuhdujt tøø mio'oy quejee ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xabä. ²⁷Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy nägäpxäbä,

Juan je'e. Jaduhñä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänäjty jayøjp quixea'añ coo ja'a cu'ug ween yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Høxháamhøch hijty ngäda'aga'añ. Jayøjpä Juan quiejxä; høxháamhøch njaančh cädaacy.

²⁸Ni pøn jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooçh hänäjty tøø nho'nä, cooçh hänäjty tøø nnøcxtägach maaçh nhuuc tsohmän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy hänäjty mäbögaamb ja'a høøchcøxpä, maas may ja'a cuhdujt hajxy hänäjty miøødhada'añ quejee ja'a Juan jäda'ahaty miøødän, hoyyä mjøcuhdujt hajxy hänäjty quia'a ja møødä.

²⁹Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy møødä yajnähuudiutpädøjc-hajxy, mänitä Dios hajxy quiapxpaaty coo yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty tøø yajnäbetyii ja'a Juángäm. ³⁰Pero ja'a fariseoshajxy møødä ley-yajnähiøøbiähajxy, cab hajxy hänäjty tøø yajnäbetyii ja'a Juángäm. Paadiä Dios hajxy quia'a jøjpøgøøyy. Cabä jioot hajxy hänäjty chocy coo hajxy yajnähwa'adsøøjät ja'a Diósäm.

³¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Nhuuc yajmäbäadyhøch ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

³²Cab hajxy tii yhojiäwø'owa'añ. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pigána'c-hajxy wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigána'c hajxy

ñäma'ay: “Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy.” ³³Hoorä, coo ja'a Juan mäyajnäbejpä miejch, cabä tsajcaagy hänäjty quiaya'añ, ni ja'a vino hänäjty quia'a hu'uga'añ. Y mijts jaduhñ mänaamb coo quiuhmäñø'øy.

³⁴Y cooçh nbasejtspä, høøch ja'a Diosquexypä, mänítøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jaduhñch mijts xñänøømbä cooçh nwi'i quia'a hu'uga'añ, cooçh nwi'i yhu'uga'añ, cooçhä pojpäya'ay cädieejäya'ay nmägu'ughaty møødä yajnähuudiutpädøjc. ³⁵Pønjaty ja'a Dios jaančh jahmiejtsp, yajcähxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a Dioswiinmahñdy hajxy miøødä.

³⁶Mänitä fariseo ja'a Jesús tu'ug hoy wioy caabiä. Simón hänäjty xiøhaty. Mänit hajxy yhänaaguiädaacy caabiä maa ja'a Simón tiøjcän. ³⁷Mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch cuhhiñbä. Haxøøgcuhdujt hänäjty miøød. Tøø hänäjty miädoyhaty coo ja'a Jesús jiiby tøø miech maa ja'a Simón tiøjcän. Perfume quionmejts alabastrofrascoty. ³⁸Mänit tiägøøyy jøøbiä. Mänitä Jesús tiecypiuju wyiinnøøhaam. Mänit tiecymieexy quiuhwaayhaam. Mänit tiecychu'xy. Mänit tiecyñähjahxy perfumehaam.

³⁹Mänitä Simón tiägøøyy tajpä maabiä: “Coo ja'a Jesús häxøpy quiunajuøhñdiä, tøø häxøpy ñajuø'øy coo yø'ø to'oxiøjc quiuhhiñä.” ⁴⁰Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Simón, tsøg mädiäacäm.

Mänitá Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tsoc.

⁴¹Mänitá Jesús miánaañ:

—Jimä jäya'ay hijty tu'ug miänuu'xyhadyii jäya'ay metscä. Tu'jäya'ay hänajty miänuu'xyhaty mägooxmägo'x denarios. Jatu'ug, juxychägui'xmajc. ⁴²Cab hajxy hänajty tii miøødä nebiä nüu'xy hajxy yajnáhwá'adsät. Mänit hajxy nãmaayyá: “Weends yhity.” Hoorä, põnäda'a maas mädsógäp.

⁴³Mänitá Simón yhadsooyy:

—Jue'eda'a, ja'a craa ja'a nüu'xy maas may hijty miøødpä.

Mänitá Jesús miánaañ:

—Je'e pues.

⁴⁴Mänitá Jesús ja'a to'oxiøjc miøjhee'py. Mänitá Simón nãmaayy:

—Coočh yaa ndägøøyy maa miich mdøgootiän, cábøch miich nøø tøø xmiø'oy coočh ndecypiújät. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, wyiinnøøháamhøch ndecy tøø xpiujjä, quiuhwaayháamhøch ndecy tøø xmieexä. ⁴⁵Cábøch miich tøø xchu'xy, pero yø'ø to'oxiøjc, tehngájnoch ndecy xwyli' chu'xä.

⁴⁶Cábøch miich ja'a nguhwaay tøø xyhoonä. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, perfumeháamhøch ndecy tøø xyhoonä. ⁴⁷Xjiaančh tehñ chójpøch yø'øduhñ; paadiä piojpä quiädieey yajnáhwáatsäxä, hoy hijty may jia møødä. Pero põnä pojpä cädieey hijty ca'a jaty møød, cábøch jaduhñ xjiaty wiingudsähgø'øy.

⁴⁸Mänitá Jesús ja'a to'oxiøjc nãmaayy:

—Tøøčh miich ja'a mbojpä mgädieey nyajnáhwáatsäm.

⁴⁹Ja'a hajxy hänajty jiiy pahãnaabiä, mänit hajxy tiägøøyy niñamáayyäbä:

—Maa ja'a cuhdujtäda'a tøø yhuuc paatpä coo ja'a pojpä cädieey yajnáhwa'ačh.

⁵⁰Mänitá Jesús ja'a to'oxiøjc nãmaaguumbä:

—Coočh nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, páadyhøch ja'a mbojpä mgädieey tøø nyajnáhwa'ačh. Nøcxnä jootcujc.

8 Mänitá Jesúshajxy tiägøøyy wädijpä wiinduhmyhagajpt møødä jiamioødhajxy ja'a nãmajmetspä. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy hänajty wiädity. Jaduhñ Jesús hänajty miäna'añ cooc ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øgaannä. ²Quipxiä to'oxiøjc-hajxy hänajty nãmay piawädijpä, ja'a Jesús hänajty tøø yajpa'amnáxiäbä, møød ja'a møjcu'u hajxy hänajty tøø yajnáhwa'ačhijäbä. Paadiä Jesús hajxy hänajty piawädity, mioobiä Jesús hajxy hänajty tijaty je'e hänajty miäjuyhajpy. María ja'a to'oxiøjc hänajty tu'ug xiøhaty ja'a Magdalatsohmä. Juxtujc ja'a møjcu'u hänajty tøø yajnáhwa'ačhii. ³Jatu'ug hänajty xiøhaty Juana, ja'a Cuza tio'oxiøjc. Ja'a Cuza hänajty copc-hajp maa ja'a Herodes hänajty yhane'emiän. Møødä Susana hänajty piawädijpä.

⁴Mänitá Jesús jäya'ay may nãnøcxä. Mayhagajpt hajxy hänajty chooñ. Coo hajxy hänajty may tøø yhamugø'øy, mänitá Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä yajmäbaadyhaam:

⁵—Mänitá jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. Coo ja'a tøømd tiägøøyy

wõjpä, näje'e ja'a tømmd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy yajpädø'ogy. Mäduhñtiä ja'a muuxyhajxy quia'a yajpädø'cy, je'edsä jäya'ay jiaac yajtehñ. ⁶Näje'e ja'a tømmd quiahy tsaanähgøxp. Ja mujx je'eduhñ, pero tøøts. Hiñ, weeñtiä ja'a naax jim tsaanähgøxp. ⁷Näje'e ja'a tømmd quiahy haptiooty. Ja mujx je'eduhñ. Ja yee'c, pero caj ñä'a tømbejty. Hiñ, ja'a hapyt je'e xaam. ⁸Näje'e ja'a tømmd quiahy maa ja'a hoñaaxän. May je'e tiømhajty høxtä mägo'xhaam.

Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Pøn hädaa wiinjuøby, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

⁹Mänitä Jesús miäyajtøwä neby jaduhñ miädia'agytiägø'oy. Ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ yajtøw. ¹⁰Mänitä Jesús yhadsooy:

—Chojpiä Dios jioot jaduhñ coo mijts mwiiñjuø'owät nebiä miäjaa yajcähxø'oga'añ. Pero ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, cabä Diosmädia'agy hajxy tiu'jooftsoy. Hoyyä mädia'agy hajxy jia mädoy, pero cab hajxy wyiinjuø'oy tii jaduhñ jia mädiaacypy.

¹¹Jaduhñds miädia'agytiägø'oy nebiøch hajxy tøø nyajwiingapxø'oyän. Jaduhñdsä tømmd miäbaady nebiä Diosmädia'aguian. ¹²Ja'a tømmd cáhwäbä tu'haam, jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jia mädoyyän. Coö ja'a mõjcu'u miech, mänit hajxy wyiinhøøñii neby hajxy jaduhñ quia'a mäsøgät, nebiä piojpä quiädieyhajxy jaduhñ quia'a nähwá'adsät. ¹³Y ja'a tømmd

cáhwäbä tsaanähgøxp, jaduhñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoyyän. Tu'habaquiä hajxy jaduhñ xioonda'agy. Pero cab hajxy hamuumdu'joot pianøcxy. Coö hajxy cøxypänejpiä tiuñii, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁴Y ja'a tømmd cáhwäbä haptiooty, jaduhñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoyyän. Pero cabä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ møødä miäyøøhajt. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuna'añ. ¹⁵Y ja'a tømmd cáhwäbä hoñaaxooty, jaduhñ miäbaady nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäsøjpän. Jaançh tehñ yhoy hajxy jaduhñ quiudiunñ.

¹⁶'Coö jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'oy, cøxp hajxy yujcoñ neby hajxy quiudøø'xøøjät, ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä pøn jøøn quiuhjupy, ni maabejtpa'c hajxy quia'a päda'agy. ¹⁷Jaduhñ mäwfinäts mijts ja'a nmädiä'agyhøch hajxy xwyiinjuø'owaanä, ja'a tsipjátypøch jaduhñ tøø nyajwiingapxø'oyäbä.

¹⁸'Huuc wiinjuø'ow hajxy hoy. Pønñhøch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, njaac yajñähixø'owáambioch je'e. Pønñhøch nmädia'agy tøø xquia'a mäsøjcä, cábøch tii nyajñähixø'owaanä. Høxtä jiahdiägoyyaamby hajxy je'e mädyii tyijy ja'a tøø wyiinjuø'oy.

¹⁹Mänitä Jesús ñamejtsä ja'a tiaj møødä piuhya'ayhajxy. Cab hajxy hoy tiehñ wyiingumedsøøyy, je'eguiøxpä coö ja'a jäya'ayhajxy hänajty ñamayyä jiiby tøgooty maa ja'a Jesús hänajtiän. ²⁰Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Ximä mdajhajxy tøghaguuy mөөдä mbuhya'ayhajxy. Miičh hajxy xjia wi'i miөөдmädia'agaamb.

²¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Pønä Diosmädia'agy jaduhñ mäböjp, pøn jaduhñ cudiuumb, je'ečh ndajhajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy.

²²Miäwiinghoocpä ja'a Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty mөөдä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jam hajxy jim mejyhawiimb.

Mänit hajxy jiaančh tu'uböjcy.

²³Nöcxnä hajxy hänajty jaduhñ, mänitä Jesús miaaho'cy. Mänitä poj mөc piädø'cy. Mänitä nөө quiubojøøyy barcojooty. Hújtsnäp ja'a barco hänajty. ²⁴Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänit hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, Wiindsón, pädø'og, quinaambä barco cham.

Mänitä Jesús piädø'cy. Mänitä poj yhojy mөөдä nөө. Mänitä poj yuungøøyy. Moñdiucy jaduhñ jiajnä. ²⁵Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy ñämaayy:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coočh mijts homiänaajä ngüeendähada'añ.

Jaančh tehñ yagjuøøyy hajxy jaduhñ. Mänit hajxy hamiñ haxøpy ñiñämaayyä:

—Pønäda'a yø'øduhñ coo ja'a miädia'agy miäböjcxä ja'a poj mөөдä nөө.

²⁶Mänit hajxy miejyhawiimpädsøømnä jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Gadara, jim jaduhñ mejyhawiimpä maa ja'a Galileanaaxootiän. ²⁷Coo ja'a Jesús biarcopädsøømy, mänitä jäya'ay

tu'ug miejch Jesús wyiinduum, ja'a jim cajptooty tsänaabiä. Tөө hänajty jiegeø'øy mänaa ja'a mähdiöjc möjcu'u hänajty tөө ñämečhiijän. Cabä wit hänajty miөөdhajnä, ni quia'a häña'ay hänajty tögooty. Jim hänajty yhity maa ja'a cabäsantän. ²⁸Coo ja'a Jesús yhiijxy, mänit wyiinjjicädaacy. Mänitä möjcu'uhajxy yaaxy:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ.

Dios miičh xyHuunghajp ja'a tsajpootypä. Tunä mayhajt, ca'a højts jiiby xquiexy maa jiaančh tehñ chaačpän.

²⁹Paadiä mähdiöjc jaduhñ yaaxy, je'leguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a möjcu'u hänajty tөө yhane'emy coo ñähwa'adsøøjät. Mayhooc ja'a mähdiöjc hänajty tөө ñämečhiijä ja'a möjcu'ujäm. Paadiä jäya'ayhajxy hänajty jia wi'i yaghida'añ cø'øxoch tecyxioch cadenahaam neby jaduhñ hoy yhidät. Pero nimiäpodøøyyäp hänajty je'e, y yajnöcxäp hänajty pactuum ja'a möjcu'ujäm. ³⁰Mänitä Jesús ja'a mähdiöjc miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänit yhadsooyy:

—Legiónhöch nxøhaty.

Paady jaduhñ miänaañ coo ja'a möjcu'u hänajty may mөөдä.

³¹Mänitä möjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo hajxy jiiby quia'a quexøøjät möjcu'uhaam maa jiaančh tehñ chaačpän.

³²Jimä mayhädsøm hänajty yuumy tunmøjc. Mänitä möjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtáaccumbä coo hajxy jim quieqøøjät maa ja'a mayhädsøm hänajtiän. Mänitä Jesús cuhdujt miooyy. ³³Mänitä mähdiöjc ja'a möjcu'u ñähwáatsänä.

Mäniä hädsõmhajxy hoy nämečhii. Mäniä hajxy wyiinmänapäyø'cy. Mäniä hajxy quiuhgahnajxy naaxõjpcõxp mejjiooty. Jiiby hajxy cõjx ñõõho'ogø'oy.

³⁴Coo ja'a

hädsõmgüeendähajpähajxy jaduhñ yhiixy, mäniä hajxy piäyø'cy. Mäniä cu'ug hajxy hoy yhawaanä cajptooty mõõdä cajtpa'a. ³⁵⁻³⁶Mäniä cu'ughajxy hänajty nõcxy yhixa'añ neby hänajty tøø jiadyiijän. Mäniä hajxy miejch maa ja'a Jesús hänajtiän. Jiibiä mähdiojç ja'a Jesús hänajty wyiinhäña'ay, ja'a mõjcu'u hänajty tøø ñähwa'ačhiijäbä. Tøø wit hänajty piägøõñä. Tøø hänajty wyiinmahñdymejtsnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiixy, mäniä hajxy chähgøøbiõjcy. Paady hajxy chähgøøyy, haxøøgjäya'ay tyijy ja'a Jesús. Mäniä cu'ughajxy yhawaañäxä nebiä mähdiojç ja'a mõjcu'u hänajty tøø ñähwa'ačhiijän. Ja'a hajxy hänajty tøø yhiixiäbä, je'e hajxy jaduhñ nägäpç. ³⁷⁻³⁹Mäniä Jesús hajxy tiägøøyy mänuu'xtaacpä coo jim choonät Gadara. Hiix, jaanč tehñ chähgøøby hajxy hänajty. Jim tyijy ja'a Jesús cõxypänejpä jiaac jatçø'owa'añ. Ja'a mähdiojç hänajty tøø ñähwá'ačhäbä, mäniä Jesús miänuu'xtaacy coo cu miødhajty. Mäniä Jesús yhadsooy coo miähmø'owät maa quiajptän:

—Nõcx maa ja'a mdõjçän; mädia'ag nebiaty ja'a Dios tøø xpiuhbety.

Mäniä craa jiaanč nõcxy, miädiaacy jiiby cajptooty nebiaty hänajty tøø piuhbedyiijäm ja'a Jesús. Mäniä Jesús biarcotägøõñä, wyiimbijnä.

⁴⁰Coo ja'a Jesús jim miejtstägajch mejyhawiimb, jimä cu'ughajxy hänajty yhahixy. Mäniä hajxy xioondaacy. ⁴¹Mäniä jäya'ay tu'ug miejch ja'a xøhajpä Jairo. Tsajtõjwiindsõñ hänajty tiuumby. Mäniä Jesús wyiinjicädaacy. Mäniä miänuu'xtaacy coo ñõcxät maa ja'a tiõjçän. ⁴²Jimä Jairo yhuung hänajty yho'ogaannä. Tiu'ughuung hänajty je'e. Majmetscjomõjt ja'a to'oxyhäna'c hänajty miøødä. Mäniä Jesús tiu'ubõjcy. Mayyä jäya'ayhajxy piadu'ubõjcy, høxtä yhanø'tsmujp ja'a Jesús hajxy hänajty.

⁴³⁻⁴⁴Mäniä Jesús ja'a tadjäya'ay tu'ug jioğuyohdiägøøyyä. Pa'ammøød hänajty je'e. Majmetscjomõjt ja'a pa'am hänajty tøø miähäyoy. Ñø'ty hänajty wi'i xiee'xp, pero weenjaty weenjaty. Ni pøñ hänajty quia'a najuø'oy nebiä choomiäyät. Mäniä Jesús wyitpa'a ñähdoonäxä. Mäniä ja'a tadjäya'ay ñø'ty yhadujnä. ⁴⁵Mäniä Jesús miänaañ:

—Põñhöch xñähdoon.

Ni pøñ quia'a mänaañ coo hajxy ñähdoon. Mäniä Pedrohajxy miänaañ:

—Wiindsõñ, xjiaanč tehñ yhanø'tsmujp miich ja'a cu'ug. Tii nyajnajuoøyyäm pøñ tøø xñähdoñ.

⁴⁶Mäniä Jesús miänáangumbä:

—Nnajuøøbiõch coo pøñ tøø miäbaadø'oy høõch nmäjaahaam. Páadyhöch jaduhñ tøø nnä'ä najuø'oy cooçh hajxy tøø xñähdoñ.

⁴⁷Mäniä tadjäya'ay jaduhñ ñajuøøyy coo ja'a Jesús hänajty ñajuø'oy coo je'e hänajty tøø miänähdoñ. Mäniä Jesús

wyিংgumedsooyy tsäyúuyyáp. Mänitá Jesús wyiinjjcádaacy. Mänitá ñägapxy cu'ughagujc cooc ja'a Jesús wyit hánajty tøø ñähdoonä, y cooc mánitiä pia'amnajxy. ⁴⁸Mänitá Jesús ja'a tajjäya'ay ñämaayy:

—Huung, paady miich tøø mba'amnaxy coo tøø mmäböcy. Nøcxnä jootcujc.

⁴⁹Jimä Jesús hánajty miädia'agyñä, mánitá jäya'ay tu'ug miejch. Jim hánajty tøø chohnda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitá Jairo ñämaayyä:

—Tøø ja'a mhuung yho'ogy. Cabä wiindsón mhadsíjpnät.

⁵⁰Miädoow ja'a Jesús jaduhñ. Mänitá Jairo ñämaayy:

—Ca'a mjootmayhaty. Mäböc. Jujypiögäp ja'a mhuung häyaa.

⁵¹Mänit haxxy jim miejtsnä maa ja'a Jairo tiøjcän. Coo ja'a Jesús tiøjtägøoyy, caj pøn miøødtøjtägøoyy, jagooyyá Pedro møødä Juan møødä quixy tiaj tieedy. ⁵²Tøghaguuy ja'a cu'ughaxxy miähmøoyy jøöbiä xuu'tspä. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ca'a haxxy mwil'i jio'oy mwil'i xiuuäch. Caj tøø yho'ogy, nä'a maab jaduhñ.

⁵³Mänitá Jesús ñäxiicä. Ñajuøöby haxxy hánajty coo ja'a quixy hánajty tøø yho'ogy. ⁵⁴Mänitá Jesús ja'a quixy quio'ø miajtsä. Mänitá Jesús møc miänaañ:

—Huung, pädø'og.

⁵⁵Mänitá quixy jujypiøjcy. Mänit piädø'cy. Mänitá Jesús miänaañ coo haxxy yajcáyät.

⁵⁶Jaanč tehñ yagjuøoyy ja'a tiaj ja'a tieedy jaduhñ. Mänitá Jesús miänaañ coo haxxy pøn quia'a

yajmøødmädiá'agät neby hánajty tøø jiatän.

9 Mänitá Jesús ja'a jiamioød miøjyaaxy ja'a haxxy námajmetspä. Mänitá cuhdujt haxxy miooyyá coo ja'a møjcu'uba'ammøødpä haxxy nägøxiä yajnähwá'adsät. Møødä mäjaa haxxy miooyyábä coo ja'a pa'amjäya'ay haxxy yajmøcpøgät.

²Mänit haxxy wyiinguejxä coo ja'a Diosmädia'agy haxxy yajwá'xät, coo ja'a pa'amjäya'ay haxxy yajmøcpøgät. Jaduhñ haxxy miädiá'agät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. ³Mänit haxxy ñämaayyä:

—Cab haxxy tii mmänøcxät, ni cuhdajt, ni pijty, ni tsajcaagy, ni xädø'øñ. Tu'xojxc-hajtiä ja'a mwit haxxy mmänøcxät, ca'a mietscä. ⁴Homiädyii tøjcä haxxy mmejtstá'agät, jim haxxy mmähmø'øwät høxtä coonä haxxy jim jadähooc mwiimbídat.

⁵Y coo haxxy maa xquia'a yajtøjtägø'owá'anät, mänit haxxy jim mdsóonät maa ja'a cajptän. Mänitá mdecy haxxy mwiinwóbät nebiä hijxtahñ jaduhñ miähmø'øwät coo mijts tøø xquia'a yajtøjtägø'oy — nømä Jesús miänaañ.

⁶Mänit haxxy tiu'ubøjcy. Wiinduhmyhagajpt haxxy hánajty wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, pa'amjäya'ay-yajmøcpøjpä.

⁷Ja'a Herodes hánajty jim tuumb gobernador. Mänit miädoyhajt nebiatiä Jesús ja'a hijxtahñ hánajty yajcähxø'øguiän. Cab hánajty ñajuø'oy nebiä wyiinmahñdyhädät. Hix, näje'e haxxy hánajty miäna'añ cooc

tyijy ja'a Juan hānajt̃y t̃oθ
 juijyp̃iøcy. Hix, t̃oθ ja'a Juan
 hānajt̃y yagho'ogyii. ⁸Nāje'e hajxy
 hānajt̃y miānaambā cooc tyijy
 je'e Elías, ja'a Diosmādia'agy jecy
 yajwá'xábā. Nāje'e hajxy hānajt̃y
 jiaac mānaambā cooc tyijy ja'a
 jecyjiāya'ay t̃oθ juijyp̃iøcy, ja'a
 Diosmādia'agy jecy yajwá'xábā.

⁹Mānitā Herodes miānaañ:

—Høøchā Juan nyajyo'pujxā.
 Põnāda'a jaduhñ wādiip.
 Madiú'ujõch jaduhñ nmādoy
 yajcāhxø'ogy.

Jiaanč tehñ yhixaambiā
 Herodes ja'a Jesús hānajt̃y.

¹⁰Coo ja'a Jesús jiamiøødhajxy
 wyiimbijtagajch, mānitā Jesús
 hajxy yajmøødmādiaacy nebiaty
 hajxy hānajt̃y t̃oθ wiādity. Mānit
 hajxy miøødnøcxā pactuum,
 jim māwiingõñ maa ja'a cajpt
 hānajt̃y xiøhatiän Betsaida.

¹¹Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ
 miādoyhajty, mānitā Jesús hajxy jim
 piamejch. Mānit hajxy ñāmaayyā
 coo hajxy jim miāhmø'øwāt.
 Mānitā Diosmādia'agy hajxy
 yajmøødmādiaacā cooc ja'a Dios
 ja'a miājaa yajcāhxø'oga'añ.
 Møødā pa'amjäya'ayhajxy may
 yajmøcpøjä.

¹²Tsuujõõñāp hānajt̃y, mānitā
 Jesús wyiingumedsøøyyā ja'a
 jiamiøødhajxy ja'a nāmajmetspā.
 Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Nāma'aw yø'ø jäya'ayhajxy coo
 hajxy nøcxy pioo'xnā, coo hajxy
 nøcxy quiayhøxta'ay wiingtuum
 maa ja'a cajpt miāwiingonān. Yaa
 maa hajxy nhjttām, cabā tii yaa.

¹³Mānitā Jesús miānaañ:

—Huuc yajcay mijts.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødā; jagooyyā
 højts tsajcaagy māgooxc nmøødā
 møødā hacx metscā. Tøgā
 nõcxāp højts njuuyyā ja'a hajxy
 quiayaambiā, hoy hajxy jia
 nāmayyā.

¹⁴Nāmāgooxmil ja'a
 ya'adiøjc-hajxy hānajt̃y nāgøxiā.
 Mānitā Jesús ñāmaayy ja'a
 jiamiøødhajxy:

—Nāma'aw hajxy ween hajxy
 yhānaaguiāda'agy naaxwiin
 nājuxychāgui'xmajcjaty.

¹⁵Mānit hajxy ñāmaayy coo hajxy
 jaduhñ yhānaaguiādā'agāt. Mānit
 hajxy yhānaaguiādaacy nāgøxiā.

¹⁶Mānitā Jesús ja'a māgooxpā
 tsajcaagy quioondsooyy møødā
 metspā hacx. Mānit chajhee'py.
 Mānitā Dios pia'yaaxy, miānaañ:
 —Dioscujú'uyāp coo højts hādaa
 t̃oθ xmio'oy.

Mānit jaduhñ yhaguidøøyy.
 Mānitā jiamiøød miooyy coo hajxy
 jaduhñ yajwá'xāt maa ja'a cu'ugān.
¹⁷Mānit hajxy nāgøxiā quiaayy
 cu'uxiā. Majmejtscach ja'a caadiuc
 quiunajxy.

¹⁸Wiingxøø hānajt̃y je'ebā,
 jimā Jesús ja'a Tieedy hānajt̃y
 pia'ya'axy haniduihmduum. Jimā
 jiamiøødhajxy hānajt̃y miøødā.
 Mānitā Jesús yajtøøyy:

—Nébyhøch ja'a cu'ughajxy
 xñānømy põnhøch høøch.

¹⁹Mānit hajxy yhadsooyy:

—Nāje'e hajxy miāna'añ cooc
 tyijy miičh mJuangā ja'a hijty
 māyajnābejpā. Nāje'e hajxy
 miānaambā cooc tyijy miičh
 mhElíasā. Nāje'e hajxy jiaac
 mānaambā cooc tyijy ja'a

jecyjia'ay tøø jiuypio'cy, ja'a Diosmädia'agy jecy jajwá'xäbä, y coos tyijy miich mje'ejä.

²⁰Mänitä Jesús yajtóogumbä:

—Míjtsäts, nej mijts mmánaambä pøn xtyijy høøch.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Diosquexy miich.

²¹Mänitä Jesús møc miánaañ

coo hajxy quia'a nägápxät pøn hánajty je'e. ²²Mänitä Jesús miánaangumbä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, hoyhóyhøch njaanč tehñ chaächpøga'añ. Cábøch ja'a tsajtøjwiindsøn'hajxy xñä'ägädä wiingudsähgø'øwa'añ, ni ja'a teedywiindsøn'hajxy, ni ja'a jáya'ayhajxy jim cuhdujtmøødpä tsajtøgooty. Xyagho'ogáambøch hajxy, pero cudägøøgxø'øjoch njujyipiøga'añ.

²³Mänit jiaac mänáangumbä:

—Pønjátyhøch nmädia'agy xpiaadu'ubøgáanäp, ween yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtsixø'øy, ween hajxy chaächpøjpä jabom-jabom nébiøch ndsaächpøga'añ. Jadúhñhøch nmädia'agy hajxy hoy xpianøcxät. ²⁴Pøn jiugyhajt ja wi'i yaghoyø'øwaamb, nä'ägä cuhdägoyyaamb je'e. Pero pøn jiugyhajt jaduñ yajtägoyyaamb ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodiium je'e miähmø'øwa'añ. ²⁵Coo hajxy hodiium mga'a mmähmø'øwät, cab hajxy jaduñ mnnyaghoyø'øwø'øjät, hoy hajxy mja mäyøøjä hädaa yaabä naaxwiin. ²⁶Pønñhøch xmiädsähdiuumb møødhøch nmädia'agyquiøxpä, mänitøch jaduñ nmädsähdiunaambä coøch hánajty ngädaactägatsa'añ.

Hajajaamb hánajty yaa neby jim yhajajjiän tsajpootyp maačh nDeedy yhitiän, maa ja'a mioonsähajxy yhitiän. ²⁷Tøyhájhøch jaduñ nmána'añ, ja'a hajxy yaa tánaabiä, näje'e hajxy jaduñ quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty jajcähxø'øga'añ.

²⁸Cuductujxøø ja'a Jesús

ja'a Pedro miøødwiimbejty tunguhduum Diospa'yaaxpä, møødä Juan møødä Jacobo.

²⁹Jimä Jesús ja'a Tieedy hánajty pia'ya'axy, mänitä wyiin jiøjp høxtä haamb høxtä tsämaamb quiähxø'cy. Jaanč tehñ pioob ja'a wyit jaduñ jiajnä. ³⁰⁻³¹Mänitä Moisésähajxy ñäguehxtø'øxy maa jiajy maa chämamiän møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy miøødtägøøyy mädiaacpä. Je'e hajxy hánajty miädiaacyy coo ja'a Jesús hánajty jim nøcxy yho'oga'añ Jerusalén.

³²Hoyyä Pedrohajxy hánajty jia wi'i mia'awa'añ, cab hajxy ñä'ägädä maaho'cy. Mänit hajxy yhiixy coo ja'a Jesúsähajxy hánajty jiajy chämamy møødä Moisés møødä Elías. ³³Coo ja'a Moisésähajxy hánajty wyiimbidaannä, coo ja'a Jesús hajxy hánajty piuhwa'adsaannä, mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, hoyøøyy jaduñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Ween højts tøjquemy tægøøg cu nhädiuñ, tu'ug miich mje'e, tu'ug Moisés jie'e, tu'ug Elías jie'e.

Nä'a nagoobä ja'a Pedro jaduñ miánaañ. ³⁴Mänitä nämä'a tehñ miapxy quiädaacy maa hajxy hánajtiän. Nädägooyy hajxy jaduñ. Mänitä Pedrohajxy chähgøøbiøjcy.

³⁵Mänit hajxy miädooyy ja'a Dios quiapxy nämä'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa. Høøch tøø nwiinguexy. Mhamädoowhjtäp ja'a miädia'agy hajxy.

³⁶Mänitä Jesús hajxy yhiixy coo hänajty nidiuhm tiänaañä. Hamoñ hajxy jaduhñ miähmøøñä. Cab hajxy pøn yajmøødmädiaacy nebiaty hajxy hänajty tøø yhiixy.

³⁷Cujaboom hajxy jim wyiimbijnä tunguhduum. Mänitä Jesús jäya'ay may jiojcubaadøøyyä. ³⁸⁻³⁹Mänit tul'jäya'ay møc quiapxy maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsón, tú'uquiøch nhuung. Naxyhøch nhuung mõjcu'u xjiaanč tehñ nämejsä. Møc jaduhñ ya'axy, møc chäyuy. Høxtä hahoo'p jaduhñ. Hanaxiä jaduhñ chaachtuñii, y cab jaduhñ ñä'ägädä nähwa'ačh. Wiindsón, tunä mayhajt, yajnahwäätsägøch nhuung.

⁴⁰Tøøch ja'a mjamiøød nja wi'i miänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy xyajnahwäätsät, pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä jajty.

⁴¹Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Nej, cájtäm mijts mänaa mmäbøga'añä. Pämädúhñtiøch mijts jaduhñ njaac mämee'xtuga'añ.

Mänitä cuhuung ñämaayy:

—Woomiñxä mhuung.

⁴²Cahnä craa hänajty miechñä maa ja'a Jesúsän, mänit yajcädaawä ja'a mõjcu'ujäm. Mänit yajtsäyuyy. Mänitä Jesús ja'a mõjcu'u yhøxquejxy. Mänitä craa ñähwaach. Mänitä tieedy yajcø'ødägøøyyä. ⁴³Mänitä cu'ughajxy nägøxiä yagjuøøyy coo ja'a Dios miøjjä jiaančh,

nebiä Jesús ja'a hijxtahnd hänajty yajcähxø'øguiän.

Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

⁴⁴—Hoy hajxy wiinjuø'ow; ca'a hajxy mjahdiägoy; høøch ja'a Diosquexypä, nmädsiphøch hajxy jim xyajcø'ødägø'owaamb maa ja'a cu'ughajxiän nägøxiä.

⁴⁵Pero cabä jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiinjuøøyy neby hajxy hänajty tøø miøødmädia'agyijän. Hix, Jesús jaduhñ ca'a yajwiinjuøøyy. Cab hajxy jaduhñ yajtøøyy. Tsähgøøby hajxy hänajty.

⁴⁶Mänit hajxy tiägøøyy yajtsiptaacpä pøn cuhdujt maas mõj mo'owáañäp. ⁴⁷Ñajuøøbiä Jesús hänajty nebiaty hajxy hänajty tiajy miay. Mänitä pigäna'c hoy tu'ug wioy, piädaacy miøjc-haamby.

⁴⁸Mänit miänaañ:

—Pøn hädaa pigäna'c jaduhñ tsögäp ja'a høøchcøxpä, jaduhñ mäwíinäts høøch xchojpa. Y pønhoç jaduhñ xchojpa, je'eçh nDeedy jaduhñ xjiahmiéjtsäp ja'ačh jaduhñ tøø xquiéxiäbä. Pøn ja'a mõjcuhdujt ca'a tsogaamb maa mijtsän, je'eds ja'a mõjcuhdujt jaduhñ nä'ägädä mo'owáañäp.

⁴⁹Mänitä Juan miänaañ:

—Wiindsón, tøø højts tul'jäya'ay nhixy. Miihcøxpä ja'a mõjcu'u hijty yhøxquexy. Mänit højts jaduhñ nnämaayy coo quia'a høxquejxnät, je'eguiøxpä coo højts xquia'a møødwädíjtäm.

⁵⁰Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab hajxy jaduhñ cu mnämaayy. Pøn højts jaduhñ xquia'a mädsiphajtäm, je'e højts jaduhñ xmiäg'u'ughajtäm.

⁵¹Tøø hānajtj miāwiingooñnä coo ja'a Jesús hānajtj ñōcxaannä tsajpootyp, mänitā jioot yajmøødmädiaacy coo jim ñōcxnät Jerusalén. ⁵²Mänitā jiamioød mejtstägøøg quiejxø'cy. Mänitā mejtstaact hajxy hoy jia høxta'ay maa ja'a cajpthuung tu'ugän jim Samarianaaxooty. ⁵³Pero cab hajxy jaduhñ ñä'a tøjmooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hānajtj jim jiaac nõcxa'añ Jerusalén. Hix, cabä Samariabä-jäya'ayhajxy hānajtj miøødnijootpaadyii ja'a jäya'ayhajxy hānajtj tsānaabiä Jerusalén. ⁵⁴Coo ja'a Jacobo jaduhñ miädooy møødä Juan, mänitā Jesús hajxy ñāmaayy:

—Wiindsón, tāhooc ja'a Elías jøøn jim miøjyaaxy tsajpootyp nebiä haxøøgjäya'ayhajxy jaduhñ tióyät. Nej, mmäná'anäp miich jaduhñ coo højts jøøn jim nmøjyáaxpät tsajpootyp neby hajxy jaduhñ tióobiät ja'a højts jaduhñ xquia'a tøjmo'owaambä.

⁵⁵Mänitā Jesús wyiinhee'ppejty; mänit yhojy:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. ⁵⁶Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiöch ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät. Cáböch hajxy jaduhñ nyajcuhdägoyya'añ.

Mänit hajxy jim tiu'ubøjnä, ñōcxy hajxy wiingcajpt.

⁵⁷Jim hajxy hānajtj tiu'uyo'oyñä, mänitā jäya'ay hajxy tu'ug piaaty jim tu'haam. Mänitā Jesús ñāmaayyä:

—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiöch miich majaty miich mnøcxa'añän.

⁵⁸Mänitā Jesús miānaañ:

—Ja'a xøøгаа, jimä jiuot je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch ja'a Diosquexypä, cáböch ndöjc jaduhñ maaçh nboo'x nhāñá'awät.

⁵⁹Mänitā Jesús wiinghāna'c ñāmāaguiumbä:

—Høøch padu'uböjcäc.

Mänitā Jesús ñāmaayyä:

—Mänitöch miich nbadu'ubögät coöch ndeedy hānajtj tøø yho'nä, coöch hānajtj tøø nyajnaaxtägøøñä.

⁶⁰Mänitā Jesús miānaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a mabøjpä, je'e miich ja'a mdeedy hajxy xyajnaaxtägø'øwāanäp. Pero miich, nõcx ja'a Diosmädia'agy yajwa'x coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

⁶¹Mänitā Jesús ñāmaayyä wiingjäyá'ayägumbä:

—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiöch miich, pero nõcxyhöch ja'a njujy nmägu'ug nhuuc hawaanä jayøjp coöch miich jaduhñ nbadu'ubøgaannä.

⁶²Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Pønñhöch jaduhñ xjia wi'i piawäditaamb, coöch nmädia'agy hamuumdu'joot xquia'a maböjçät, cáböch jaduhñ hoy xpianøcxät.

10 Mänitā Jesús jäya'ay jiaac wiimbiyy nädägøøghii'xcumajc. Mänit hajxy metscaty metscaty quiejxø'cä majaty ja'a Jesús hānajtj ñōcxa'añän. ²Mänit hajxy ñāmaayyä:

—Nāmayyä jäya'ayhajxy jia mabøga'añ; je'eds ca'a hijp pøn ja'a Diosmädia'agy yajwá'xäp. Mānuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä

jiaac quéxät. ³Nøcx hajxy. Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Ca'awiindøyhäna'c-hagujc hajxy mwädita'añ. ⁴Cabä xuummy hajxy mmänøcxät, ni xädø'øñ. Tu'tehngä cø'og hajxy mmänøcxät. Cab hajxy pøn mwiindänaaxiøbät tu'haam. ⁵Coo hajxy muum maa mhamejtstä'agät, myajpoo'xäp ja'a cudøjc hajxy. "Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt." Jaduhñ hajxy mnämá'awät. ⁶Pø hojiäya'ay ja'a cudøjc-hajxy jaduhñ, mänitä Dios jiaančh mó'owät ja'a hoyhajt ja'a weenhajt; pø caj, cab hajxy jaduhñ mio'owøøjät. Y cab hajxy jim mnä'ägä mähmø'owät. ⁷Cab hajxy tøjc-tøjc mwädität. Jim hajxy mnä'ägädä hídät maa hajxy hänäjty tøø mmejtsta'aguiän. Jim hajxy mmähu'ug mmägáyät. Je'e hajxy jaduhñ mhú'ugäp mgáyäp tijaty hajxy jaduhñ xmiooby. Hawiinmats jaduhñ coo hajxy jaduhñ xmió'owät, je'eguiøxpä coo hajxy mwiinguexiä. ⁸Homiädyii cajptä hajxy jaduhñ xtiøjmó'owät, mgáyäp hajxy jaduhñ tijaty hajxy xmiooby. ⁹Myajmøcpøgäp ja'a pa'amjäya'ay hajxy maa ja'a cajptän. Jaduhñ hajxy mnämá'awät: "Tøø miäwiingoonnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøcxpä." ¹⁰Pero homiädyii cajptä hajxy jaduhñ xquia'a tøjmó'owät, callejooty hajxy nøcxy mya'axy: ¹¹"Hädaa cajpt yaabä, cabä quiuhdujthajxy yhooyä. Paady højts ndecy nwiinwoba'añ. Jaduhñä hijxtahñd miähmø'owät coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo miäwiingoonnä coo ja'a Dios

ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøcxpä." ¹²Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, coo ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ, maas hanaxiä ja'a cajpt jaduhmbä chaačhpøga'añ quejee ja'a Sodomacajpt jecy chaačhpøjquiän.

¹³⁻¹⁴Mjaančh tehñ chaačhpøgaamb hajxy pønjaty jim tsänaaby Corazíncajptooty møødä Betsaidacajptooty. Maas hanaxiä hajxy mdsaačhpøga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jecy chaačhpøjquiän, ja'a hajxy jecy tsänáayyäbä Tirocajptooty møødä Sidóncajptooty. Coo je'e hajxy cu yhiyx ja'a hijxtahñd nej mijts mja hixiän, cu ñajtshixøyy ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy; cu jiøyy cu xiuu'ch hajxy jaduhñ. ¹⁵Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, Haagä jiiby mijts mhäda'aga'añ mõjcu'uhaam. Cab hajxy jim mnøcxa'añ tsajptooty neby hajxy mdijjiän.

¹⁶Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädägøøghii'xcumajcpä: —Pønjaty mijts mmädia'agy xyhamädoowhíjtäp, jaanä jaduhñhøch nmädia'agy hajxy xyhamädoowhíjtäbä. Pero pønjaty mijts mmädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäp, ni høøčh nmädia'agy hajxy xquia'a hamädoowhíjtäbä; ni ja'a nDeedyhøch miädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäbä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

¹⁷Mänitä nädägøøghii'xcumajcpähajxy tiu'ubøjcy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Cujecy hajxy wyiimbijtägajch. Jaančh tehñ jiootcujc hajxy hänäjty. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsón, høxtá ja'a mójcu'u
højts nmädia'agy hajxy tøø
xmiäbøjcä ja'a miichcøxpä.

¹⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ. Nhíxhøch
ja'a Satanás coo jim quiah
tsajpootyp. Nebiä wädsucän jaduñ
jiatcøøyy. ¹⁹Huuc mädo w hajxy,
tøøch mijts ja'a mājaa nmo'oy coo
mijts tsahñdy myajténät møødä
caa'pty, y coo ja'a mójcu'u hajxy
mga'a yajmäjädá'agät; y cab
hajxy nej mjada'añ. ²⁰Paady hajxy
mxoondá'agät coo ja'a mxøøhajxy
jim yhity cujaay tsajpootyp. Cab
jaduñ ñejpiä pø tøø ja'a mójcu'u
ja'a mmädia'agyhajxy xmiäbøjcä.

²¹Mänitä Jesús jiaanč tehñ
yajxoondaacpøjcä ja'a Dioshespíritu.
Mänitä Jesús miänaañ:

—Teedy, míichäts jim
Wiindsønhajp tsajpootyp møød
hädaa yaabä naaxwiin. Chojpy
miich mjoot jaduñ coo ja'a hajxy
ca'a høxpøcypä wyiinjuó'owät
tijaty ja'a hajxy høxpøcypä tøø
mga'a yajwiinjuó'oy. Páadyhøch
miich hoy nnänømy.

²²Mänitä Jesús ñämaayy ja'a
jiamiødhajxy:

—Tøøch nDeedy ja'a cuhdujt
xquiøxy mo'oy. Cábøch pøn xñajuó'oy
pønñhøch høøch, jagóoyyøch nDeedy
jaduñ xñajuó'oy. Y jagóoyyøch
nDeedy nnajuøøbiä. Najuøøby hajxy
je'ebä pønjátyhøch tøø nyajnáhdijy
coo hajxy ñajuó'owät.

²³Mänitä Jesús ja'a jiamiøød
wyiinhee'ppejty ja'a hajxy
námajmetspä. Mänit hajxy hawiing
ñämaayyä:

—Jootcujc hajxy jaduñ mhídät
je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a

hijxtahñd may tøø nyajnáhixø'oy.

²⁴Tøyhájtñhøch jaduñ nmäna'añ.
Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy
møødä gobiernähajxy, nämay hajxy
jia hixaañ tijaty mijts mhijxyp.
Nämay hajxy jia mädo waañ tijaty
mijts mmädooby.

²⁵Mänitä ley-yajnáhixøøbiä tu'ug
tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hoy
miäyajtøy:

—Wiindsón, tiich ngudiúnäp
nébiøch cøjxta'axiøø njugyhádät
nebiä Dios jjugyhatiän.

Paadiä Jesús jaduñ ñämaayyä,
nä'a mädia'agyhixáañäp hánajty
je'le waamb hánajty yhadso waañ.

²⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Neby jaduñ jim myiñ cujaay
maa ja'a leyän. Neby jaduñ
mwiinjuó'oy.

²⁷Mänitä ley-yajnáhixøøbiä
yhadsooyy:

—Jaduñ jim myiñ maa ja'a leyän
coo ja'a Dios mwiingudsähgø'owät
hamuumdu'joot. Jaaná jaduñ
jim myiimbä coo hopiønä mdsógät
mba'häyó wät nebiä mni'x nebiä
mgopc mdsoquiän.

²⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Hoy jaduñ tøø mhadsoy;
coo jaduñ ngudiúnät, mänit jim
mnócxät tsajpootyp.

²⁹Pero yajcumayaambä
ley-yajnáhixøøbiä hánajty. Mänit
miänáangumbä:

—Pøn jaduñ mnänøømby cooçh
hopiønä ndsógät nba'häyó wät.

³⁰Mänitä Jesús yhadsoogumbä:

—Nhuuc yajmøødmädiá'agyhøch
mädia'agy tu'ug, nej miich jaduñ
hoy mwiinjuó'owät. Jiibiä jäya'ay
hánajty tu'ug yhäda'agy Jericó.
Jerusalén hánajty tøø chohnda'agy.

Tu'haamhädaacpä ja'a mee'tspä piaaty. Cøjx jaduñ miée'tsäxä mөөdä wyit. Mänit hoyhoy wiobho'cä. Nebiä ho'ogypiän hajxy jaduñ ñahgueecy. ³¹Mänit teedywiindsón tu'ug ñajxy. Coö ja'a mähdiöjc jaduñ yhiixy, cab jaduñ tiänaaxiöjpy. Jiuhyohy jaduñ. ³²Jaduñdsä tsajtöjcueendähajpä tu'ug ñajxpä; jaduñ je'e jiuhyohbiä. ³³Mänitä Samariabäya'ay tu'ug ñajxpä. Coö jaduñ yhiixy, mänitä hojiot miөdohajty. ³⁴Mänitä mähdiöjc chooyöoyy aceitehaam mөөdä vinohaam. Mänit yhamäguijty withaam maa hänajty tөө jiotiän. Mänitä yhamdsoo jäyujcøxp yujtsehñ. Mänitä mähdiöjc hoy ñajtsөmө'öyii maa ja'a mejtstaactän. Mänit jim yhiixä. ³⁵Cujaboomä Samariabäya'ay ja'a cudöjc plataxädö'öñ metsc mioooy. Mänit ñämaayy: “Tunä mayhajt, huuc cueendähat yө'ө mähdiöjc. Mäduhñtiä xädö'öñ mjaac yajtuñ, mänitöch jaduñ nmoodiägätsät coöch nwiimbijtägätsät.” ³⁶Mänitä Jesús ja'a ley-yajnähiöjbiä miäyajtöoyy: —Pön maas hoyhäna'c tөө piädsөmy yө'ө nädägөөgpähajxy. ³⁷Mänitä ley-yajnähiöjbiä yhadsooyy: —Ja'a häna'c hojiot mөөdhájtäbä. Mänitä Jesús miänaañ: —Nөcx, y jaduñ miich hojiot mmөdhájpät. ³⁸Mänitä Jesús hajxy tiu'uböjcumä. Mänit hajxy miehch wiingcajptooty. Mänitä Jesús yajtöjtägөoyyä ja'a to'oxiöjc tu'ug ja'a xөhajpä Marta. ³⁹Jimä Marta piuhdo'oxy hänajty tu'ug

ja'a xөhajpä María. Mänitä María ja'a Jesús wyiinhөxtaacy. Yhamädoowhidaamby hänajty je'e waambaty ja'a Jesús hänajty miädia'aga'añ. ⁴⁰Pero wyi'i jioodhadötsäp ja'a Marta tiuung hänajty. Mänitä Jesús ñämaayy: —Wiindsón, nej miich jaduñ mnijiäwө'yii coöch nbuhdo'oxy ja'a tuung tөө xyajmänähgueegө'öy. Huuc näma'aw weenч xpiuhbety. ⁴¹Mänitä Jesús yhadsooyy: —Marta, Marta, madiu'u miich mwili tiajy mwili miay. ⁴²Tu'tu'uyyä jaduñ yhawiinmatsä. Hoyyä mbuhdo'oxy jaduñ quiudiuñ. Cabä María ja'a cuhdujt jaduñ pөн piөгáañäxä coöch nmädia'agy jaduñ xyhamädoowhíjtät.

11 Wiingtuumä Jesús ja'a Dios hänajty pia'ya'axy. Coö pia'yaaxpädөoyy, mänitä jiamiөөd tu'ug miänaañ:

—Wiindsón, hөjts Diospa'ya'ax yajnähiöjöyyäc nebiä Juan ja'a jiamiөөd yajnähiöjöyyän.

²Mänitä Jesús miänaañ:

—Coö ja'a Dios hajxy hänajty mba'ya'axa'añ, jaduñ hajxy mmäná'anät:

Dios, miich hөjts nDeedyhajpy.

Jim mhity tsajpootyp.

Weenä jäya'ayhajxy nägөxiä xwyiingudsähgө'öy. Weenä mmäjaa myajcähxө'ögy.

Weenä mmädia'agy hajxy yaa xmiäbөjcä hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jim xmiäbөjcän tsajpootyp.

³Móoyyäc hөjts ja'a cay jäda'axөө neby hөjts cu'uxiä ngáyät.

⁴Hөjts ja'a poppä cädieey mämée'xäc neby hөjts jaduñ

nmámee'xiän pønjaty hõjts
xñägädieeyøøby.

Cabä møjcu'ugong cuhdujt
mmó'owät coo hõjts
xjijcaxø'owät, coo hõjts ja'a
haxøøgpä xyajñähdjät.

⁵Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tsøg hajxy jaduhñ mänáanäm
coo mijts mmägu'ughajpä mmøødä
tu'ug. Coo miich cuptsuhmdä nõcxy
mnäma'ay: “Mägu'ughajpä, høøchä
tsajcaagy tægøøg yajyujwáanäc.

⁶Ja'a nmägu'ughájþøch tu'ug
tøø miech. Jäguem choon.

Cábøch tii nmøødä tiich jaduhñ
nnä'ä mó'owäp.” ⁷Wehndä

mmägu'ughajpä jiiby tøgooty
xyhadsówät: “Ca'a xyhadsipy.
Hagø'øy ja'a tøjcän. Tøø hõjts ngøxy
maaho'nä mõødhøch nhuunghajxy.

Cábøch nbädø'øgaannä cooçh
miich jaduhñ tijaty nmó'owät.”

⁸Tøyháþthøch jaduhñ nmána'añ,
hoy jaduhñ xjia mägu'ughaty, cab
jaduhñ xñä'ä nabädø'øgåambät
coo miich tijaty xmió'owät. Pero
coo miich tehngajnä mwi'i

ñé'emät, mänit jaduhñ piädø'øgät,
mänit jaduhñ xmió'owät tijaty
miich hänäjty myajmaajiajpy.

⁹Tøyháþthøch jaduhñ nmána'añ,
coo mijts ja'a Dios tijaty
mmäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp
jaduhñ xñä'ägädä mó'owät. ¹⁰Coo
pønä Dios tijaty miäyujwá'anät
tehngajnä, tsipcøxp jaduhñ
ñä'ägädä mo'owa'añii.

¹¹Þø jim mhuunghajxy, coo
tsajcaagy xmiäyujwá'anät, cabä
tsaa mmo'owa'añ; coo hacx
xmiäyujwá'anät, cabä tsahñdy
mmo'owa'añ. ¹²O coo tseediu'udy
xmiäyujwá'anät, cabä caa'pty

mmo'owa'añ. ¹³Hojiatypä ja'a
mhuung hajxy jaduhñ mmooby, hoy
hajxy mja ca'awiindøyyä. Mänaxiä
ja'a mDeedyhajxy jim tsajpootypä
xmió'owät ja'a yhEspiritu coo mijts
jaduhñ mmäyujwá'anät.

¹⁴Wiinghoocä Jesús ja'a møjcu'u
hänäjty yhøxquexy. Tøø jäya'ay
hänäjty tu'ug yaghuumyii. Coo
ja'a mähdijc ñähwaatsnä, mänit
quiapxø'nä. Yagjuøyy ja'a
jäya'ayhajxy jaduhñ. ¹⁵Pero näje'e
hajxy jaduhñ miänaañ:

—Yøø craa, ja'a møjcu'ugongä
miäjaa jaduhñ miøødhájtäp,
paadiä møjcu'u yhøxquexy. Ja'a
møjcu'ugong, ja'a møjcu'u
wyyiindsøn'hajxy je'e.

¹⁶Näje'e häna'c ja'a Jesús
hajxy hänäjty ñäma'ay coo
hijxtahnd ween yajcähxø'øgy,
ja'a jim tsajpootypä.
Wyyinmahñdyhixaambä Jesús
hajxy hänäjty. ¹⁷Pero ñajuøøbiä
Jesús hänäjty nebiaty hajxy hänäjty
wyi'i tiajy wyi'i miay. Mänit
miänaañ:

—Homiädyii cajptä, coo ja'a
cu'ughajxy ñiyhawiingpäda'agøøjät,
coo hajxy tu'tøjc ñimiädsibø'owøøjät,
cuhdägøyyäp ja'a chäna'ahajxy
jaduhñ. ¹⁸Jaana jaduhñduhmbä, coo
Satanáshajxy ñimiädsibø'owøøjät,
cuhdägøyyäp hajxy je'ebä. Mijts
jaduhñ mänaamb cooçh tyijy ja'a
møjcu'uhajxy nhøxquexy ja'a
møjcu'ugongä miäjaagøxpä. ¹⁹Pero
coo häxøpy jaduhñ tiøyyä, maa
mijts mjamiøød ja'a mäjaa hajxy
yhuuc paatpä coo ja'a møjcu'u
hajxy yhøxquexy. Cähxø'p jaduhñ
coo mijts ja'a tøyhajt hajxy
mga'a mõødä. ²⁰Pero høøch, ja'a

Diosmäjaagõxpõch ja'a mõjcu'uhajxy nhõxquexy. Y cãhxõ'p jaduñ coo miãwiingoonnä coo Dios ja'a miãjaa yajcãhxõ'õga'añ ja'a mijtscõxpä.

²¹ Tsõg jaduñ mänäänäm, coo ja'a jäya'ay jaanč mõcpä cwieendähädät ja'a yhamdsoo tõjc, coo puixt coo wojpt hänajty miõödä, cabä mee'tspä jaduñ tiägõ'õwät. ²² Pero coo jäya'ay maas ca'awiindõybä miédsät, cabä cudõjc jaduñ miäjädä'agät. Põjcäxp ja'a piuxt ja'a wiojpt jaduñ ja'a tyijy yajmäjäda'agaambiä. Mõöd jaduñ piõjcäxäbät tijaty jiiby miõöd tõgooty. Y hõõch, jaduñ mäwiinäts hõõch ja'a mõjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy.

²³ Põñhõch jaduñ xquia'a mõõdpädõ'p, hõõch nmädsip je'eduhñ. Y põñhõch jaduñ xquia'a mõõdtuumb, je'e jaduñ yajma'p põnjátyhõch nmädia'agy xjia wi'i miäbõgäänäp.

²⁴ Mänitã Jesús miänäänqumbä: —Tsõg jadähooç mädiáaccumbä. Coo ja'a mõjcu'u piädsõmät maa jäya'ay tu'ugän, mänit tiägõ'õy poo'xtaacthõxtaabiä pactuum. Y coo jaduñ quia'a páadät, mänit miäna'añ cooc jim wyiimbida'añ maa tõõ yhuuc pädsõmbän.

²⁵ Coo jim miejstägätsät maa ja'a jäya'ayän, tõõ ja'a jäya'ay hänajty wyiinmahñdymech nebiä tõjc wa'adspän. ²⁶ Mänitã mõjcu'u ja'a jiamõõd nõcxy wioy juxtujc ja'a maas haxõõgpä. Mänit hajxy nägõxiä tiägõ'õy maa ja'a jäya'ayän tsánaabiä. Y maas haxõõg ja'a jäya'ay nã'ägä jaty quejee hänajty.

²⁷ Jimã Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitã to'oxiõjc tu'ug yaaxy cu'ughagujc:

—Jootcujc miich mdaj mdsi'tsc jaduñ yhity je'eguiõxpä coo miich tõõ xyajtso'ogy tõõ xyajyeegy.

²⁸ Mänitã Jesús miänaañ:

—Je'eds maas jootcujc hijp, põnjatiä Diosmädia'agy cudiumb.

²⁹⁻³⁰ Tehngajnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänajty jiaanč tehñ nãmugõ'õyii may. Mänitã Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ay howyiinmahñdy hajxy miõödä, ja'a hajxy jäda'ahatypä. Ja'a hijxtahñd hajxy jia wi'i yhixaamby, ja'a hoy-yagjuõõñäbä. Pero cab hajxy jaduñ yaghixa'añii. Jagooyyã hajxy jaduñ yhixa'añ coõch hõõch jaduñ njada'añ nebiä Jonás jecy jiajtiän mänaa jim quiexyijjän Nínivecajttooty. Dios jaduñ quejx. ³¹ Coo jaduñ yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty yajnähdija'añii, mänitã to'oxiõjc piädõ'õga'añ, ja'a jecy hanéhñäbä jim jäguemnaax ja'a jõõmbojmänajpä. Je'e jaduñ mäna'anaamb coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agõõjät haxõõgtuum. Je'eds ja'a Salomón hoy tõõ miämádoona'ay, je'eguiõxpä coo ja'a Salomón hänajty jiaanč tehñ quiuhwijjiä. Y cabä Salomón cuhdajt hänajty jiaty mõödä nébiõch hõõch jaduñ nmõödän. ³² Y ja'a jäya'ayhajxy jecy tsänáayyäbä Nínivecajttooty, jaduñ hajxy miäna'anaambä coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agõõjät haxõõgtuum. Coo ja'a Jonás ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy jim Nínivecajttooty, mänitã jäya'ay ja'a yhaxõõgwiinmahñdy hajxy ñajtshixõõyy. Y cabä Jonás cuhdajt

hänajty jiaty mөөдä nébiøch hөөчh nmөөдän.

³³ Coo ja'a jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy jaduñ piäda'agy, nebiä jäya'ayhajxy jaduñ quiudøø'xøøjät ja'a hajxy tøjtägøøbiä. Cabä jøøn hajxy yu'učh, ni cab hajxy quiuhjupy cajónghaam. ³⁴⁻³⁶ Coočh mijts ja'a nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbøjcät, hoy hajxy jaduñ mwädítät homiänaajä. Pero coočh nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcät, hagoostuum hajxy jaduñ mhídät. Homiänáajøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät neby hajxy hagoostuum mga'a cá'awät.

³⁷ Coo ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mänitä Jesús wioonøcxä mägaabiä ja'a farisewäm. Coo jim miejch maa ja'a fariseo tiøjcän, mänit yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. ³⁸ Jaguiø'øbuju ja'a Jesús yhäñaaguiädaacy. Caj quiø'øbuju nebiä judiøshajxy hänajty quiuhdujthatiän. Coo hajxy hänajty tiägø'owa'añ caabiä, mänit hajxy hänajty quiø'øbuju. Coo ja'a Jesús quia'a cø'øbuju, yagjuøøyy ja'a fariseo jaduñ. ³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts fariseodøjc, jaduñ hajxy mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän jim cu'ughagujc. Pero cabä mjoot cabä mjuøhñdyhajxy yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy mwi'i mieečh mwi'i pioty. ⁴⁰ Caj mijts mwiinmahñdy yhooyä. Tøø ja'a Dios ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy xquiunuu'xä. Tøø ja'a mjoothajxy xjia cunúu'xäbä coo ja'a mjuøhñdyhajxy hoy cu mhijty.

⁴¹ Coo ja'a häyoobäya'ay hajxy

mbuhbédät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

⁴² Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Xiøøbä hajxy mja nä'ä wi'i quiuyoxø'øy yø'øbi'c jøø'xychooy jii by tsajtøgooty. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy mgudiuna'añ maa jaduñ myiñän coo hajxy hoy mwädítät, coo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy mgudiünät.

⁴³ Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ. Jii by hajxy mja wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt hojiatypän jii by tsajtøgooty. Y chojpy ja'a mjoothajxy jaduñ coo ja'a cu'ug hajxy xi'ig xon xwyiingudsähgø'øwät jii by halaplaaz.

⁴⁴ Mijts fariseodøjc, mijts ley-yajnähiøøbiädøjc, mhøhñdaacp hajxy jaduñ. Cab hajxy myajcähxø'øgy coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Y pønjaty ja'a mmädia'agyhajxy xpianøcxäp, tu'udägooby hajxy je'lebä, je'eguiøxpä coo hajxy quia'a najuø'øy coo mijts mguhdujt jaduñ yhaxøøgä.

⁴⁵ Mänitä Jesús nämaayyä ja'a ley-yajnähiøøbiä tu'ug:

—Wiindsøn, coo jaduñ mmäna'añ, haxøøg højts jaduñ xñänøømbä.

⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts ley-yajnähiøøbiädøjc, jaanä haxøøg mijts mjadaambä mhabetaambä. Hanaxiä mijts ja'a tsipjatypä myajnähiø'øyy. Ni pøn jaduñ quia'a jada'añ nej mijts

myajnáhixø'øyän. Y cab hajxy hamdsoo mgudiuna'añ neby hajxy myajnáhixø'øyän ni weeñtiä.

⁴⁷⁻⁴⁸'Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Haxøøg mijts mguhdujt nebiä mhap ja'a mdeedyhajxy hijty chäna'ay yhäyoyyän jegyhajty. Je'eds hajxy jaduñ yagho'c ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Y mijts ja'a tiøjc-huunghajxy myajcójjäp maa hajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Myajcähxø'py hajxy jaduñ coo ja'a mhap ja'a mdeedy hajxy tu'ugwiinmahñdy mmøødhity.

⁴⁹'Ñajuøøbiä Dios jaduñ. Je'e jaduñ mänaañ: "Nguexáambiøch nguguexyhajxy maa yø'ø häna'c-hajxiän. Nájé'ejøch nguguexyhajxy xyagho'ogaañä. Nájé'e hajxy ñä'ä tsaächtiuna'añii."

⁵⁰Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, pojpäuum cädieedium hajxy jaduñ miähmø'owa'añ ja'a Dios quiugueyxcøxpähajxy, ja'a hajxy tøøbä yagho'ogyíjibä nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyyä yaghó'cäbä mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁵¹Møødä Abel yaghó'cäbä møødä Zacarías. Tsajtøghaguuy ja'a Zacarías yagho'cä jim mädøyyä maa ja'a altarän. Tøyhajt jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä miähmø'owa'añ pojpäuum cädieedium.

⁵²'Mijts ley-yajnáhixøøbiädøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cabä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä mo'owa'añ. Cabä tøyhajt hajxy hamdsoo mnä'ä tsocy. Mijts ja'a cu'ug mwi'i quiapxhiimby nebiä tøyhajt hajxy jaduñ quia'a páadät.

⁵³Mänitä Jesús jiaanč tehñ miäjootma'tä ja'a fariseodøjc møødä ley-yajnáhixøøbiädøjc. Mänit hajxy tiägøøyy mäyajtøøbä madiu'u. ⁵⁴Jia wiinmahñdyhixaan ja'a Jesús hajxy jaduñ neby hajxy jaduñ cu yajnáhdsøømy.

12 Mänitä jäya'ayhajxy yhamugøøyy milhaam høxtä niñø'tsmujcä hajxy jaduñ. Mänitä Jesús ja'a jiamioød hawiing ñämaayy:

—Cabä fariseos miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Nämäy häna'c jaduñ tiu'udägoy coo ja'a fariseos miädia'agy hajxy miäbøjcä. Hix, høhndaacp ja'a fariseoshajxy jaduñ. Yajnajuø'owaamb jaduñ tsipcøxp coo hajxy jaduñ yhöhnda'agy. Hoy hajxy hoy jia capxy jia mädia'agy, cab hajxy hamdsoo hoy quiuidiuñ. ²Hix, cab jaduñ tii ñä'ägädä mähmø'owa'añ jañägapxy. Haagä cähxø'ogaamb jaduñ cøxiä. ³Jaanaä jaduñduhmbä ja'a mijtsøxpä, waambaty hajxy tøø mmäna'añ hamee'ch, yajmädowaamb jaduñ cu'ughagujc.

⁴'Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mdsähgø'owät pøn ja'a mni'x ja'a mgopc xyaghó'cäp. Cab jaduñ nej xjiaac tünät. ⁵Pero ja'a Dios hajxy jaduñ mdsähgø'owäp. Je'edsä cuhdujt møød coo ja'a mjugyhajthajxy xyajcuhdägóoyyät, y coo hajxy xpiädá'agät haxøøgtuum.

⁶'Høxtahmäsä muuxyhuunghajxy, hoy hajxy yaa tii quia'a ja wa'añ, jahmiejchpä Dios je'e. ⁷Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a jahmiédsät. Paady hajxy jaduñ mga'a

tsähgól'owät. Xjiaanč tehṃ chojp mijts ja'a Dios hœxtä xmioby hajxy tijaty hajxy myajmaajajpy.

⁸Tøyhájthœch jaduhṃ nmäna'añ, hœœch ja'a Diosquexypä, põnhœch xquiapxpaatp cu'ughagujc, je'ečh jaduhṃ ngapxpaattägatsaamby jim tsajpootyp ja'a Diosmoonsäwiinduum. ⁹Pero põnhœch jaduhṃ xquia'a capxpaatp cu'ughagujc, ni je'ečh jaduhṃ nga'a capxpaadaambä ja'a Diosmoonsäwiinduum.

¹⁰Põnhœch haxœøg xñänœømb, mee'xáanäp je'e. Pero coo ja'a Dioshespíritu hajxy haxœøg ñänœmät, cab hajxy jaduhṃ mié'e'xänät.

¹¹Coo mijts häna'c mädsibœ'øbä xyajnöcxät tsajtœgooty o jim maa ja'a hagujtœjcän, cab hajxy mdaj mmáyät waamb hajxy mmädiá'agät, ¹²je'leguiœxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy xñajtsapxœøyyät waambaty hajxy jaduhṃ mhadsówät.

¹³Mänitä Jesús ñämaayyä tu'jája'ay maa ja'a cu'ugän: —Wiindsón, nämáayyägœch nbuhya'ay cooçhä nnädeedyñaax xpiuhmó'owät.

¹⁴Mänitä Jesús miänaañ: —Põnhœch tœø xquiuhdujtmœ'oy cooçh mijts nhané'emät.

¹⁵Mänitä Jesús miänáangombä: —Mnigwieendähadœøjöp hajxy coo hajxy tii mğa'a hadsógät. Cab hajxy nõcxy mdaj mmay coo hajxy cœxiä mğa'a mœøä.

¹⁶Mänit miänáangombä: —Tsœg hajxy mänáanäm, jii jáya'ay hijty tu'ug jaanč tehṃ miäyœø. Mänitä ñœø mioc may jajpädœ'cy. ¹⁷Mänit tiägœøyy tajpä

maabiä: “Nébiœch nnœø nmooc ndúnät. Maačh jaduhṃ nnä'ä pädá'agät.” ¹⁸Mänit miänáangombä: “Tœøch nnajuœ'oy maačh nbädá'agät. Nyajmá'adäbœch yœ'œ ndsehx. Maas crúundœch ngójät. Jíibyhœch nnœø nmooc ngœxy pädá'agät, mäduhñtiœch nmœøä. ¹⁹Cábœch jaduhṃ tii ndájnät nmáañät. Jootcujc-hœch jaduhṃ ndsänáañät nhäyóonät majiomœjt. Poo'xáambœch, cayáambœch hu'ugáambœch, xoonda'agáambœch.”

²⁰Mänitä Dios ja'a craa ñämaayy: “Miičh, cab jaduhṃ mnä'ägä mäbœcy. Jáda'a coods mho'oga'añ. Yœ'œduhṃ tœø mwil'i piädá'aguiäbä, põñ jaduhṃ mämähmœ'owaamb.” ²¹Jaduhñdsä mäyœøjája'ayhajxy jiaty yhabety põnjaty maxiädœ'œñ jaduhṃ tehngajnä jajmujp yhamdsoogœxpähajxy. Pero maa ja'a Dioswiinduumän, häyoob hajxy jaduhṃ.

²²Mänitä Jesús ja'a jiamiœøð ñämaayy:

—Ca'a hajxy mdajy mmay tii hajxy mnäjyghadaamby, tii hajxy mgayaamby, tii hajxy mwithadaamby. ²³Cab hajxy nõcxy mdajy mmay coo hajxy cœxiä wiinä mğa'a mœøä. ²⁴Hœxtahm̄ds yœ'œ muuxyhajxy, cab hajxy tiuñ xiagy. Cab hajxy tii ñi'iby; cab hajxy tii jajpädœ'ogy; cabä tseh̄x hajxy miœøä. Ja'a Dios jaduhṃ yagjœ'œxp. Y mijts, mmaas tsoobaatp hajxy quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁵Hoy hajxy mäduhñtiä mja taj mja máyät, cab hajxy hamdsoo mniyajyeegœjät ni weñtiä. ²⁶Pœ cab hajxy hoy hamdsoo mniyajyeega'añii, cab hajxy tii mdaj mmáyät.

²⁷Høxtahmds yø'ø pøjy, yee'p yø'ø. Pero cab tiuñ xiajy; cab pyiidyhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ, ni ja'a rey Salomón jecy quia'a nä'ägä mäbaaty nej yø'ø pøjjiän, hoy howyit hänajty jia mөөdä. ²⁸Hoyyä Dios yø'ø pøjy yajxon jia cunuuxy, cab jecy. Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a witmó'owät, hoy mijts jaduhñ mga'a ja mäböcy. ²⁹Ca'a hajxy mwil'i tiajy mwil'i miay tii hajxy mgayaamby mh'uugaamby. ³⁰Ja'a hajxy jaduhñ ca'a mäböjpä, je'eds hajxy wyl'i tiajpy wyl'i miaaby. Pero mijts, ñajuøöbiä mDeedyhajxy tijaty hajxy myajmaajajpy. ³¹Taj may hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät, mänitä Dios cøxiä xmió'owät.

³²Mägu'ughajpädøjc, ca'a hajxy mdsähgø'øy, hoy hajxy jaduhñ mja nä'a weeñtiä. Chojiä mDeedy jioot jaduhñ coo mijts xyhuunghädät. ³³Mdóögäp hajxy mäduhñtiä hajxy mmөөdä; mänitä häyoobäya'ay hajxy mnä'a mó'owät cøxiä. Jaduhñ mijts hoyhajt weenhajt jim mbáadät tsajpootyp. Cab jaduhñ pøn jim tii xpiójcät. ³⁴Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mbáadäp ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Coo ja'a yaabä naaxwiimbä hajxy mbøcjuø'owät, cab hajxy tii mbáadät.

³⁵⁻³⁶Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiä jiamiódhajxy nähix hahixø'ø yhídät coo hänajty quiädaactägatsa'añ jadähooc. Mänit miänaañ:

—Nähix hahixø'ø hajxy mhídät nebiä homioonsähajxiän coo ja'a wyiindsøn hajxy wyiimbídät

mägaabiä mähuucpä maa ja'a pøc hu'ug jiadyiijän. Jøønmoød hajxy jaduhñ yhahixy. Coo ja'a wyiindsøn hajxy miech maa ja'a tiøjcän, mänit hajxy yajtøjtägø'øy. ³⁷⁻³⁸Pø jujyñä ja'a mioonsähajxy hänajty, hoy ja tsuhmdä, hoy ja moññä, cumayaambä wyiindsøn jaduhñ. Tøyhajt jaduhñ. Høxtä yajcayøøjap hajxy ja'a yhamdsoo wiindsøn. ³⁹Y jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a cudøjc jaduhñ ñajuø'owät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miédsät, cab jaduhñ nä'ägä maahó'ogät nebiä mee'tspä jaduhñ quia'a tøjtägø'owät. ⁴⁰Jaduhñ mijts nähix hahixø'ø mhíjpät. Cab hajxy mnä'ägä najuø'owät mänájøch ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴¹Mänitä Pedro yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich hädaa myajmøødmädiaacpy, højtsyähajtiä tøgä nägøxiä.

⁴²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ cudiumb nebiatiä wyiindsøn yhane'emiän, je'eds jaduhñ hoy copc-hajp maa ja'a wyiindsøn tiøjcän. Coo ja'a wyiindsøn maa ñøcxy, je'eduhñ mähmøøby coo jaduhñ yajcáyät pøn jiiby hijp tøgooty. ⁴³Pø cudiumbä copc-hajp hänajty hoy, coo ja'a wyiindsøn wyiimbijtägätsät, cumayáanap jaduhñ ja'a wyiindsøn. ⁴⁴Mänitä wyiindsøn yajnähdi ja'añii coo jaduhñ quiopc-hädät mäduhñtiä ja'a wyiindsøn miөөdä cøxiä. ⁴⁵Pero coo ja'a copc-hajp miäná'anät coo ja'a wyiindsøn quia'a tsoj medsa'añ, coo ja'a miämoonsä yhäyoowhíxät, coo tiägø'owät huucpä caabiä,

coo miu'ugóójtät, ⁴⁶mänitá wyiindsón miejstägatsa'añ jaguiapxy, mänit jaduñ jiaanč tehñ chaačhtiuna'añii neby hajxy chaačhtiunijän ja'a hajxy ca'a mäbøjpä.

⁴⁷Mädyii moonsä jaduñ ca'a mädia'agymiäbøjp, hoy jia najuø'øy nebiaty ja'a wyiindsón yhane'emyii, jaanč tehñ chaačhtiunáanäp je'e. ⁴⁸Peró mädyii moonsä ca'a mädia'agymiäbøjp je'leguixpä coo quia'a najuø'øy, cab jaduñ jiaty tsaačhtiuna'añii. Pøn madiuung jaduñ yajcø'ødägøyyäp, tsipcøxp jaduñ quiudiünät nebiaty yhane'emyii.

⁴⁹Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä tsip jaduñ piädó'ögät. Weená jaya'ayhajxy ñimiädsibø'oyii.

⁵⁰Mobadájpøch nho'oga'añ. Jiaanč tehñ chójpjøch njoot coo paquii yhabáadät. ⁵¹⁻⁵²Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jaya'ayhajxy ñimiädsibø'owøójtät. Cabä jaya'ayhajxy jootcujc ñä'ägä hidaañnä. Nimiädsibø'owáanäp hajxy tu'ugtøgooty.

Nädägøøgpána'c-hajxy yajmuga'añ ja'a nämetspäya'ay.

⁵³Miøødnimiädsibø'owáanäp ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy. Miø'ødhoc jiaxie'ebhajxy ñimiädsibø'owa'añii.

⁵⁴Mänitá Jesús ja'a cu'ug ñämaayy:

—Coo ja'a joc piädø'ogy maa ja'a xøø quiuhnaxiän, hijxtahñd je'e coo tiu'uwa'añ. ⁵⁵Y coo jioømbojy, hijxtahñd jaduñ coo han yhida'añ. Y mnajuøøby hajxy jaduñmäbä.

⁵⁶Tøyhajt jaduñ, mnajuøøby hajxy

jaduñ nebiä xøø ñaxa'añ, pero cab hajxy mnajuø'øy tijaty jadaañnäp habetáañnäp. Hix, hamdsoo ja'a mjoothajxy quia'a tsoey coo hajxy jaduñ mnajuø'owät.

⁵⁷Tii hoguiuhdujt hajxy hamdsoo coo mga'a jada'añ. ⁵⁸Coo pøn hánajty tøø xñäxø'owø'øy, coo hánajty xyajnøcxy haguyc, tu'haamnøcxpä myajtødiägø'owät. Pø caj, xchúmäp hajxy jaduñ. ⁵⁹Y cab jaduñ mdsoj pädsómät høxtä coonä mnuu'xy myajnáhwá'adsät pedyii. Jaduñ mäwífinäts Dios hajxy xyajcumädówät.

13 Mänitiä ja'a Jesús yhawáanäxä coo ja'a Pilato ja'a Galileabäya'ay hánajty näje'e tøø yajyagho'ogyii tsajtøghaguuy. Animalyøjxpä Galileabäya'ayhajxy hánajty. Jaduñ hajxy hánajty quiuhdujthaty. ²Mänitá Jesús miánaañ:

—Nej, mmánaamb hajxy jaduñnä, paady yø'ø häna'c-hajxy yagho'cä je'leguixpä coo maas may ja'a pojpa cädieey hajxy hánajty tøø tiuñ quejee ja'a miägunaaxhaxiä. ³Høøch jaduñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixø'owät, jaduñ hajxy mjájpät nägøxiä. ⁴Y yø'ø häna'c-hajxy nämajmocxtägøøgpä tøø yhö'oguiäbä jim Siloé mänaa ja'a mõj torre tøø ñähgahbetiän, nej, mmánaamb mijts jaduñnä coo maas may pojpa cädieey hajxy hánajty tøø tiuñ quejee ja'a jiamiøødhajxy jim tsánaabiä Jerusalén. ⁵Høøch jaduñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixø'owät, jaduñ hajxy mjájpät nägøxiä.

⁶Mänitá Jesús miánáangombä:
 —Tsøc mädiáacäm, jii jáya'ay
 piids hijty tu'copc miøødä maa
 ja'a ñaaxän. Mänit hoy jia hixø'øy
 pø tøø tiøømbety. Cahnä hánajty
 tiøømbetyñä. ⁷Mänitá mioonsä
 ñämaayy: “Huug hix yø'ø piids,
 tøø ndijy häxøpy tiøømbejnä
 cudägøøgjomøjt, y cahnä ñä'ägädä
 tøømbetyñä. Púxäts, xiøøbä jim
 ñä'ä naaxñähdána'ay.” ⁸Mänitá
 mioonsä miánaañ: “Wiindsøn,
 ween jiaac täna'ay tu'jomøjt.
 Nhuuc nä'ä juhdajtú'udyhøch.
 Nhuuc tsooyø'øyhøch abonohaam.
⁹Wehndä jaduħñ ñä'ä tøømbédät.
 Pø caj, mänitøch nbúxät.”
¹⁰Wiinghoocä Jesús hánajty
 jii by yajwiingapxø'øy tsajtøgooty.
 Poo'xxiøøjooty hánajty je'e.
¹¹Jiibiä tadjäya'ay hánajty tu'ug.
 Majmocxtägøøgjomøjt ja'a pa'am
 hánajty tøø miähäyoy. Jøney ja'a
 mähdiøjc hánajty tøø yagjadyii ja'a
 mõjcú'ujäm; ni cab hánajty hoy
 ñä'ägä tøwa'añ. ¹²Coo ja'a Jesús ja'a
 tadjäya'ay yhiixy, mänit miøjyaaxy.
 Mänit miánaañ:
 —Pi'maam, tøø ja'a mba'am
 jaduħñ xñähwa'açh.
¹³Mänitá Jesús ja'a pa'amjäya'ay
 ñähdoon. Mänitiä ja'a mähdiøjc
 tiøøyy. Mänit miánaañ coo ja'a
 Dios miøjjä jiaançhä. ¹⁴Mänitá
 tsajtøjwiindsøn jiootma'ty
 je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a
 pa'am yajnaxy ja'a poo'xxiøøjooty.
 Mänitá cu'ug ñämaayy:
 —Tädujxøø ja'a Dios tøø quiunuu'xy
 coo hajxy ndúunämät. Mänitá
 mba'am hajxy min myajniñähwa'açhii.
 Pero cab hajxy myajniñähwa'adsøøjät
 ja'a poo'xxiøøjooty.

¹⁵Mänitá Jesús miánaañ:
 —Mhøhndaacp mijts jaduħñ.
 Nej, caj mijts mweey mburro
 hajxy myajnøøhu'ugy ja'a
 poo'xxiøøjootiä. Hoy hajxy hoy
 mja capxy mja hane'emy, cab hajxy
 hamdsoo hoy mgudiuñ. ¹⁶Y hädaa
 tadjäya'ay, Abraham yhap yhoc
 hädaaduħñ. Majmocxtägøøgjomøjt
 hijty tøø yaghidyii pa'ammøøð
 ja'a mõjcú'ujäm. Nej, cáboch
 ja'a cuħdujt hijty nmøødä cooçh
 poo'xxiøøjooty tøø nyajnähwa'açhä.
¹⁷Mänitá Jesús miädsiphajxy
 çähdiuun. Pero ja'a cu'ug, jaançh
 tehñ xioondaac hajxy jaduħñ
 je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a
 hoy-yagjuøønñajatypä hánajty tøø
 yajcähxø'øgy.
¹⁸Mänitá Jesús miánaañ:
 —Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty
 yajcähxø'øga'añ, jadúhñhøch
 nyajmäbaada'añ ¹⁹nebiä habi'c
 mostazapajcän. Coo jáya'ay
 jaduħñ ñi'ibät maa ja'a ñaaxän,
 cøxp jaduħñ yéegät. Høxtä
 pe'eñhädiünäp ja'a muuxyhajxy
 yhaa'xcøxp.
²⁰Mänitá Jesús miánáangombä:
 —Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty
 yajcähxø'øga'añ, jadúhñhøch
 nyajmäbaada'añ ²¹nebiä to'oxiøjc
 tsajcaagychooy hajxy yajtuñän
 coo tsajcaagy hajxy yhädiuñ.
 Tägøøgquipxøhñdy ja'a harina
 hajxy yajmäbadaagø'øy ja'a
 tsajcaagychooy. Mänit jaduħñ hoy
 piädø'øgy.
²²Mänitá Jesús tiu'ubøjcy.
 Jerusalén hánajty ñøcxa'añ.
 Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús hánajty
 yajnähixø'øy maa ja'a cajpthuungän.
²³Mänitá Jesús miäyajtøwä:

—Nej, näweeñtiä hajxy ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä cádieeyhajxiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

²⁴—Tsipcøxpä Diosmädiá'agy hajxy hoy mgudiúnät nebiä cuhdujt hajxy hoy mmøødhádät neby hajxy jim mdägø'øwät tsajpootyp. Námáy hajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ, pero cab hajxy hánajty yajtägø'øwa'añii coo cuhdujt hajxy hánajty quia'a møødá. ²⁵Coo ja'a Dios ja'a tøjc hánajty tøø yhagøøñä, mänitä tøghagø'øw hajxy hánajty jia wi'i quiojxnoga'añ, pønjaty tøba'am hánajty tøø miähmø'øy. Mänit hajxy hánajty jia wi'i miäna'ana'añ: “Dios, yaghawa'ads yø'ø tøjc.” Mänitä Dios yhadsowa'añ: “Cábøch mijts nhixiä.” ²⁶Mänit hajxy hánajty miäna'anáangombä: “Pero tøøds miičh nmøødcay nmøødhu'ugy; tøøds miičh mmädiá'agy xyajñähixø'øy mänaa jim mhitiän maa højts ngajptän.” ²⁷Mänitä Dios hánajty yhadsowáangombä: “Tøø hajxy nnäma'ay coo hajxy nga'a hixiä. Wiimbit hajxy. Caj mijts mguhdujt ñä'ägä hoyyá.” ²⁸Mänitä Abraham hajxy hánajty jim mhixa'añ tsajpootyp jim Dioswiinduum møødá Isaac møødá Jacob møødá Diosquexyhajxy nägøxiä. Mänit hajxy mjø'øwa'añ mxuudsaañ coo ja'a Dios hajxy tøø xquia'a yajtägø'øy. ²⁹Nøcxaambä jáya'ayhajxy miägaya'añ Dioswiinduum ja'a hajxy wiinduhmyhagajpt-tsohmä. ³⁰Jaaya'ayhajxy jáda'ahaty péjxäbä, näje'e møjtuung hajxy piaada'añ. Y jaaya'ayhajxy jáda'ahaty møjtuungmøødpä, näje'e tiuunghajxy piøgáañxä.

³¹Mänitxøøbä ja'a fariseoshajxy näje'e miejch maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy: —Mdsóonäp yaa coo ja'a Herodes xjia wi'i yajyagho'oga'añii.

³²Mänitä Jesús yhadsooyy: —Ca'awiindøyyä Herodes jaduñ. Nøcx hajxy nämá'aw cooč mejtsxøø tægøøgxøø njaac tuna'añ. Njaac høxquexáambiøch ja'a møjcu'uhajxy. Njaac yajmøcpøgåambiøch ja'a pa'amjäya'ayhajxy. Mänitøch nduumädø'øwa'añ. ³³Jexioo, mejtsxøø tægøøgxøøjøch njaac tu'uyo'oya'añ. Mänitøch jim nmedsa'añ Jerusalén. Cab jaduñ yhawiinmatsä coo ja'a Diosquexy wiingtuum yhó'ogät.

³⁴Mänitä Jesús miänáangombä: —Ja'a häna'c-hajxy jim tsánaabiä Jerusalén, tøø ja'a Diosquexy hajxy may quiuhga'ačh. Tøøch mayhooc nja wi'i ñäma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät; pero cab hajxy ñä'ä najtshixø'øwa'añ. ³⁵Coočh jim ngóodät Jerusalén, páquiøch jim nhida'añ. Mänitøch mijts jim nnähgue'egáangombä. Cábøch hajxy xyhixaannä høxtä cóonøch hánajty ngádaactägatsa'añ. Mänit hajxy hánajty mmána'ana'añ: “Jaančh tehñ miøj jaančh tehñ jiaančh ja'a Dios tøø quiéxiäbä.”

14 Wiinghoocä Jesús ñøcxy mägaabiä maa ja'a fariseowiindsønä tiøjcän. Poo'xxiøøjooty hánajty je'e. Jiibiä Jesús hánajty miähijxna'ayíijäm tøgooty ja'a fariseoshajxy. ²Jiibiä mähdiøjc hánajty tu'ug qui'ixypa'ammøød.

Jesúswiinduum hánajty tiána'ay.

³Mänitá Jesús miäyajtøøyy ja'a ley-yajnáhixøøbiáhajxy møødä fariseoshajxy:

—Nej, jii cuhdujt jaduhñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät poo'xxiøøjootiä.

⁴Pero cab hajxy waamb ñä'a hadsooyy. Mänitá Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoonñ, yajmøcpøjcy. Mänit ñämaayy coo wyiimbídät. ⁵Mänitá fariseoshajxy ñämáayyägombä:

—Coo mijts mburro mweey quiuga'awø'øwät nøøjutjooty, nej, cab hajxy mänitiä myajpädsómädä, hoy hánajty jia poo'xxiøøjootiä.

⁶Cab hajxy waamb ñä'ägä hadsooyy.

⁷Mänitá Jesús yhjxy coo ja'a woybä wichpä hoyháñaabiejt hajxy jia wi'i yhøxta'ay. Mänit miänaañ:

⁸—Coo ja'a pøc ja'a hu'ug hánajty mänaa jiadyii, coo mijts myajwówät, cabä hoyháñaabiejt hajxy myaghäña'awø'øwät. Hix, coo häna'c maas cuhdujtmøødpä jiaac médsät, ⁹mänitá cudøjc xñámá'awät: “Pädø'og, mo'ow yø'ø häñaabiejt yø'ø häna'c tøø jiaac méchäbä.” Xyajtsähdiúnäp jaduhñ. Mänit nøcxy mhäña'ay maa ja'a häñaabiejt ca'a hojiatypän.

¹⁰Pero jayøjp mhøxtá'awät ja'a häñaabiejt ca'a hojiatypä. Mänitá cudøjc xñámá'awät: “Mägu'ughajpä, yaa naχ maa hädaa häñaabiejt hojiatypän.” Xquiumáyäp ja'a jäya'ayhajxy ja'a hajxy jim häñaabiä.

¹¹Pøn ja wi'i yajcumayaamb, yajpexaamb je'eduhñ. Pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jaduhñ møjtägø'øwaamb.

¹²Mänitá Jesús ja'a fariseowiindsøn ñämaayy, ja'a hánajty tøø miäwóyyäbä:

—Coo ja'a tsuunaχ hánajty mänaa myagjada'añii, cabä mmägu'ughajpähajxy mwówät, ni ja'a mbuhya'ayhajxy, ni ja'a mjuju ja'a mmägu'ughajxy, ni ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc-hajxy ja'a mäyøøbä. Xwiodägátsäp hajxy je'e ja'a miich hánajty tøø mwóyyäbä.

¹³Pero je'eds mwówäp ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä. ¹⁴Hoy miich jaduhñ xquia'a ja woodägátsät, jootcujc mhídät jadähooc je'eguiøxpä coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mbaada'añ mänaa ja'a jäya'ayhajxy hánajty jiuypjøjtägatsa'añän, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø quiudiúnäbä.

¹⁵Jimä jäya'ay hánajty tu'ug yhäña'ay meexäwiinduum. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Jootcujc je'e, pøn mägayaamb Dioswiinduum.

¹⁶Mänitá Jesús miänaañ: —Tsøc mädiäacäm. Jaduhñä jäya'ay tsuunaχ tu'ug yagjajtä. Mänitá jäya'ay may yajwoowä.

¹⁷Coo hánajty tøø yhabaady, mänitá mioonsä ñämaayy: “Nøcx ja'a woybä wichpähajxy näma'aw coo hajxy yhadø'ødsät, coo ja'a cay tøø yhabaatnä.” ¹⁸Pero mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy cooc hajxy quia'a näbaadø'øwáañäxä. Tu'jäya'ay miänaañ: “Tøøchä naax njuy; nøcxáambøch cham nhixa'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'øwaanä.” ¹⁹Mänit wiingpä miänáangombä: “Tøøchä waj njuy mägooxmancuerno. Je'eçh

nøcxy nyajtuunghabøga'añ. Huuc mee'x, cábøch xñábaadø'øwaañä.”
 20 Mänitá wiingpá jiaac mánáaṅgombä: “Naambócyhøch høøch; páadyhøch nga'a nøcxa'añ mägaañä.”
 21 Coó ja'a moonsä wyiimbjítægajch, mánit je'e cøjx nãgapxy waambaty hajxy yhadsooy. Mänitá wyiindsøn jiaanč tehṁ jiootma'ty. Mänitá mioonsä nãmáaguioombä: “Nøcx jim päyø'øguiä maa ja'a mõjtu'ujän. Pønjaty jim mbaatyp, ja'a häyooabä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä, je'e jaduhñ mwoomínäp.”
 22 Coó ja'a moonsä jadähooç wyiimbjítægajch, mánit miänaañ: “Wiindsøn, Tøøch ngudiũ nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Pero xiinä hawa'adspä.”
 23 Mänitá wyiindsøn yhadsooy: “Nøcx jim maa ja'a xu'udstu'ujän, maa ja'a padu'ujän; pønjaty jim najxp, mnãmá'awäp hadsip coo hajxy myínät, nébiøch ndøjc jaduhñ yhúdsät.”
 24 Pero pønjátyhøch tøø nja yajwoyii, cab hajxy min quiaya'añ maač ndsuunax nyagjadyiijän.”
 25 Nãmayyä jäya'ay ja'a Jesús hánajty pianøcxy. Mänitá Jesús wia'wiimbjity. Mänit miänaañ:
 26-27 —Pønjátyhøch xpianøcxaamb, wéenhøch xmiaas tsocy quejee ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy chocy, møødä yhuch ja'a piuhya'ay; quejee ja'a yhuungä tio'oxy chocy. Pø caj, cábøch hoy xpianøcxät. Pøn ja'a jiugyhajt ca'a nähdujp, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxät.
 28 Coó pønä tøjc hánajty quioja'añ, jayøjpä xiädø'ñ miächoy pø pedáañäp jaduhñ. 29 Pø caj, mánit jaduhñ nãxi'igøøjät coo hánajty

quia'a maya'añ. 30 Jaduhñ hajxy miáná'anät: “Xiøøbä yø'ø craa ñä'ä yajtsøhñdaacy; maa jaduhñ ñä'ä yajmaayy.”
 31 Coó ja'a reyhajxy hánajty ñimiädsibø'owa'añii, jayøjp hajxy yhahixø'oy pø mäjäda'agaamb coo nãmajcmil soldado jia møødä, coo ja'a miädsip ja'a soldado nähii'xmil miøødä.
 32 Pø caj, jäguemä ja'a quiuguexy quiéxät weenä miädsip jaduhñ miee'xy. 33 Jaaná jaduhñ mijtspä, coo hajxy cøxiä wiinä mga'a najtshixø'owät ja'a høøchcøxpä, cábøch hajxy hoy xpianøcxät.
 34 Tuungpaatpä caan hit. Pero coo jío'owät, cab jaduhñ mánäa yhojó'ñät. 35 Cab jaduhñ tiuungpaadaannä. Nã'ä tägooby jaduhñ. Pø mwiiñjuøoby hajxy, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

15 Mänitá Jesús nãamejtsä ja'a yajnähjuudiutpähajxy nãmay møødä cubojpä cugädieeybähajxy. Miädowaambiä miädia'agy hajxy hánajty.

2 Mänitá fariseos ja'a Jesús hajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä ley-yajnáhixø'obiähajxy:

—Cab jaduhñ yhooyä coo yø'ø craa ja'a cubojpä ja'a cugädieeybä miägu'ughädät, coo miøødcáyät.

3 Mänitá Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

4 —Tsøç mánáañäm, pøn meeg hánajty møød mägo'x, coo tu'ug tiägóyyät, nej, cabäda'a nãgø'ø nädecypä mhøxtá'awädä. 5 Y coo mbáadät, mánit mxoondá'agät. Mänitá meeg mdsehñø'ögät. Mänit mdsehñnøcxät maa ja'a mdøjcän. 6 Coó jim mmédsät, mánit

mmäjøøn mmädøjc mwoomúgät mөөдä mmägu'ughajpähajxy. Mänit mmäná'anät: "Tsög hajxy xoondáacäm; tөөчhä meeg nbaady ja'a hijty tөө tiägöyyäbä." ⁷Tøyhajt, jaanä jaduhñ hajxy jim xioonnda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät. Ja'a jaac nämäd aaxc-hii'x-cumajmocxmädaaxc jäya'ayhajxy, ja'a hijty tөө quia'a tu'udägöyyäbä, cab hajxy jiaty näxoonnda'aga'añii.

⁸Tsög jaac mänánaäm, mädyii to'oxiøjc xädø'õñ majc mөөд, coo tu'ug tiägöyyät, mänitä jøøn quiudøø'xø'ø. Mänit tiägø'ø tøjpeetpä hodia'agyhaamby, cham jaduhñ yhøxta'ay. ⁹Coo ja'a xädø'õñ piAADY, mänitä miäjøøn miädøjc wioomucy mөөдä miägu'ughajpähajxy. Mänit miäna'añ: "Tsög hajxy xoondáacäm; tөөчhä xädø'õñ nbaady ja'a hijty tөө tiägöyyäbä." ¹⁰Tøyhajt jaduhñ, jaanä jaduhñ ja'a Diosmoonsähajxy jim xioonnda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät.

¹¹Mänitä Jesús jadähooc miänaangombä:

—Tsoc mädiáacäm, jaduhñä jäya'ay hänajty tu'ug, metsc yhuung. ¹²Mänitä muutspä ñämaayy ja'a tieedy: "Teedy, hөөчhä xädø'õñ móoyyác mädúhñtiøch hijty tөө xyajñähdijy." Mänitä yhuunghajxy miooyy ja'a xädø'õñ. ¹³Cujaboom cumaaxcä craa muutspä tiu'ubøjnä. Cøjxä xiädø'õñ miädu'ubøcy. Mänit ñøxcy jäguemnaax.

Mänitä xiädø'õñ cøjx ñähadun ñähana'ma'awø'ø. Haxøøg hänajty wiädity. ¹⁴Coo ja'a xiädø'õñ hänajty tөө quiøjxnä, mänitä yuu miejch maa ja'a craa hänajtiän. Mänitä yuu hoyhoy piáatänä. ¹⁵Mänitä tuung hoy piaady mähädsømyagjøø'x. ¹⁶Jia wi'i jioø'xaamby hänajty ja'a hädsøm hänajty jioø'xypä, pero cab hänajty tii ñä'ägä mo'oyii. ¹⁷Mänit wyiinmahñdymejch: "Jim maaçh ndeedy tiøjcän, jaançh tehñ quiu'uxiä ja'a moonsähajxy jim quia'yhu'ugy. Y hөөчh, cooçh yaa nmähmó'owät, yuuhó'ogäbøch häyaa. ¹⁸Nnä'ägä nõcxyhøch jim maaçh ndeedy tiøjcän. Jadúhñhøch nnäma'awa'añ: Teedy, tөөчh ngädieey ja'a Dioscøxpä mөөдä miichcøxpä. ¹⁹Cábøch miich hawiinmats xyhuunghájñät. Hóyhøch miich xñä'a wá'anät moonsä." ²⁰Mänitä craa wyiimbijty, ñøcxtägajch maa ja'a tieedy tiøjcän.

'Møjñä hänajty quia'a mech, mänitä tieedy jioøcuheebøyyä. Mänitä tieedy jioot xiuu'tspøjcy jadähooc. Mänit päyø'øguiä hoy jioøcubaadø'ø. Mänit ñähmäneeñ quiuhmäneeñ. Mänit chu'xy. ²¹Mänitä yhuung miänaañ: "Teedy, tөөчh ngädieey ja'a Dioscøxpä mөөдä miichcøxpä. Cábøch miich hawiinmats xyhuunghájñät."

²²Mänitä tieedy ja'a moonsä tu'ug ñämaayy: "Tsógäm, nõcx ja'a howyit yajpädsøm. Yajniguiubøgøø. Pädaacä cø'øjädsøhñdy tu'ug mөөдä xäguiø'og. ²³Nøcxä wajhuung hajxy yagho'og ja'a ni'xpä. Tsögä xøø hajxy yagjájñäm. Tsög hajxy caayy tsög hajxy húucäm. ²⁴Jadúhñhøch hädaa nhuung hijty

nebiä ho'ogypiän nebiä tägoybän. Pero tøøch jadähooc xyhajuø'oyii. Y chaačh tøø xñämech." Mänitå xøødsuu hajxy yagjåjtå.

²⁵Ja'a craa mõjpå, jim hånajty je'e camjooty. Mänit wyiimbijty. Coø hånajty miedsaannå maa tøjcån, mänit miädooyy coø hajxy wyi'i xiu'luxy, coø hajxy wyi'i yhech wyi'i piuty. ²⁶Mänitå moonså tu'ug miøjyaaxy. Mänit miäyajtøoyy: "Tii jaduhñ jåjtåp." ²⁷Mänit nãmaayyå: "Tøø ja'a mhuch miech hoy ween. Paadiå mdeedy ja'a wajhuung ni'xpå tøø yajyagho'ogyii."

²⁸Mänitå craa mõjpå jiootma'ty. Cab hånajty tiøjtågø'owa'ån. Mänitå tieedy tiøjpådsøomy. Mänit hoy miänuu'xta'agyii coø tiågø'owåt.

²⁹Mänitå craa ja'a tieedy nãmaayy: "Tøøch miich majiomøjt nja mõødtuñ. Homiänåajøch miich mmådia'agy tøø nmåbøjcåm. Pero cåbøch miich månaa tii tøø xñå'ågå mo'oy, nébiøchå xøø jaduhñ nyagjadøøjåt mõødhøch nmågu'ughajpådøjc-hajxy. ³⁰Pero xiidså mhuung tøø miech. Tøø miich mxådø'øñ xñå'å yaghåyø'cå maa ja'a cuhhindo'oxiøjcån. Y yø'ø craagøxpå miichå wajhuung ni'xpå tøø myajyagho'ogyii."

³¹Mänitå tieedy miänåañ: "Huung, homiänåajøch miich tøø xmiøødhity. Y haagå miich mjå'e jaduhñ mådúhñtiøch jii nmøødå. ³²Pero hawiinmats jaduhñ coø ja'a xøø nyagjåjtåmåt, coø nxoondåcåmåt, je'eguiøxpå coø yø'ø mhuch tøø miech. Jaduhñ hijty nebiä ho'ogypiän nebiä tägoybän. Pero tøøds jadähooc xyhajuøøyyåm."

16 Mänitå Jesús ja'a jiamiøød nãmaayy:

—Jaduhñdså måyøøjåya'ay hånajty tu'ug. Mänit hoy yhawåañxå coø ja'a xiådø'øñ hånajty yajtúunåxå ja'a mioonså. ²Mänitå mioonså miøjyaaxy: "Nej, tøyhajt jaduhñ coøch miich ja'a nxådø'øñ xwyi'i yajtúunåjå. Hoorå, høøch mõoyyåc mådúhñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødågø'oy. Cåbøch miich nmoonsåhadaannå." ³Mänitå craa tiågøoyy tajpå maabiå: "Nébiøch jaduhñ nnå'å jatcø'owåt. Xpiøgåanåbøch ja'a nduung jaduhñ. Cåbøch mõcmåjaa nmøødå coøch nyu'uww coøch nbúxåt. Tsåhdiúnåbøch jaduhñ coøch ndågø'owåt xådø'øñyujwaambå. ⁴Tøøch nnajuø'oy nébiøch njatcø'owåt, nébiøchå jåya'ayhajxy xtiøjmø'owåt, coøch nduung hånajty tøø xpiøjcå." ⁵Mänit tu'ugjaty tu'ugjaty miøjyaaxy pønjaty ja'a wyiindsøñ hånajty månuu'xyhajp. Mänitå tu'jåya'ay jayøbjat miäyajtøoyy: "Mådúhñtiøch yø'ø nwiindsøñ xmiänuu'xiå." ⁶Mänit yhadsooyy: "Mågo'xlatå acéitøch nmänuu'xiå." Mänitå craa miänåañ: "Hådaa nocy jaduhñ månaamb coø miich mågo'xlatå mmänuu'xyhaty. Chaadså nocy wiingpå. Huug hädiuundågats coø juxychågui'xmajc-latå mmänuu'xyhaty." ⁷Mänitå tu'ug miäyajtøøgombå: "Míichåts, mådúhñtiå mnuu'xy." Mänit yhadsooyy: "Mågo'xquixøhñdyhøchå trigo nmänuu'xyhaty." Mänitå craa miänåañ: "Chaadså nocy

wiingpä. Huug hädiuundägats coo mädaaxc-hii'x mmänuu'xyhaty.”

⁸Manitä mäyøøjäya'ay ja'a mioonsä quiumaayy coo quiuhwijjiä. Maas cuhwijy ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä maa ja'a tiuunghajxiän quejee yø'ø Diosmädia'agy hajxy mabøjpä.

⁹Tsipøxpä xädø'øñ quiøxa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Myajtúnäp hajxy jaduhñ nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xmiägu'ughädät. Coo hänäjty tøø mho'nä, mänitä Dios jim xwyiingpøgät tsajpootyp.

¹⁰Pønä xädø'øñ hoy yajtuumb, hoy jia weentiä, coo ja'a xädø'øñ hänäjty miayyä, mänit hoy yajtúungombät. Pero pønä xädø'øñ hoy ca'a yajtuumb coo hänäjty weentiä, ni jaduhñ hoy quia'a yajtúnät coo hänäjty miayyä.

¹¹Jaduhñds je'e, coo mijts ja'a xädø'øñ hoy mga'a yajtúnät hädaa yaabä naaxwiin, caj mijts ja'a Dios xyajcø'ødägø'owät mädyii jaančh tsoobaadaamb. ¹²Y coo wiingjäya'ay xiädø'øñ hajxy hoy mga'a yajtúnät, cabä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim mbäadät tsajpootyp.

¹³Coo ja'a moonsä ja'a wyiindsøn metsc miädúnät, ja'a tu'jäyá'ayäbä, je'e miädia'agy hoy quiudiuunäp; ja'a tu'jäyá'ayäbä, cabä miädia'agy miäbøjcät. Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a xädø'øñ hajxy mwi'i chögät, cabä Dios hajxy hoy mmädúnät.

¹⁴Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e miämädoona'ay. Jiaančh tehñ piøcjuøøbiä fariseos ja'a xädø'øñ hajxy hänäjty. Mänitä Jesús hajxy ñäxiicy. ¹⁵Mänitä Jesús miänaañ: —Mijts, mjaančh tehñ yajcumayaamb hajxy jaduhñ

maa ja'a cu'ughagujcän. Pero xñajuøøyyäp ja'a Dios ja'a mwiinmahñdyhajxy. Mädyiijaty ja'a jäya'ayhajxy quiumaaby, je'edsä Dios jaduhñ piejxyp.

¹⁶Ja'a Moisés miädia'agy hijty cudiuunäxäp møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Pero coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä, nägøxiä jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'owa'añ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹⁷Pero cabä Moisés miädia'agy tiägoyya'añ. Maas paquiä ja'a tsajpootyp tiägøyyät møødä naaxwiin quejee ja'a Moisés miädia'agy.

¹⁸Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, tu'udägooby jaduhñ coo wiingto'oxiøjc wyiingpøjnät. Jaanä jaduhñ tiu'udägoobiä pønä to'oxiøjc wiingpøjp ja'a tøø yhøxmachñijäbä.

¹⁹Jaduhñdsä mäyøøjäya'ay hänäjty tu'ug. Jaančh tehñ yajxon ja'a wyit hänäjty miøødhaty. Jabom-jabom ja'a xøø hänäjty yagjadyii jaančh tehñ yajxon.

²⁰Jimä mähdiøjc hänäjty tu'ug xiøhaty Lázaro. Jaančh tehñ ñähbu'uds jaančh tehñ quiuhbu'udsä Lázaro hänäjty. Jim naxy yhäna'ay naaxwiin maa ja'a mäyøøhäna'c tiøghaawän.

²¹Je'e ja'a Lázaro hänäjty jia wi'i quiaayaamby tijaty jiiby cahb naaxwiin maa ja'a mäyøøjäya'ay mieexän. Høxtä nähwéhyyäxäbä Lázaro piu'uds hänäjty ja'a húcäm. ²²Mänitä Lázaro yho'nä. Mänitä yháañämä yajnøcxäxä tsajpootyp maa ja'a Abraham wyiinduumän. Ja'a Diosmoonsä yajnøcx. Mänitä mäyøøjäya'ay

yho'pä. Mänit yajnaaxtägøøyyä.
²³Mänitä yháañmä yhádaacy
 mõjcu'uhaam. Mänit tiägøøyyä
 tsaächtiúunäbä. Mänit chajhee'py.
 Jimä Abraham nãheebøøyy møødä
 Lázaro. ²⁴Mänit yaaxy: "Abraham,
 høøch näxúu'tsác. Høøchä Lázaro
 yajnäguéjxác. Weenä quiø'øjøjp
 yajxoogy wéenhøch ndoots
 min xyajtøjtsä. Jaanč tehñ
 chaächpøjðoch yaa jøønjooty."
²⁵Mänitä Abraham yhadsooyy:
 "Huung, jahmiets jaduñ nej tøø
 mdsána'ay nej tøø mhäyoyyän
 yajxon. Pero Lázaro, jaanč tehñ
 yhäyoob je'e hijty. Pero coo yaa tøø
 quioo'nä, jootcujc yhjñä. Miičhäts
 jiiby tsaächpøjñäp. ²⁶Y chaads
 je'ebä, cabä najxtaact maa, coo
 ja'a Lázaro jiiby yhädá'agät, ni
 coo miič yaa mbédät." ²⁷Mänitä
 mäyøøjäya'ay miánaañ: "Abraham,
 tunä mayhajt, huuc quex ja'a
 Lázaro jim maač ndeediän.
²⁸Mägøøxc-høch nbuhy'a'y jim.
 Weenä Lázaro nøxcy nãma'ay
 coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy
 ñajstshixø'owät, neby hajxy yaa
 min quia'a tsaächpøjðät." ²⁹Mänitä
 Abraham miánaañ: "Jim hajxy je'e
 miøødä ja'a Moisés miädia'agy
 møødä Diosquexy miädia'agyhajxy.
 Je'e hajxy quiudiünäp." ³⁰Mänitä
 mäyøøjäya'ay miánaangombä:
 "Abraham, tøyhajt jaduñ, pero
 coo ja'a ho'ogyjiäya'ay jim miédsät
 maač ndeedyhajxiän, mänit
 mábøcypiä yhaxøøgcuhdujt hajxy
 ñajstshixø'owät." ³¹Mänitä Abraham
 yhadsóogombä: "Pø cab hajxy
 quiudiuna'añ nebiä Moisés jia
 hanehmiän, nebiä Diosquexy hajxy
 jia hanehmiän, nej, je'e hajxy nøxcy

ñä'a mábøquiä coo ja'a ho'ogypiä
 jia médsädä."

17 Mänitä Jesús ja'a jiamiøød
 nãmaayy:

—Tspicøxpä jäya'ay hajxy xjia
 wi'i yajtu'udägoyya'añ. Pero pøn
 jaduñ jatcøøby, haxøøg jiada'añ.
²⁻³Nägüentä hajxy mwädítät. Coo
 pøn yø'ø pigäna'c yajtu'udägóyyät,
 haxøøg jaduñ jiädät. Mejor
 nã'ägä mejjwyipø'owøjät
 molinopaanyo'xodsø'oy.

'Coo ja'a mbuhy'a'y
 xñägädieeyø'owät, mhójjäp
 jaduñ. Y coo xñämä'awät coo
 mmée'xät, mmée'xäp jaduñ. ⁴Coo
 juxtujc-hooc xñägädieeyø'owät
 tu'xøøbä, y coo juxtujc-hooc
 xñämä'awät coo quia'a
 jatcø'owaannä jaduñ, mmée'xäp
 jaduñ.

⁵Mänitä Jesús nãmaayyä ja'a
 jiamiøødhajxy:

—Højtsä mäjaa jaac móoyyác neby
 højts maas hoy nmábøgät.

⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo mijts häxøpy mmábøcy hoy
 jia tu'lii'xiä, coo yø'ø quepychaa
 hajxy mnämä'awät coo nøxcy
 ñimiejjwyipø'oyii, xquiudiünäbä
 mmädia'agyhajxy jaduñ.

⁷Tsøg jaduñ mänáanäm,
 coo ja'a mmoonsä tu'ug
 wyiimbídät camjooty, nej, jaduñ
 mnämä'awädä: "Min cay." ⁸Caj pues,
 cab jaduñ mnämä'awät. Jaduñ
 mnämä'awät: "Høøch njøø'xy
 hädiünäc, høøch puhbéjtäc maač
 cham गया'añ nhu'uga'añän.
 Mänit miič häyaa høxhaam
 mgáyät mhú'ugät." ⁹Ni mga'a
 Diosmó'owät coo ja'a mmädia'agy
 hánajty tøø xquiudiünä. ¹⁰Jaanä

jaduhñ mijtspä, coo hajxy hänäjty tøø mgudiuhñ nebiatiä Dios hänäjty tøø xyhane'emiän, jaduñhä Dios hajxy mnämä'awät: “Cab højts hawiinmats xmió'owät Dioscujú'uyäp. Jaduhyyä højts tøø ngudiuhñ neby højts miich tøø xyhane'emiän” —nømä Jesús miänaañ.

¹¹Tu'uyóhñäbä Jesús hajxy hänäjty. Jerusalén hajxy hänäjty ñøcxy. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a Samarianaax miøødnibiaadyijän ja'a Galileanaax. ¹²Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpthuung tu'ugän. Mänitä Jesús jiojcubaadøøyyä ja'a häna'c nämajcpä ja'a haxøøgpu'udsmøødpä. Pero cabä Jesús wiingón tiehm ñämejtsä.

¹³Mänit hajxy yaaxy:

—Jesús, Wiindsón, højts näxúu'tsäc.

¹⁴Coo ja'a Jesús jaduñ yhiijxy, mänit miänaañ:

—Nøcx hajxy niyajcähxø'ogøø maa ja'a teedyhajxiän.

Coo hajxy wyiimbijty, mänit hajxy cøjx ñähwa'aäch ja'a piu'uds. ¹⁵Coo hajxy yhiijxy coo hajxy hänäjty tøø ñähwa'aäch, mänit tu'jäya'ay wyiimbjcumä. Mänit møc yaaxy coo ja'a Dios miøjjä jiaanähä.

¹⁶Mänitä Jesús hoy wyiinjjcäda'agy. Høxtä mägujtscädaac naaxwiin. Mänitä Jesús Dyiosmooyy. Samaria ja'a craa hänäjty chooñ. ¹⁷Mänitä Jesús miänaañ:

—Nämajc ndijy hajxy tøø ñähwa'aäch. Maa ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädaaxtucpä. ¹⁸Jagooyyä hädaa craa nidiuhm tøø wyiimbity Diospa'yaaxpä, y Samaria chooñ.

¹⁹Mänitä Jesús ja'a craa nämäaayy:

—Tänaaayø'og, nøcxnä. Coo tøø mmäbøcy, paadiä mbu'uds tøø cho'ogy.

²⁰Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy mänaa hänäjty yhabaada'añ coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'oga'añ. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ yaghixa'añ mänaa jaduñ yhabaada'añ. ²¹Cab hajxy jaduñ miäna'ana'añ: “Xiids je'e”, o “Chaads je'e.” Tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

²²Mänitä Jesús ja'a jiamiøøð ñämaayy:

—Habaadaamb jaduñ coöch mijts xjia wi'i yhiixtägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä; pero cábøch hajxy xyhixa'añ. ²³Mänitä cu'ughajxy miäna'ana'añ cóogøch tyijy tøø ngäda'agy; pero cab hajxy mmäbøgät.

²⁴Jaduhñ høch ngäda'aga'añ nebiä wädsucän coo xim yam tiägø'oy hajjapä. ²⁵Pero jaanäh tehñ chaaçhpøgáambøch jayøjp. Cáboch jäya'ayhajxy xmiee'xa'añ ja'a hajxy jäda'ahatypä. ²⁶Coöch hänäjty ngädaactägatsa'añ, jaduñhä jäya'ayhajxy hänäjty jiatcø'owa'añ nebiä jecyjäya'ayhajxy hänäjty jiatcø'oyän mänaa ja'a Noé hänäjty jyijän. ²⁷Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänäjty, wi'i piøjp wi'i yhuucp hajxy hänäjty. Mänitä Noé tiägøøyy barcojooty. Mänitä Dios ja'a nøøgomdägoy quiejxy. Cøjx hajxy jaduñ yho'ogy. ²⁸Jaduñ hajxy hänäjty jiatcøøbiä mänaa ja'a Lot hänäjty jyijän. Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänäjty, wi'i jiuuby wi'i tioo'p hajxy hänäjty, wi'i

ñiip hajxy hānajtý, wi'i tiõjcojþ
hajxy hānajtý. ²⁹Coo ja'a Lot jim
chohñ maa ja'a Sodomacajptootiän,
mänitä jøøn tiägøøyy cahbä møødä
azufre. Cõjxä jäya'ayhajxy yho'ogy.
³⁰Jaduhñä jäya'ayhajxy hānajtý
jiatcø'owáangombä cooçh hānajtý
ngädaactägatsa'añ, høøçh ja'a
Diosquexypä.

³¹Mānitxøø, pøn hānajtý hijþ
tõjwiing, caj tiõjtägø'owät coo
cøxiä wiinä jajpädsømat; jaduhyä
piäyø'ögät. Y pøn hānajtý hijþ
camjooty, caj wyiimbídät maa ja'a
tiõjcän; jaduhyä tiu'ubøjtøwät.

³²Høxtahmðsä Lot tio'oxiõjc jiajty.

³³Pønä jiugyhajt hädaa yaabä
naaxwiin ja wi'i yaghoyø'owaamb,
haxøøgtuum piäda'aga'añii. Pero
pønä jiugyhajt nähdugaamb,
hodium je'e ñäl'ägä nõcxa'añ.

³⁴Tøyhajt jaduhñ, mänitcoods,
nämetsc hajxy hānajtý mia'awa'añ
tu'ugmaabejt. Tu'ug jajnøcxa'añii,
tu'ug jajmähmø'owa'añii.

³⁵Jaduhñä to'oxiõjc-hajxy hānajtý
jiõjtpä nämetsc. Tu'ug jajnøcxa'añii,
tu'ug jajmähmø'owa'añii.

³⁶Jaduhñä ya'adiõjc-hajxy hānajtý
nämetsc tiuumbä camjooty.
Tu'ug jajnøcxa'añii, tu'ug
jajmähmø'owa'añii.

³⁷Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Wiindsøn, maa jaduhñ jiada'añii.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tsiþcøxp jaduhñ jiada'añii
nébiøch cham nmädia'aguüän.

18 Mänitä Jesús tiägøøyy
yajwiingapxøøbiä coo hajxy
tehngajnä Dyiospa'yá'axät, coo
hajxy mänaa quia'a jootmayhädät,
hoyyä Dios quia'a ja tsoj hadsøwät.

²Mänit miänaañ:

—Tsøg hajxy mädiáacäm.
Jaduhñä jäya'ay hijty tu'ug
quiuduunghaty. Cabä Dios
hānajtý wyiingudsähgø'øy ni
ja'a miägajptjäya'ay. ³Jimä
yaamgtø'oxy hānajtý tu'ug maa
ja'a cajptän. Ja'a miädsip hānajtý
jia wi'i ñäxø'owø'owaamby. Paady
hānajtý jabom-jabom ñøcxy maa
ja'a cuduungän neby jaduhñ
piuhbedøøjät. ⁴Cabä yaamgtø'oxy
miädia'agy hānajtý ñäl'ägä
cudiunáañäxä. Mänitä cuduung
tiägøøyy tajpä maabiä: “Cábøch
pøn nwiingudsähgø'øy ni ja'a
Dios ni ja'a jäya'ay. ⁵Pero cooçh
yø'ø yaamgtø'oxy xwyi'i yhadsipy,
ngudiunáañbøçhä miädia'agy
jaduhñ, nébiøch min xquia'a wi'i
yhadsijpnät. Pø caj, jootmä'adäbøch
häyaa.”

⁶—Nømä cuduung miänaañ,
ja'a Dios ca'a wiingudsähgøøbiä.

⁷Jaduhñä Dios ja'a yhuung
piuhbedaaambä, ja'a hajxy
xøømdsuhm pa'yaaxpä. ⁸Paquiä
yhadsowa'añ. Pero høøçh
ja'a Diosquexypä, cooçh yaa
ngädaactägätsät hädaa yaabä
naaxwiin, nej, je'enä ja'a jäya'ay
ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtý
miäböcyñäjä.

⁹Jimä jäya'ayhajxy hānajtý
näje'e, wi'i jajcumayaamb hajxy
hānajtý. Wyi'i piejxyp wyi'i tiehmby
ja'a miägu'ughajpä hajxy hānajtý.
Mänitä Jesús miänaañ:

¹⁰—Tsøg hajxy mädiáacäm.
Jaduhñä jäya'ay metsc nõcxy
tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Tu'ug
hānajtý tiuñ fariseo, tu'ug
hānajtý tiuñ jajnähjuudiutpä.

¹¹Ja'a fariseo, täna'a hānajtý

Dyiospa'ya'axy: "Haay Dios, Dioscujú'uyäp cooçh nguhdujt quia'a haxoøgä. Cábøch nmeeçh cábøch nboty, cábøçhä to'oxiojç nmøødá wiingpä. Cábøch jaduhñ njatcø'oy nej yø'ø yajnähjuudiutpä. ¹²Hayúujøch naxy nhity metsc-hooc tu'ugpä semana. Nyéjpiøçhä diezmo homiánaajä." ¹³Jäguemjuøbiä yajnähjuudiutpä hänäjty tiäna'ay. Cab hänäjty nälägä tsajheeby. Jaançh tehñ jiootmayhajp hänäjty je'e. Jaduhñ hänäjty miäna'añ: "Haay Dios, høøçh näxúu'tsäc. Nnajuøbøiøch cooçh ngubojpä cooçh ngugädieeyä." ¹⁴Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a yajnähjuudiutpä wyiimbijnä, tøø ja'a piojpä quiädieey hänäjty yajnähwa'açhijäm ja'a Diösäm. Pero ja'a fariseo, cab jaduhñ yajnähwaatsä. Pøn ja wi'i yajcumayaamb, cabä Dios quiumay. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, je'edsä Dios jaduhñ quiumaaby. ¹⁵Mänitä pigäna'c-huunghajxy näje'e wiomejtsä maa ja'a Jesúsän, nebiä Jesús jaduhñ quiunuu'xät. Coø ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ yhjxy, mänit hajxy tiägøøyy hojpä ja'a pigäna'c-hajxy tøø wiomeçhijäbä. ¹⁶⁻¹⁷Mänitä Jesús nälämaay ja'a jiamiøødhajxy: —Weençh yø'ø pigäna'c-hajxy xñämiñ. Ca'a hajxy mhaducy. Yø'ø pigäna'c-hajxy, chojpiä jioothajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. Cab hajxy yajcumaya'añ. Pønä jioot jaduhñ tsojpa coo ja'a Diosmädia'agy miäbøgät, pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jim nõcxaamb maa ja'a Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁸Mänitä Jesús miäyajtøøwä ja'a copc-hajpä tu'ug:

—Wiindsøn, mhoyhäna'c miiçh. Tiiçh ngudiünäp nébiøch çojxta'axioø njyuhädät nebiä Dios jiygyhatiän.

¹⁹Mänitä Jesús yhadsooy: —Tiiçh coo xñäma'ay cooçh nhoyhäna'cä. Jagooyä Dios tu'ug yhooyä. ²⁰Mjajpy jaduhñ nebiä Dios tøø xyhanéhäm, tuhmds: "Cabä to'oxiojç wiingpä mmøødhädät; ca'a mjäya'ay-yagho'ogy; ca'a mmeeçh; ca'a mhøhnda'agy; mwiingudsähgø'øwäp ja'a mdaj ja'a mdeedy."

²¹Mänitä copc-hajpä miänaañ: —Ngudiúumbiøch jaduhñ. Chüucnøch jaduhñ nmädsohndaacy ja'a wiinmahñdy hoybä.

²²Mänitä Jesús miänaañ: —Jadu'tu'uyyä mga'a yajpedyii. Cøx toog mäduhñtiä mmøødá; mänitä häyoobäya'ay mnä'ä mó'owät. Coø jaduhñ mgudiünät, mänit jim mdägø'øwät tsajpootyp. Hoorä, høøçh padu'ubøjçäc.

²³Mänitä craa jiootmabiøjcy, je'eguiøxpä coo hänäjty jiaançh tehñ miäyøøjä. ²⁴Coo ja'a Jesús yhjxy coo ja'a craa hänäjty tøø jiootmabiøcy, mänit miänaañ: —Jaançh tehñ chip jaduhñ coo ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum. ²⁵Maas paquiä ja'a camello naxø'øwät ja'a xuhñdyjutjooty quejee ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum.

²⁶Mänitä jäya'ayhajxy miänaañ, ja'a hajxy hänäjty jim mämädoonaabiä:

—Pønäda'a jim nä'ä tægø'øwäp Dioswiinduum.

²⁷Mänitá Jesús miánaangombä:
—Mädyii ja'a jäya'ayhajxy quia'a
jadaamby, Dios máböcypiiä jadaamb.

²⁸Mänitá Pedro miánaañ:
—Tøods højts ngøxy najtshixø'oy
mäduhñtiä højts hijty nmøødä,
neby højts miich hoy nbanøcxät.

²⁹Mänitá Jesús yhadsooy:
—Tøyhajt jaduñ, pønä tiøjc
najtshixø'owaamb, o ja'a tiaj
ja'a tieedy, o ja'a piuhya'ay, o
ja'a yhuung ja'a tio'oxy, ja'a
Diosmädia'agyquioxpä,

³⁰piaadaamby ja'a maas hoybä
ja'a maas weenbä hädaa yaabä
naaxwiin. Y coo hänajty tøø
yho'nä, mänit hänajty cøjxta'axiøø
jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

³¹Mänitá Jesús ja'a jiamiøød
hawiing wioonøcxy ja'a
nämajmetspä. Mänit miánaañ:
—Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén.

Jímhøch njada'añ nhabeta'añ
nébiøchä Diosquexyhajxy
jegy xmiädiaaquiän,
høøch ja'a Diosquexypä.

³²Xquiø'ødägø'owáambøch
ja'a teedywiindsøn'hajxy
ja'a jäguembäya'ayhajxy.
Xñäxi'igáambøch hajxy.

Xwyiinwoonáambøch hajxy.
Xwyiingutsujø'owáambøch hajxy.

³³Xwiobho'ogáambøch hajxy.
Mänitøch hajxy xyagho'ogaannä. Y
cudägøgxøøjoch njujypigoga'añ.

³⁴Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy
hänajty ñä'ägä wiinjuø'oy nebiä
Jesús hänajty miädia'agy. Tsip
hänajty miädia'agy.

³⁵Coo ja'a Jesúshajxy hänajty
tøø miäwiingoonnä maa ja'a cajpt
hänajty xiøhatiän Jericó, jimä
wiindspä hänajty tu'ug yhäna'ay

tu'haam. Xädø'øñ hänajty
yujwaamby. ³⁶Coo miädooy coo
jäya'ay hänajty may wyl'i ñaxy,
mänit yajtøoy tii jájtäp. ³⁷Mänitá
yhawáañäxä coo ja'a Jesús hänajty
ñaxy, ja'a Nazaret-tsohmä.

³⁸Mänitá wiindspä yaaxy:
—Jesús, miichä David xyhaphajp
xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsác.

³⁹Ja'a hajxy hänajty jawyiin
najxpä, mänit hajxy yhojy coo
yhamónät. Pero maas møc jaduñ
jiaac yaaxy:

—Miichä David xyhaphajp
xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsác.

⁴⁰Mänitá Jesús tiánaaxiøjpy.
Mänit miánaañ:

—Yajmets yø'ø wiindspä yaa.
Coo ja'a mähdiøjc yajmejtsä maa
ja'a Jesúsän, mänitá Jesús ja'a
wiindspä miäyajtøoyy:

⁴¹—Nébiøch miich nbuhbédät.
Mänitá mähdiøjc yhadsooy:
—Wiindsøn, høøch hii
yaghixø'cäc.

⁴²Mänitá Jesús miánaañ:
—Tøø jaduñ mhiixø'ogy coo tøø
mmäböcy.

⁴³Mänitiä ja'a wiindspä jiaançh
hijxø'cy. Mänitá Jesús piadu'ubøjcy.
Mänit tiägøoyy mänaambä coo
ja'a Dios miøjjä jiaançhä. Ja'a
jäya'ayhajxy jaduñ híxäbä, jaduñ
hajxy miánaambä nägøxiä coo ja'a
Dios miøjjä jiaançhä.

19 Mänitá Jesús quiajptägøoyy
Jericó. Mänit ñajxy
cajptooty. ²Jimä mäyøøjäya'ay
hänajty tu'ug ja'a xøhjäpä Zaqueo.
Wiindsøn hänajty tiuumby maa
ja'a yajnähjuudiutpähajxiän. ³Ja'a
Zaqueo, jia wi'i yhixaambiä Jesús
hänajty, pero cab hänajty hoy

yhixa'añ je'eguiøxpä coo hänäjty jiaanč tehṁ ñaaxypä, møødä jäya'ayhajxy hänäjty jiaanč tehṁ miayyā. ⁴Mänit päyøøguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hänäjty ñaxø'owa'añän. Mänit piejty quepyquiøxp, nebiä Jesús jaduhṁ hoy yhíxät. ⁵Coo ja'a Jesús jim ñajxy, mänit yuughee'py maa ja'a Zaqueo hänäjty yhäña'ayän. Mänitä Jesús miänaañ:

—Zaqueo, tsógämäts, mänácäts, mejtsta'agáambøch jim maa miičh mdøjcän.

⁶Mänitiä ja'a Zaqueo miänajcy. Mänitä Jesús hoy yajtøjtägø'øy jootcujc. ⁷Coo ja'a cu'ug jaduhṁ yhjxy, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc jaduhṁ quia'a hoyyā coo ja'a Jesús jim miejststä'agät maa ja'a cubojpäya'ay cugädieejäya'ay tiøjcän. ⁸Mänitä Zaqueo tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, huuc mäadow, mäduhñtiøch nmøødä, cúpc-høčhä häyoobäya'ay nnä'a mo'owa'añ. Pønjätyhøch tøø nmämeečh hønnda'agymiädia'agyaam, mädaaxcjaduhñtiøch nyajwiimbida'añ.

⁹Mänitä Jesús miänaañ:

—Jädá'ajøčhä piojpä quiädieeyhajxy nyajnhwa'adsaanä hädaa tøgootypä, je'eguiøxpä coo yhAbraham yhap yhocä hädaa craabä, hoy jia nä'a yajnhjuudiu'udy. ¹⁰Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä, nébiøčhä jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy jaduhṁ nyajnhwá'adsät. Jaduhñhøch njoot chocy.

¹¹Mäwiingóonnäbä Jesúshajxy hänäjty Jerusalén. Miädóowäbä cu'ugä Jesús miädia'agy hänäjty. Jaduhṁ hajxy hänäjty miäna'añ cooc hänäjty tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ. ¹²Paadiä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

—Jaduhñä mäyøøhänä'c hänäjty tu'ug. Nøcxaamb hänäjty jäguemnaax coo hänäjty mio'owa'añii møjtuung maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit hänäjty wyiimbida'añ. ¹³Coo hänäjty tiu'ubøga'añ, mänitä mioonsä ja'a majcpä miøjyaaxy. Mänitä maxiädø'øn hajxy nägøxiä yajcø'ødägøøyyä. Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañ: “Mäduhñtiøch jäguem nhida'añ, myajmayø'owäp hädaa xädø'øn hajxy.” Mänitä craa tiu'ubøjcy. ¹⁴Jaanch tehṁ xiøøghájtäbä craa jim maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänitä cu'ugä capxy quiejxy coo hajxy hänäjty quia'a tsocy coo ja'a craa jim quiopc-hádät maa ja'a quiajpthajxiän. ¹⁵Coo ja'a craa hänäjty tøø tiuungwiingpøjnä, mänit wyiimbijnä maa ja'a quiajptän. Mänitä mioonsä miøjyaaxy ja'a xädø'øn hajxy hänäjty tøø yajcø'ødägø'øyijjäbä. Yajtøwaambiä craa hänäjty mäduhñjaty hajxy hänäjty tøø yajmayø'øy. ¹⁶Mänit tu'ug miejch. Mänit miänaañ: “Wiindsøn, majcjaduhñtiä ja'a mxädø'øn tøø miayø'øy.” ¹⁷Mänitä craa yhadsooyy: “Jaanch tehṁ yhoy miičh tøø mgudiuñ. Wéñtiøch miičh hijty tøø nyajcø'ødägø'øy. Coo hoy tøø mgudiuñ, páadyhøch

miičh nyajnáhdijy coo mgopc-hádát maa yø'ø majcpä cajptän." ¹⁸Mänitá wiingpä miejtspä. Mänit miánaaň: "Wiindsón, mägooxcjaduhñtiä ja'a mxädø'ň tøø miayø'øy." ¹⁹Mänitá craa yhadsoogombä: "Jim miičh mgopc-hada'aň maa ja'a mägooxpä cajptän." ²⁰Mänitá wiingpä jiaac mejtspä. Mänit miánaaň: "Wiindsón, chaadsä mxädø'ň. Paayyájóotyhöch hijty nyaghity. ²¹Míiçhhöch hijty ndsähgøøby je'eguiøxpä coo miičh mjootmøjjä, coo miičh myajpädø'ogy maa hijty tøø mga'a päda'aguiän." ²²Mänitá mäyøøhänä'c miánaaň: "Caj miičh hoy tøø mgudiuň. Hamdsoo miičh mmäna'aň cooçh njootmøjjä, cooçh nyajpädø'ogy maaçh hijty tøø nga'a päda'aguiän. ²³Jímhöch nxädø'ň häxøpy tøø xpiädaacä maa ja'a bancon, neby jaduhñ cu miayøøyy, mäduhñtiöch hoy jäguem tøø nwädity." ²⁴Mänitá craa ja'a jäya'ay ñämaayy ja'a hajxy hánajty jiiby tänaabiä: "Pøjcä yø'ø craa yø'ø xädø'ň. Mo'ow yø'ø craa ja'a xädø'ň majcjaduhñtiä tøø yajmayø'øyäbä." ²⁵Mänit hajxy yhadsooyy: "Wiindsón, tisän, ximä xädø'ň may miøødäbä." ²⁶Mänitá mäyøøhänä'c yhadsooyy: "Høøch jaduhñ mänaamb; pøn may møød, maas may mio'owa'añii. Pero pøn weeñtiä møød, pøgáanaxäp cøxiä mäduhñtiä miøødä. ²⁷Y ja'a nmädsiphöchhajxy, ja'a høøch hajxy xxiøøghajpä, yajmín hajxy yaa; yagho'og hajxy yaa maaçh nwiinduumän" —nømä Jesús miánaaň.

²⁸Mänitá Jesús hajxy tiu'ubøjcombä. Jerusalén hajxy

hánajty ñøcxy. ²⁹Mäwiingoomb hajxy hánajty maa ja'a cajpt hánajty metsc xiøhatiän Betfagé møødä Betania, mäwiingón maa ja'a tun hánajty xiøhatiän Olivos. Mänitá Jesús ja'a jiamiøød metsc ³⁰ñämaayy:

—Nøcxø'og hajxy jim maa yø'ø cajptän. Jim cajtpa'a ja'a burrohuung hajxy tu'ug mbaada'aň cuxoch. Cahnä pøn ñäl'ägä yaghänaabietyñä.

Mmäguejø'owäp hajxy; mänit hajxy yaa mmämínät. ³¹Coo pøn xmiäyajtówät tii ja'a burro hajxy coo mmäguejø'øy, mänit hajxy mhadsówät cooçh høøch jaduhñ nmäna'aň.

³²Mänitá burro hajxy hoy jiaançh paady nebiä Jesús hánajty tøø miána'añän. ³³Jimä burro hajxy hánajty miäguejø'øy, mänit hajxy ñämaayy ja'a cuburrohajxy:

—Tii yø'ø burro hajxy coo mmäguejø'øy.

³⁴Mänit hajxy yhadsooyy: —Højts nwiindsón jaduhñ mänaamb.

³⁵Mänitá burro hajxy yajnøcxy maa ja'a Jesúsän. Mänitá wyit hajxy piädaacy burronähgøxp. Mänitá Jesús hajxy yajpejty burronähgøxp.

³⁶Mänitá cu'ugä wyit hajxy tiägøøyy najtswidsoøbiä tu'haam maa ja'a Jesús hánajty ñaxø'owa'añän. ³⁷Olivostunmøjca tu'u hánajty ñaxø'øy. Coo hajxy miejtsnä maa ja'a wiinmänacän, mänitá Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä je'eguiøxpä coo hajxy hánajty xioonda'agy. Nämayyä Jesús jiamiøødhajxy hánajty. Jaduhñ hajxy hánajty

ya'axy coo ja'a Dios miõjã jiaančhä, coo hajxy hãnajty tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñãjatypä ja'a Jesús hãnajty tøø yajcãhxø'øguiäbã:

³⁸—Møj jaanč hädaa gobiernã; Diosquexy hädaaduhñ. Møj jaančhä Dios jim tsajpootypä; ween hajxy jim xioonda'agy —nõm hajxy hãnajty ya'axy.

³⁹Jimã fariseoshajxy hãnajty nãje'e piadãna'ay. Mãnitã Jesús hajxy ñãmaayy:

—Wiindsõñ, mhójàp yø'ø mjamiøødhajxy.

⁴⁰Mãnitã Jesús yhadsooyy:
—Hóyhøch yø'ø hãna'c cu nja hoj, cab hãna'c häyaa ñã'ã hamóombãt; maas mõc hajxy ñã'ãgã yã'axãt.

⁴¹Coo ja'a Jesús hãnajty jim miedsaannã Jerusalén, coo jaduhñ ñãheebøøyy, mãnit tiãgøøyy jøøbiã.

⁴²Mãnit miãnaañ:

—Yø'ø Jerusalénpãya'ayhajxy, cooçh hajxy cu xchojcy, jootcujc hajxy häxøpy yhity. Tøø yhabaady coo ja'a cu'ughajxy cu jiootcugøøyy. Pero cab hajxy wyiinjuø'øwa'añ. Cábøch hajxy xchoga'añ xmiee'xa'añ. ⁴³Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ. Medsaambã miãdsiphajxy. Mãnit hajxy jiuhguraajø'øwa'añii piquiã.

⁴⁴Cab hajxy yajmãjãda'aga'añii. Yagho'ogãañãp hajxy jaduhñ. Mãnitã quiajpthajxy quihdãgoyya'añ. Paady hajxy jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ cooçh hajxy jaduhñ xquia'a tsoga'añ.

⁴⁵Coo ja'a Jesús miehch cajpooty, mãnit tiãgøøyy tsajtøgooty. Mãnit tiãgøøyy høxquejxpãdsøømbã põnjaty jii by juuby too'p. ⁴⁶Mãnit miãnaañ:

—Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmãdia'aguiã: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiããñãt cooçh hajxy jii by xpia'yã'axãt.” Ja'a Dios jaduhñ mãnaañ. Pero mijts, jaduhñ hajxy mwla'añ meedsøhñdy.

⁴⁷Najxpãxøø ja'a Jesús hãnajty jii by yajnãhixø'øy tsajtøgooty. Pero ja'a teedywiindsøñhajxy mõødã ley-yajnãhixøøbiãhajxy, quiojyquiapxytiumby hajxy hãnajty nebiã Jesús hajxy yaghó'ogãt, mõødã cu'ugwiindsøñhajxy. ⁴⁸Pero cab hajxy hãnajty ñajuø'øy neby hajxy jiatcø'øwãt je'eguiøxpã coo ja'a cu'ug ja'a Jesús miãdia'agy hajxy hãnajty jiaanč tehñ miãmãdoonaayyã.

20 Jiibiã Jesús ja'a cu'ug ja'a Diosmãdia'agy hãnajty yajnãhixø'øy tsajtøgooty, mãnitã Jesús ñãmejtsã ja'a teedywiindsøñhajxy mõødã ley-yajnãhixøøbiãhajxy mõødã copc-hajpãhajxy. ²Mãnit hajxy miãnaañ:

—Pøñã cuhdujt tøø xmio'oy coo ja'a cu'ug tøø mhøxquejxpãdsømy tsajtøgooty, y coo tøø mdãgø'øy yajnãhixøøbiã.

³Mãnitã Jesús miãnaañ:

—Chaads mijts nmãyajtøwaambã. Mhadsówãp hajxy jaduhñ: ⁴Coo ja'a Juan hijty wiãdity mãyajnãbejpã, põñ jaduhñ quejx, Dios tøgã jãya'ayã.

Cab hajxy ñã'ã hadsooyy. ⁵Mãnit hajxy tiãgøøyy yajcapxiøøbiã:

—Neby hajxy nnã'ã hadsóowãmãt; coo hajxy nmãããñãmãt coo ja'a Dios quiejxy, mãnit yhadsowa'añ: “Tii hajxy coo mga'a mãbøjcã.”

⁶Y coo hajxy nmánáanámät coo jäya'ay quiejxy, mänitä cu'ug hajxy xquihgá'tsämät. Hix, haagä mänaamb hajxy jaduñ coo ja'a Juan tøø quiexyijäm ja'a Dios.

⁷Mänit hajxy yhadsooy coo hajxy quia'a najuø'oy pønä Juan quejx mäyajnäbejpä.

⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch nga'a nägapxa'añ pønñhøch ja'a cuhdujt tøø xmio'oy.

⁹Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä:

—Jaduñnä jäya'ay tsaatypcam piädaacy maa ja'a ñaaxän. Mänit yhadoo'tujcy. Mänit tiu'ubøjcy. Jäguem ñøcxy. Jegaamb hänäjty jim. ¹⁰Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä mioonsä tu'ug quiejxy coo ja'a tsaatypcam piuhmo'owøøjät. Mänitä mioonsä quioxhó'cäxä. Caj tii yajmäwiimbijtä.

¹¹Mänitä mioonsä tu'ug quíejxcumbä. Jaduñnä mähdiojc quioxhó'cägombä. Haxøøgjaty jaduñ nämaayy. Ni je'le tii quia'a mooyy. ¹²Mänitä wiingpä jiaac quéjxcumbä. Nähdsäbit cuhdsäbit ja'a mähdiojc piädäacänä.

¹³Mänitä cudsatypcam miänaañnä: “Nébiøch nnä'a jatcø'owät. Tøøch cham nnajuø'oy. Hädaa nhúunghøch, njaançh tehñ chójpiøch njaançh tehñ pia'häyóobiøch hädaa. Nhuuc quéxyhøch hädaa. Coo yhøxcabøøjät, wehndä wyiingudsähgø'owøøjät.”

Mänitä yhuung quiejxy. ¹⁴Coo yhøxcajpä, mänit hajxy tiägøøyy ñiñämäyyäbä, ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty hajoodiujpä: “Ja'a cudsatypcam yhuung yøø. Coo

yøø tieedy jaduñ yhó'ogät, yøø mähmø'owaamb cudsatypcam. Tsøg hajxy yaghó'cäm neby hajxy jaduñ nmähmøøyyämät.”

¹⁵Mänitä cudsatypcam yhuung yhøxwijtspädsøømäxä. Mänit hajxy yagho'cy.

Mänitä Jesús yajtøøyy:

—Nebiä cudsatypcam jiatcø'owa'añ coo yhuung yaghó'cäxä. ¹⁶Nøcxaamb yagho'tägatsa'añ ja'a yhuung tøø yaghó'cäxäbä. Mänitä wiinghäna'c ja'a tsaatypcam yaghajoodiuga'añ.

Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ: —Ni ja'a Dios jaduñ quia'a mäná'anät.

¹⁷Mänitä Jesús ja'a cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ: —Nej mijts ja'a Diosmädia'agy myajmädia'agytiägø'oy coo miäna'añ:

Ja'a tsaä mädyii ja'a tøjcojpä hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'le nä'ägä tuundsohñ. (Jesús hamdsoo niñänøømä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hänäjty quia'a tsoy quia'a mee'xyijäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáanäbä Jesús hänäjty mõjtuung.)

¹⁸Mänitä Jesús miänängumbä: —Pøn jaduñ cá'awäp yøø tsaanähgøxp, tägóyyäp jaduñ. Y coo pøn nähgahbedøøjät yøø tsaä, tägóyyäp je'ebä.

¹⁹Mänitiä ja'a Jesús jia madsaanä ja'a teedywiindsøñhajxy møødä ley-yajnähiøøbiähajxy. Ñajuøøby hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty tøø miädia'agyii. Pero cabä Jesús ñä'a majtsä je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hänäjty chähgø'oyijäm ja'a

teedywiindsønMänitä häna'c hajxy yajnähdijy coo hajxy ñibiäda'agóøjät nebiä hoyhäna'cän. Nócäp hajxy miädooy nebiaty ja'a Jesús hänajty miädia'aga'añ. Coo ja'a Jesús quiapxtägöyyät, mänit hajxy ñäxø'owø'owa'añ maa ja'a gobernadorän. 21 Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä tøyhajt myajnäHøjtsä tøyhajt móoyäc. Coo højtsä gobiernä hänajty xyagjuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyada'a jaduhñ coo højts njúyädä.

23Pero ñajuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miänaañ:

—Tiich hajxy coo xjia wi'i jiojcapxø'owa'añ. 24Høøchä xädø'øñ tu'ug yaghijäc. Pøn yhajahñaxy yø'øduhñ, pøn xiøø yø'øduhñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

25Mänitä Jesús miänáangombä:

—Pues, mmó'owäp ja'a gobiernä hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owäbä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

26Cabä Jesús hajxy hänajty hoy yajcapxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduhñ coo hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb miänaañnä.

27Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a saduceoshajxy näje'e, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy ni pøn quia'a jujypioğa'añ. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

28—Wiindsøn, jaduhñdsä Moisés jecy quiujahy, cooc ja'a

ya'adiøjc hänajty tu'ug tøø yho'ogy, y cooc ja'a yaamgto'oxy ja'a huung quia'a møødä, mänitägä quiapy wyiingpógät, nébiägä yhuung jaduhñ miähmó'owät ja'a piuhya'aguiøxpä. 29Jaduhñä häna'c-hajxy hänajty, näjuxtujc tu'que'ex. Ja'a craa møjpä, mänit jia pøjcy. Mänit yho'cy. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøoyy. 30Mänitä jioødsomy ja'a yaamgto'oxy jia wiingpójcombä. Mänit je'e yhó'combä. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøbiä. 31Mänitä yaamgto'oxy ja'a quiapy jia wiingpójcombä jatu'ug. Jaanä jaduhñ yhó'combä. Nägøxiä ja'a yaamgto'oxy ja'a quiapy jia møøødsänaayy ja'a näjuxtujpä; cøjx hajxy yho'ogy, y ni pøn yhuung quia'a mähmøoyy. 32Mänitä yaamgto'oxy jiaag ho'pä. 33Hoorä, coo hajxy hänajty tøø jiuypiojñä, pønä to'oxiojc tøyhajt møøødsäna'awaamb ja'a näjuxtujpä, jim tsajpootyp.

34Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hädaa yaabä naaxwiin, pøjp huucp ja'a jäya'ayhajxy yaa. 35Pero pønjaty jujypioğaamb, pønjaty nøcxaamb tsajpootyp, cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. 36Cab hajxy mänaa yho'tägatsaannä. Coo hajxy hänajty tøø jiuypiojñä, jaduhñ hajxy miähmø'owaannä nebiä Dioshuungän, nebiä Diosmoonsän. 37Hamdsoo ja'a Moisés hajxy xyajnä

Abraham mөөдä Isaac mөөдä Jacob.
³⁸Cabä Dios wyiingudsähgø'øyfijäm
 ja'a ho'ogypiähajxy. Ja'a

jujcyjiäya'ayhajxy, je'eds hajxy
 jaduhñ wiingudsähgøøby ja'a Dios.

³⁹Mänitä ley-yajñähixøøbiähajxy
 näje'e miänaañ:

—Wiindsón, yajxón miich jaduhñ
 mmädia'agy.

⁴⁰Cabä Jesús hajxy waamb
 ñämaañä je'eguiøxpä coo hajxy
 hänajty chähgøøñä.

⁴¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mmäna'añ
 cooc ja'a David yhuunghaty
 ja'a Diosquexy. ⁴²Hamdsoo ja'a
 David miänaañ maa ja'a Salmos
 quiujahyyän:

Mänitøchä Dios ja'a nwiindsón
 xñämaayyä:

“Yaads min häña'aw
 nhahooguiø'øháampiøch,

⁴³høxtä cóonøchä mmädsip tøø
 nga'a yajmäjädáacäm.”

⁴⁴Coo ja'a David ja'a Diosquexy
 hamdsoo ñämaayy “wiindsón”,
 nébiäts jaduhñ ñä'a huunghádät.

⁴⁵Jimä cu'ughajxy hänajty
 nägøxiä miämädoona'ay, mänitä
 Jesús ñämaayy ja'a jiamioødhajxy:

⁴⁶—Ca'a yøø ley-yajñähixøøbiä
 miädia'agy hajxy mmäbøjcä.

Yoñwitmøød hajxy wyi'i
 wiädity je'eguiøxpä coo hajxy
 wyi'i yajcumaya'añ. Jaduhñä
 jioothajxy jia tsocy coo hajxy jim
 wyiingudsähgø'øwøøjät halaplaaz.
 Jiiby hajxy yhäña'awa'añ maa
 ja'a häñaabiejt yajxonjatypän
 jiiby tsajtøgooty, chaads jim maa
 ja'a xøø jiadyijän. ⁴⁷Y piójcäbä
 yaamgt'oxy ja'a tiøjc hajxy. Wi'i
 yajcumayaamb hajxy, paady hajxy

wyi'i Dyiospa'ya'axy jejcyyiatty.
 Hanaxiä hajxy chaächtiuna'añii.

21 Tsajtøgootiä Jesús hänajty,
 mänitä mäyøøjäya'ay
 yhiixy coo xädø'øn hajxy hänajty
 quiuyoxø'øy. ²Mänitä yaamgt'oxy
 tu'ug yhiixpä ja'a jaanč tehñ
 yhäyoobä. Jagooyyä xädø'ønhuung
 hänajty miøødä metsc. Je'eduhñ
 cøjx yecy. ³Mänitä Jesús miänaañ:
 —Tøyhajt jaduhñ, maas may
 hädaa yaamgt'oxy häyoobä ja'a
 xädø'øn tøø quiuyoxø'øy quejee
 yøø mäyøøjäya'ayhajxy. ⁴Yøø
 mäyøøjäya'ayhajxy, je'e hajxy
 quiuyoxøøyy mäduhñtiä hajxy tøø
 yajcunaxy. Pero hädaa yaamgt'oxy,
 je'e cøjx quiuyoxø'øy mäduhñtiä
 hijty ñägaya'añ.

⁵Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty
 näje'e tsajtøgooty. Jaduhñ hajxy
 hänajty miädia'agy coo ja'a tsa
 jiaanč tehñ yajxonjatiä, coo
 hajxy tøgooty yajxón jiaanč tehñ
 yhiixy nebiatiä jäya'ayhajxy hänajty
 tøø piäda'aguiän. Mänitä Jesús
 miänaañ:

⁶—Habaadaamb jaduhñ coo
 hädaa tsajtøjc jyida'añ cøxiä.

⁷Mänitä Jesús ñämaayyä:
 —Wiindsón, mänaa jaduhñ
 jiada'añii. Tii hijxtahñ jaduhñ
 naxaamb coo hänajty tøø
 yhabaatnä.

⁸Mänitä Jesús yhadsooyy:
 —Mniyajcopcø'øwøøjöp hajxy,
 cab hajxy myajwiinhøønät. Näm
 hajxy wiädita'añ. Jaduhñ hajxy
 miäna'ana'añ: “Høøchä Dios tøø
 xquiexy”, y “Tøø yhabaatnä.”
 Pero cab hajxy mmäbøgät. ⁹Coo
 hajxy jaduhñ mmädoyhádät coo
 tsip piädøøga'añ, cab hajxy

mdsähg'owät. Jayøjpä tsip
jiada'añii, cahnä hänäjty
yhabaadyñä.

¹⁰Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Nimiädsib'owáañäbä
wiingcajptjaty. ¹¹Møc hujx
jiädita'añ. Jadáañäbä yuuxøø
møødä pa'am wiinduhmyhagajpt.
Y jimä hočähgøøñäjatypä
quiahxø'oga'añ tsajtwiing.

¹²'Pero cahnä hänäjty
yhabaadyñä, xmiadsaamb mijts ja'a
jäya'ayhajxy. Xyajnøcxaamb hajxy
maa ja'a tsajtøjcän. Jiiby hajxy
xñäxø'owø'owa'añ. Xchumaamb
hajxy jaduñ. Xyajnøcxaamb hajxy
maa ja'a gobiernäwiinduumhajxiän.
Ja'a høøčhcøxpä hajxy
xchaačhtiuna'añ. ¹³Coo hajxy
jaduñ mjádät mhabétät, mänítøch
hajxy xmiädiá'agät. ¹⁴Wiinjuø'ow
hajxy jaduñ. Cab hajxy
jäguemiä mwiinmahñdyhádät
waambaty hajxy mhadsówät.

¹⁵Høøčh mijts nbuhbedaambby.
Nmo'owáambiøch mijts ja'a
wiinmahñdy nebiä mmädsip hajxy
mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁶Høxtä
xñähdugaambä mdeedy hajxy
møødä mbuhya'ayhajxy møødä
mjujy mmägu'ughajxy møødä
mmägu'ughajpähajxy. Näjë'eyyäm
mijts häna'c xyagho'oga'añ.

¹⁷Nägøxiä hajxy xxiøøghada'añ
maa ja'a høøčhcøxpän. ¹⁸Hoy
hajxy cøxypänejpiä cu mja jat
cu mja habet, tsipcøxp hajxy
hodium mnøcxa'añ. ¹⁹Coo hajxy
hamuumdu'joot mmee'xtügät,
mdägø'owäp hajxy jim tsajpootyp.

²⁰Coo hajxy mhíxät coo
ja'a Jerusaléncajpt hänäjty tøø
jihuhbigø'øyíijäm ja'a miädsip,

mänit hajxy mnajuø'owät coo
hänäjty tøø yhabaatnä coo
Jerusalén quiuhdägoyya'añ.

²¹Pønjaty hänäjty yaa hijp
Judeanaaxooty, tsipcøxp hajxy
piäyø'ögät, nõcxäp hajxy jim maa
ja'a tunän. Pønjaty hänäjty yaa hijp
Jerusaléncajptooty, tsipcøxp hajxy
yaa chóonät. Pønjaty hänäjty hijp
camjooty, cab hajxy ñøcxtägátsät
quiajptootyhajxy. ²²Jaanč tehñ
chaačpøgaambä jäya'ayhajxy
nägø'ø nädecypiä. Jadáañäp
jaduñ nebiaty jiiby myiñän
cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän
coo jiada'añii. ²³Jaanč tehñ
chaačpøgaambä to'oxiøjc-hajxy
hänäjty, ja'a hajxy hänäjty
moxtsa'amhajpä, ja'a hajxy hänäjty
maaxhuungmøødpä. Hoyhoyyä
jäya'ayhajxy yaa chaačpøga'añ
hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč
tehñ yajcumädowáañäp hajxy
jaduñ. ²⁴Näjä'e hajxy yho'oga'añ
coo ja'a tsip jiada'añii. Näjä'e
hajxy miadsa'añii. Mänit hajxy
yajnøcxa'añii wiinduhmyhagajpt.
Minaambä jäguemiäy'ay ja'a
Jerusaléncajpt hajxy yajma'ada'añ,
høxtä coonä yhabétät coo ja'a
cuhdujt hajxy piøjcäxät coo hajxy
jaduñ quia'a jatcøñät.

²⁵'Cähxø'ogaambä hijxtahñd
maa ja'a xøøjän, maa ja'a
po'ojän, maa ja'a madsa'ajan.
Pädø'ogaambä mejy; jäditaamb
jaduñ. Paadiä cu'ughajxy
chähgø'owa'añ wiinduhmyhagajpt.
²⁶Wiinmahñtiägoyyaambä
jäya'ayhajxy coo hočähgøøñä
yaa jiada'añii hädaa yaabä
naaxwiin. Tsäyuyyaambä xøø
chaadsä po'o chaadsä madsa'a.

²⁷Mänitøch ngädaactägatsa'añ joc-hagujc, høøch ja'a Diosquexypä. Hajájábøch ngäda'aga'añ mäjaamøød. Xyhixáambøchä jáya'ayhajxy. ²⁸Coo jaduhñ jiadóøját, mänit hajxy mjootcugó'owät. Mänit hajxy mbädsøma'añ hawa'adstuum.

²⁹Mänitä Jesús miánaangombä:

—Høxtahmdsä quepychaa, ³⁰coo hajxy mhixy coo wiamy, mnajuøøby hajxy coo pioodtägøøñä. ³¹Jaduhñ mäwíinäts je'e coo ja'a hijxtahñd hajxy mhijxtsóonät, mnajuó'owäp hajxy jaduhñ coo yhabaatnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

³²Coo jaduhñ yhabaadät nébiøch cham nmädia'aguiän, cahnä jáya'ayhajxy hänäjty quiøxy ho'ogyñä ja'a hajxy jäda'ahatypä. Tøyhajt jaduhñ. ³³Tägoyyaambä tsajtwiing møødä naaxwiin, pero tøjiadaamb nébiøch cham nmädia'aguiän.

³⁴⁻³⁵Mniyajcopcø'owóøjöp hajxy. Cab hajxy mnajuø'øy mänájøch ngädaactägatsa'añ. Paady hajxy hoy mhídät. Cab hajxy mhu'ug cab hajxy mjóø'xät. Cab hajxy tii mhadsógät hädaa yaabä naaxwiin. Pønjaty jaduhñ ca'a cudiumb, haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, høxtä hoy hajxy maa cu jia tsäna'aw. ³⁶Nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Homiánaajä hajxy mDiospa'yá'axät neby hajxy haxøøg mga'a jat mga'a habétät, nébiøch hajxy hoy xwyiingudsähgø'owät, høøch ja'a Diosquexypä.

³⁷Xøømbaadiä Jesús hänäjty yajnáhixø'øy tsajtøgooty. Coodspaady hänäjty wiädity maa ja'a tun xiøhatiän Olivos. ³⁸Jopyñä ja'a jáya'ayhajxy hänäjty quiøxy

hamugø'øy tsajtøgooty coo ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänäjty wyi'i yhamädoowhidaañä.

22 Tøø ja'a pascuaxøø hänäjty miäwiingoonnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty quiayyän ja'a cajpä tsooy mióødäbä. ²Jia wi'i xyiictaacypy jia wyi'i miädiaactaacypy ja'a teedywiindsøn hajxy hänäjty møødä ley-yajnáhixøøbiähajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Pero chähgøøbiä cu'ug hajxy hänäjty.

³Mänitä Judas Iscariote ja'a Satanás jiottägøøyy quioptägøøyyä. Jesús jiamiøød hänäjty je'e tu'ug maa ja'a nämajmetspän. ⁴Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn hoy miøødmädia'agy møødä møjhjäp hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Je'e yajmøødmädiaac nebiä Jesús yajcø'ødägø'owät. ⁵Mänitä teedywiindsøn hajxy xioonndaacy. Mänitä Judas hajxy ñämaayy coo xädø'øñ hajxy mio'owa'añ. ⁶Mänitä Judas ñähadsooyy. Mänit tiägøøyy wiinmahñdyhjäp nebiä Jesús yajcø'ødägø'owa'añ, mänaa ja'a cu'ughajxy hänäjty quia'a jaty mayyän.

⁷Mänitä pascuaxøø yhabaatnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a cajpä tsooy mióødäbä. Yoxyypä meeghuung hajxy hänäjty ja'a pascuaxøøjooty. ⁸Mänitä Jesús ñämaayy ja'a Pedro møødä Juan:

—Nøcx ja'a tsuugay hajxy yaghoyø'ow. Tøø yhabaady coo hajxy ndsuugayáañäm ja'a pascuaxøøgøxpä.

⁹Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Maa hõjts nyaghoyó'owät.

¹⁰Mänitá Jesús yhadsooy:

—Coo hajxy mgajptägó'owät, mbaadaambiä jáya'ay hajxy tu'ug majtcón. Mbanócxäp hajxy maa tiójtägó'owa'añän. ¹¹Mänitá cudójc hajxy mnámá'awät: “Hõjts nWiindsón tøø xquiexy coo hõjts miich nmäyajtówät maa hawa'adspä jii maa hõjts ndsuugáyät ja'a pascuaxøøgxpä.”

¹²Mänitá hawa'adspä hajxy xmio'owa'añ cruundä jim cøxp. Tøø hajxy hánajty hoy yajxón yaghoyó'oy. Jimä tsuugay hajxy myaghoyó'owät.

¹³Mänit hajxy hoy piaady nebiatiä Jesús hánajty tøø miäna'añän. Mänitá tsuugay hajxy yaghoyøøyy ja'a pascuaxøøgxpä.

¹⁴Coo yhabaatnä, mänitá Jesús hajxy yhänaaguiädaacy meexäwiinduum mõødä jiamiøødhajxy. ¹⁵Mänitá Jesús miänaañ:

—Cooch nho'ogaannä, jootcújc-høch nnijäwø'oyii cooçh mijts nmøødtuugaya'añ ja'a pascuaxøøgxpä. ¹⁶Cábøch mijts nmøødtuugaadiägatsa'añ høxtä coonä yhabáadät mänaa ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añän. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁷Mänitá Jesús ja'a vaso tu'ug quionø'cy vinomøød. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy. Mänit miänaañ:

—Huucmuc hajxy hädaa nägøxiä.

¹⁸Cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

¹⁹Mänitá Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dioscujú'uyäp

yéjcombä. Mänitá tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitá jiamiøød miooyy. Mänit miänaañ:

—Høøch nni'x ngopc hädaa. Ja'a mijtscøxpøch nniñähduga'añii cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ. Naaghóoc-høch mijts xjiahmiejtsta'agy, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgáyät.

Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitá Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hánajty vinomøødpä. Mänit miänaañ:

²⁰—Hädaa vino, hijxtahñd jaduhñ miähmø'owa'añ nébiøch nnø'ty nyaghäyowa'añän cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ.

²¹'Pero ja'a craa xyegáambøchä, yaaçh jaduhñ xmiøødhäña'ay maa hädaa meexän. ²²Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøchä Dios tøø xyajñähdijjiän, høøch ja'a Diosquexypä. Pero ja'a craa xyegaambä, maas haxøøg jiada'añ yhabeta'añ.

²³Mänitá Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy nimiäyajtøwäbä hamiñ haxøpy põñä Jesús yegaamb.

²⁴Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä põñ mõjtuuñg mo'owáanäp. ²⁵Mänitá Jesús miänaañ:

—Hädaa hajxy yaa gobiernähajpä hädaa yaabä naaxwiin, nä'ä hanehmb hajxy. Tsipcøxpä cu'ughajxy quiuidiñ neby hajxy yhane'emyijän. ²⁶Pero mijts, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä gobiernän. Pøñ mõjtuuñg mõød maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä tuuñg mõj ca'a mõødpän. Pøñ hanehmb maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä moonsän. ²⁷Pøñ

møjtuung møød, ja'a craa caabiä, tøgä craa mäyajcaabiä. Ja'a craa caabiä, je'eds møjtuung møød. Pero høøch mijts nyajcaaby, hóyhøch møjtuung nja møødä.

²⁸Tøøch mijts xmiøødyo'oy xmiøødnaꝑy tsip xex. ²⁹Páadyhøch mijts møjtuung nmo'owa'añ, nébiøch nDeedy tøø xmio'oyän, ³⁰neby hajxy jim mgay mhú'ugät maaçh nmeexäwiinduumän maaçh ngobiernähada'añän, nebiä hoyhänäbiejt hajxy myaghänä'awó'owät mänaa ja'a judíos hajxy mhane'ema'añän, ja'a nämajmetsc-hagajtpä.

³¹Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, Simón, mniyajcopcø'owóøjöp. Tøøchä Satanás cuhdujt xjia mäyujwa'añ coo mijts xyajtu'udägóyyät. ³²Pero tøøchä Dios nmänuu'xta'agy ja'a miichcøxpä nébiøch miich nmädia'agy homiänaajä xmiäböjçät. Coö miich hänajty tøø mwiinmahñdymejtsnä, mjoodcapxmøcpögäp ja'a mjamiøødtøjc neby hajxy jaduñ quia'a tu'udägóyyät.

³³Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Homíáajøch miich nbanøcxät, hoy jia pujxtøgootiä. Høxtä näguipxy jaduñ nmøødhó'ogät.

³⁴Mänitä Jesús miänaañ:

—Pedro, cham nñäma'ay, cahnä tseey hänajty ya'axyñä, tøø miich hänajty tägøøghooc mnijjogapxyii coöch tyjy xquia'a hixiä.

³⁵Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a jiamiøødhajxy:

—Cooch mijts nguejxy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänitøch mijts nnämaayy coo hajxy tii mga'a wähátät, ni xuummy, ni xädø'øñhidøhñdy, ni cø'og. Y tii hajxy myajmaajiajt.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ni tii.

³⁶Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero chaaçh nmänaañnä coo xuummy hajxy mwähátät møødä xädø'øñhidøhñdy. Pøn espada ca'a møød, weenä wyit tioogy nebiä espada jiúyät. ³⁷Tsipcøxp tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian ja'a høøhcøxpä: “Ca'awiindøyhäna'c jaduñ tyijjä.” Cøxiä jaduñ tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay ja'a høøhcøxpä.

³⁸Mänit hajxy miänaañ:

—Chaa højts espada metsc nmøødä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädøyyä jaduñ.

³⁹Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Mänit ñøcxy maa ja'a Olivostuñän neby hänajty ñä'ägä cuhdujthatiän. Quipxiä jiamiøødhajxy pianøcxy. ⁴⁰Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús miänaañ:

—Tøgä Dios hajxy pa'yáaxäm; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴¹Mänitä Jesús ñøcxy jäguemjuøøby nidiuhm Diospa'yaaxpä. Mänit jyjçädaacy.

⁴²Mänit miänaañ:

—Teedy, coö miich jaduñ mmäná'anät, cábøch hädaa tsaachpä peenä nmänáxät. Pero ca'a yhøøch nguhdujtä nyaghidaamby; miich mguhdujt hidaamb.

⁴³Mänitá Diosmoonsá tu'ug ñäguehxtøø'xy. Tsajpootyp hänäjty chooñ. Ja'a Jesús ja'a määaa hoy mio'oy. ⁴⁴Jaančh tehṃ chaačhpøjpá Jesús hänäjty. Mänitá Dios miänuu'xtaacy nägøø nädecypia. Mänit xiäbitnøø tiägøøyy ta'xpä naaxwiin nebiä nø'tiän.

⁴⁵Coo ja'a Jesús Dyiospa'yaaxpádøøyy, mänit tiänaayyø'cy. Mänitá jiamiøødhajxy hoy yhixø'øy. Haagä maab hajxy hänäjty je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jiaančh tehṃ jiootmayhaty.

⁴⁶Mänitá Jesús miänaañ:
—Tii hajxy coo mwi'i mia'ay. Pádø'øg hajxy. MDiospa'yá'axäp hajxy; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴⁷Jimnä ja'a Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitá cu'ug miejch. Ja'a Judas hänäjty copc-hajp maa ja'a cu'ughajxiän. Je'e ja'a Jesús hänäjty tøø jiamiøødhaty maa ja'a nämajmetspähajxiän. ⁴⁸Mänitá Jesús hoy chu'xy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Judas, nej, tsu'xyháamhøch miich xyega'añä, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁹Mänitá Jesús jiamiøødhajxy miänaañ:

—Wiindsøn, nej, pädø'øgäp højts espadahaamä.

⁵⁰Mänitá Jesús jiamiøød tu'ug tiaatspujxtuuty ja'a teedywiindsøn mioonsä. Ja'a hahooybä taatse ñäbujx. ⁵¹Mänitá Jesús miänaañ:

—Ween hajxy yhity. Ween tiuhñä.

Mänitá Jesús ja'a craa tiaatse piädaacä. Tsooc je'e. ⁵²Mänitá Jesús ñämaayy ja'a teedywiindsøn'hajxy, møødä tsajtøjwiindsøn'hajxy, møødä

møjtøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hänäjty yajpádø'øgaambä:

—Nej, mée'tspøch hajxy jaduñ xtyijjiä coo espada coo wojpt hajxy mmäbádø'øguiä. ⁵³Cooch mijts hijty nmøødhity tsajtøgooty najxpäxøø, cábøch mijts hijty nej xtiuñ. Pero tøø yhabaatnä cooçh mijts xmiädsät ja'a haxøøgpä miäjaagøxpä.

⁵⁴Mänitá Jesús hajxy miajch. Mänit hajxy yajnøcxy maa ja'a teedywiindsøn tiøjcän. Jäguemjuøøbiä Pedro hänäjty piayo'oy. ⁵⁵Mänitá soldado jøøn hajxy tiägøøyy yajmøjjuøøbiä jim tøba'amhagujc. Mänit hajxy yhøxtaacy piquiä jøømba'axaambä. Mänitá Pedro piahøxtaacpä.

⁵⁶Mänitá to'oxymoosä ja'a Pedro yhiixy coo jiihy piahäñaabiä. Mänit miänaañ:
—Yø'ø mixy, ja'a Jesús jiamiøød yø'ø.

⁵⁷Mänitá Pedro ñijjogapxä:
—Pi'muuxy, cábøchä Jesús nhixiä.

⁵⁸Mänitá Pedro yhøxcájpägombä wiinghäna'c. Mänit ñämaayyä:
—Miičh mjamiøød je'e, tuhṃds.

Mänitá Pedro yhadsooyy:
—Joom, caj tiøyyä.

⁵⁹Tøø hänäjty tu'horä yhity, mänitá Pedro ñänøømä:
—Tøyhajt jaduñ coo ja'a Jesús jiamiøød yø'ø. Galilea yø'ø craa chohmbä.

⁶⁰Mänitá Pedro miänaañ:
—Joom, pätiidä miich jaduñ mnä'ä mädiaacypy.

Tuunä Pedro jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a tsey jiaančh yaaxy. ⁶¹Mänitá Jesús ja'a Pedro miøjhee'py. Mänitá Pedro øjx jiahmiech waambaty hänäjty tøø

ñäma'ayíjäm ja'a Jesús: “Cahnä tsee y hánajty ya'axyñä, tøø miich hánajty tägøøghooc mnijögapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.”

⁶²Mänitá Pedro wyiimbijnä. Mänit hajyoy jioøyy.

⁶³Mänitá Jesús tiägøøyyä näxícäbä näyáaxäbä ja'a häna'c-hajxy hánajty hadánaabiä. Mänit tiägøøyyä wobhó'cäbä.

⁶⁴Mänit hajxy wyiinguxodsøøyy.

Mänit hajxy wyiinguwobøøyy.

Mänitá Jesús ñämaayyá:

—Najuø'øw pøn tøø xwiopy.

⁶⁵Jaanch tehñ yhaxøøgjatiä Jesús ñämaayyá.

⁶⁶Coo jioøøyy, mänitá judíoshajxy yhamugøøyy, møødä møjtøjc-hajxy, møødä teedywiindsønñhajxy, møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitá Jesús hajxy yajnøcxy maa junta hajxy hánajty yagjadyijän. Mänit hajxy miäyajtøøyy:

⁶⁷—Højtsä tøyhajt móoyyác, nej, miich Dios tøø xquiexiä.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch jaduhñ cu nja mäna'an, cábøch mijts häyaa xñä'ä mäbójcäbät. ⁶⁸Y cooçh mijts waambaty nmäyajtøwät, cábøch hajxy xyhadsówät, ni cábøch hajxy xyhøxmádsät. ⁶⁹Tøø yhabaatnä cooçh jim nnøcxaannä maa ja'a Diosän, ja'a møjcuhdujtmøødpä. Jímhøch nøcxy nhäñ'awa'añ maa ja'a yhahooyhaampiän, høøçh ja'a Diosquexypä.

⁷⁰Mänit hajxy wyi'i miäyajtøøyy:

—Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej mijts mmäna'añän.

⁷¹Mänit hajxy miänaañ:

—Tii testigo hajxy nnä'ä jaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø nmädóowäm coo hamdsoo tøø ñimiadia'agyii.

23 Mänit hajxy nägøxiä tiänaayyø'cy. Mänitá Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a Pilato wyiinduumän. ²Mänit hajxy tiägøøyy nähwaambejpä:

—Jim hädaa craa ja'a cu'ug hijty wyi'i quiapxiñ. Nøm hijty miäna'añ coo højtsä gobiernä xädø'øñ nga'a mó'owät ja'a jim tsänaabiä Roma. Jaduhñ hijty miänaambä cooc tyijy ja'a Dios tøø quiexyii gobiernähajpä.

³Mänitá Pilato ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Nej, jaduhñ miich mnibiäda'agyii nebiä gobiernän maa hädaa judíoscáptänä.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej miich mmäna'añän.

⁴Mänitá Pilato ñämaayy ja'a teedywiindsønñhajxy møødä cu'ug: —Cábøch hädaa craa nhixy coo tii pojpä quia'a møødä.

⁵Mänit hajxy tehngajnä wyi'i ya'axy:

—Høhnda'agymiadia'agyhaam yø'ø craa yajnahixø'øy ja'a Judeabä-jäya'ayhajxy. Jim yajtsohndaacy Galilea. Yaa tøø miech. Jaduhñ yaa jiatcøøbiä.

⁶Coo ja'a Pilato jaduhñ miädooyy, mänit yajtøøyy pø jimä Jesús jiaançh tsoñ Galilea. ⁷Coo ja'a Pilato yhawáañäxä cooc ja'a Jesús jim chooñ, mänitá Pilato ja'a Jesús quiejxy maa ja'a Herodes wyiinduumän. Hix, gobernador

ja'a Herodes hánajty jim̄ tiuumby Galilea. Tøø hánajty quioody Jerusalén xøøhájpa. ⁸Coo ja'a Herodes ja'a Jesús yhiixy, mänit jiootcugøøyy je'eguiøxpä coo hánajty jia wi'i yhixa'añ. Tøø hánajty miädoyhaty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñájatypä hánajty tøø yajcähxø'øgy. Jaduhñä Herodes hánajty jia wi'i yhixa'añ coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäbä yajcähxø'øgät. ⁹Mänitä Herodes ja'a Jesús madiu'u jia wi'i miäyajtøøyy, pero cabä Jesús ñä'ägä hadsooyy. ¹⁰Tehngajnä ja'a Jesús hánajty ñähwaambedyíjjäm ja'a teedywiindsøn̄hajxy møødä ley-yajñähixøøbiähajxy. ¹¹Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy tiägøøyy näxiicpä näyaaxpä møødä soldadohajxy. Mänitä wit hajxy yajpägøøyy yajxonbä nebiä rey wyitän. Mänitä Herodes ja'a Jesús quiejxwiimbijty maa ja'a Pilatän. ¹²Mänitxøø ja'a Pilato ja'a Herodes miøødnimiägu'ughajpøjca. Nimiädsiphájtáp hajxy hánajty.

¹³Mänitä Pilato yaaxmujcy ja'a teedywiindsøn̄hajxy møødä copc-hajpähajxy møødä cu'ughajxy.

¹⁴Mänit miänaañ:

—Míjtshøch hädaa craa tøø xyajnämech. Mmänaamb mijts jaduhñ coo ja'a cu'ug hijty quiapxhiñ. Tøøch nja yajmâyach maa mijts mwiinduumhajxiän, y tøø hajxy mhixy mmädoy coo ja'a pojpa quia'a møødä nej mijts tøø mja nähwaambetiän. ¹⁵Ni ja'a Herodes quia'a mäna'añ coo ja'a pojpa miøødä, paady tøø quiejxwiimbity. Tøø hajxy mhixy coo ja'a pojpa quia'a møødä.

Paady, cáboch nyajyagho'oga'añii.

¹⁶Jayøjphøch nyajcumädowa'añ, mänitøch nhøxmadsaannä.

¹⁷Jaduhñ hajxy hánajty quiuhdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hajxy hánajty tu'ug yhøxmach ja'a pascuaxøøjooty.

¹⁸Mänit hajxy nägøxiä yaaxy:

—Ca'a yø'ø craa mhøxmach. Jue'e mhøxmädsäp ja'a craa Barrabáshajpa.

¹⁹Paadiä Barrabás hánajty tøø chumyii coo ja'a tsip hánajty tøø yajpädø'øgy cajptooty, møød coo hánajty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy.

²⁰Jia wi'i yhøxmadsaamby ja'a Pilato ja'a Jesús hánajty. Jaduhñä cu'ug jia nämäaguioimbä. ²¹Mänitä cu'ughajxy maas møc jiaac yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp, møjpahbet hajxy cruzcøxp.

²²Miädägøøghoocpä ja'a Pilato jia mänáangombä:

—Pero nébiämäts jaduhñ tøø jiatcø'øy. Cabä pojpa tii miøødä. Nébiøch nyajyagho'ogøøjät.

Nyajcumädowáambiøch. Mänitøch nhøxmadsaannä.

²³Pero tehngajnä hajxy jiaançh tehñ ya'axy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

Jaduhñdsä teedywiindsøn̄hajxy yaaxpä. Mäjädaac hajxy jaduhñ neby hajxy hánajty miäna'añän.

²⁴Mänitä Pilato miänaannä coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

²⁵Mänit Barrabás yhøxmajch, ja'a cu'ughajxy hánajty tøø yajñähdíjjäbä, ja'a hánajty tøø chumyíjjäbä je'eguiøxpä coo tsip hánajty tøø yajpädø'ogy, møød coo hánajty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. Mänitä Pilato yhanehmy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

²⁶Jimä soldado ja'a Jesús hajxy hänäjty yajnøcxy maa hajxy hänäjty miøjpahbeda'añän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug miajch, ja'a xøhajpä Simón, ja'a Cirenetsohmbä. Camjootiä Simón hänäjty tøø yhoy. Mänitä cruz hadsip yajtsømdu'ubøjcä. Høxhaamä cruz miäyohy.

²⁷Jaanch tehñ nāmay hajxy hänäjty pianøcxy møødä to'oxiøjc-hajxy. Jøøyyäp yáaxäbä to'oxiøjc-hajxy hänäjty ñøcxy. Jootmayhajp hajxy hänäjty ja'a Jesúscøxpä. ²⁸Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc-hajxy miøjhee'ppejty ja'a hajxy tsohmbä Jerusalén. Mänit hajxy ñāmaayyā:

—Ca'ačh hajxy xñäjø'øy. Mijts hamdsoo mniñäjø'øwøøjäp møødä mhunghajxy. ²⁹Habaadaamb jaduhñ coo ja'a jäya'ayhajxy miäna'ana'añ: “Jootucjca to'oxiøjc-hajxy yhity ja'a yhuung ca'a hijpä.” ³⁰Mänitä jäya'ay ja'a tuñ hajxy ñāma'awa'añ: “Højts nähgabhéjtäc, højts yú'tsäc.”

³¹Xchaačhtiunáambøch ja'a jäya'ayhajxy, hóyhøchä pojpä cádieey nga'a ja møødä. Maas hanaxiä mijts mjada'añ mhabeta'añ.

³²Metscä mee'tspädøjc ja'a Jesús hänäjty quipxy nøcxy miøødmøjpahbeda'añii. ³³Coo hajxy jim miejch maa hänäjty xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopc Ñähgädá'aguiän”, mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzøxp møødä mee'tspädøjc, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. ³⁴Jimnä ja'a Jesús hänäjty miøjpahbedyiinä, mänit miānaañ:

—Teedy, mee'x yø'ø häna'c-hajxy; cab hajxy ñajuø'øy tii hajxy jaduhñ coo jiatcø'øy.

Mänitä soldado ja'a Jesús wyit hajxy tiägøøyy yajniguiuhäyø'cäbä.

³⁵Jimä cu'ughajxy hänäjty miähee'pna'ay møødä

tuungmøødpähajxy. Jimä Jesús hajxy hänäjty wyi'i ñäxi'igy:

—Yajnähwaachp yø'ø craa hijty wiinghäna'c. Ween hamdsoo yajniñähwa'ačhii pø tøy jaduhñ Dyioshuungä, pø tøy jaduhñ Dyiosquexiä.

³⁶Jaana jaduhñä soldadohajxy wyi'i ñäxiicpä. Mänitä Jesús vinagre yaghuucä. ³⁷Mänit ñāmaayyā:

—Pø tøy miičhä judíoshajxy xquiobiernähaty, hamdsoods yajniñähwa'adsøø.

³⁸Mänitä soldado pu'uyhuung hajxy jim yujpahy cruzcuhduum. Tägøøgtu'u hayuuc hänäjty miøødä cujaay: “Hädaadsä judíoshajxy guiobiernähajpy.” Griegohaam hänäjty quiujaayä, møødä latínhaam, møødä hebreohaam.

³⁹Mänitä mee'tspä tu'ug miānaañ, ja'a hänäjty tøø miøjpahbéjtäbä cruzøxp:

—Pø tøyä Dios tøø xquiexy, hamdsoods yajniñähwa'adsøø, y yajnhwäatsägäts højtspä —nømä Jesús ñāmaayyā.

⁴⁰⁻⁴¹Mänitä craa yhojjä jiamioød:

—Nej, cájtämä Dios mwiiingudsähgø'øyä. Paady højts ngumadowäänäm coo tøø ngädiéhyyäm. Pero hädaa craa, caj nej tøø jiatcø'øy.

⁴²Mänitä Jesús ñāmaayyā:

—Jesús, hөөч xjiahmiédsäp
coo miich hánajty mdägø'owa'añ
gobiernähajpä.

⁴³Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nnäma'ay,
jädá'ajöch miich jim xmiødhada'añ
tsajpootyp.

⁴⁴Cujyxioø hánajty je'e, mänit
wyingoodsøoyy wiinduhmyhagajpt.
Tägøøghorä yhiyty wiingoods.

⁴⁵Cabä xøø hánajty maa ñä'ä
hañ. Mänitä tsajtøjc-hadøødiuc
quioø'tswa'xy cujjiä. ⁴⁶Mänitä Jesús
yaaxy:

—Teedy, hөөч miich njoot
njuøhñdy nyajcø'ødägø'owaamby.

Jagoo jaduhñ jiaac mänaañnä,
mänitiä yho'nä.

⁴⁷Mänitä soldadowiindsøn
yhijxy nebiä Jesús jiajtiän. Mänit
jia mänaañ coo ja'a Dios miøjjä
jiaančhä, coo ja'a Jesús ja'a pojpä
hijty quia'a møødä.

⁴⁸Coo ja'a cu'ughajxy yhiyty
nebiä Jesús jiajtiän, mänit hajxy
wyiimbijnä jootmayhajtäp. ⁴⁹Jimä
Jesús miägu'ughajpähajxy hánajty
tiäna'ay jäguemjuøøby møødä
to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty
jim tøø piadsóoñbä Galilea. Yhijx
hajxy je'ebä nebiä Jesús jiajtiän.

⁵⁰Jimä hojiäya'ay hánajty
tu'ug ja'a xøhajpä José. Arimatea
hánajty chooñ jim Judeanaaxooty.
Møjtuung hánajty miøød maa
ja'a judfoscajptän. ⁵¹Pero cab
jaduhñ piamanaañ coo ja'a Jesús
cu yagho'cä. Jiøbhijxyp hánajty
je'e coo ja'a Dios ja'a miäjaa
yajcähxø'øga'añ. ⁵²Mänitä José ja'a
Pilato ja'a cuhdujt hoy miäyujwa'añ
coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmänácät
cruzøxp. ⁵³Coo ja'a cuhdujt jaduhñ

miooyyä, mänit yajmänajcy. Mänitä
poobwit yajnähbijty. Mänit hoy
yajnaaxtägø'oy maa ja'a tsaajutän
ja'a naamhädiüñbä. ⁵⁴Mänacyxiøø
hánajty je'e mänaa ja'a Jesús
ñaaxtägø'oyän. Viernes hánajty
je'e. Hadsuujøøñäp hánajty; ja'a
poo'xxiøø hánajty habáatnäp.

⁵⁵Ja'a to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús
hajxy hánajty tøø piadsóoñbä
Galilea, mänitä Jesús hajxy
hoy yhiyty maa hánajty tøø
ñaaxtägø'oyän. ⁵⁶Coo hajxy
wyiimbijty, mänitä pa'agxuu'pähön
hajxy hoy jiuu. Mänit hajxy
pioo'xnä ja'a poo'xxiøøjooty neby
hajxy hánajty quihdujthatiän.

24 Näxøøjopiä to'oxiøjc-hajxy
ñøcxtägajch maa ja'a
Jesús hánajty tøø ñaaxtägø'oyän
møødä jiamioødhajxy wiingpä.
Pa'agxuu'pähongón hajxy ñøcxy
ja'a hajxy hánajty tøø júyyäbä.
²Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy
yhijxy coo ja'a tsaajut hánajty tøø
yhawa'ačh. ³Mänit hajxy jiiby
tiägøøyy. Cab hajxy jiiby pøn piaaty.
⁴Mänit hajxy chähgøøyy. Cab
hajxy hánajty ñajuø'oy neby hajxy
jiačø'owät. Mänit hajxy yhiyty coo
ja'a jäya'ay hajxy hánajty metsc
miøødtäna'ay. Yajxonjatiä wyithajxy
hánajty. Høxtä haambä wyithajxy
hánajty. ⁵Mänitä to'oxiøjc-hajxy
ñaaxcooyy je'eguiøxpä coo hajxy
hánajty chähgø'oy. Mänit hajxy
ñämaayyä:

—Tii ja'a Jesús hajxy yaa
coo mhøxta'ay maa ja'a
ho'ogyjiäya'ayhagujcän. ⁶Cab je'e
yaajän. Tøø jiuypiojñä. Nej, cab
hajxy mjahmiechä neby hajxy
jiiby tøø xyajmøødmädia'aguian

Galilea. ⁷Nõmä Jesús ja'a Diosquexypä hajxy xyhawaanä cooc hijty quiø'ødägø'owa'añii ja'a cubojpäya'ay ja'a cugädieejiäya'ay, cooc hijty miøjpahbeda'añii cruzcøxp, cooc cudägøøgxøø hijty jiuypioğa'añ.

⁸Mänit hajxy jiaančh jahmiejtsnä neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayijän Jesúsäm. ⁹Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänitä jiamiøød hajxy hoy yhawaanä ja'a nämajtu'ugpä møødä nämaybä. ¹⁰Ja'a to'oxiøjc ja'a mädia'agy hajxy mäméjtsäbä, jue'e hajxy hänajty näje'e xiøhaty María Magdalatsohmbä, møødä Juana, møødä María ja'a Jacobo tiaj. ¹¹Pero cabä to'oxiøjc ja'a miädia'agyhajxy miäböjcäxä ja'a Jesús jiamiøødhajxy. Nebiä cuhhiimbä-mädia'aguiän hajxy jaduhñ miädooyy.

¹²Pero ja'a Pedro, miäböjc je'e. Päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñäaxtägø'øyän. Cooc jiiiby quiuwoodsøøyy, mänitä poobwit yhiixy coo wiingtuum yhiijnä. Mänit wyiimbijnä. Yagjuøøyy jaduhñ neby hänajty tøø jiadyiijän.

¹³Mänitxøøbä ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty metsec ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Emaús. Majtu'ugkilómetro hänajty jiäguemä maa ja'a Jerusalencajptän. ¹⁴Mädiäacäp hajxy hänajty tiu'uyo'oy tijaty tøø jiadyii. ¹⁵Mänit hajxy wyiingumedsøøyyä ja'a Jesús. Mänit hajxy miøødtu'ubøjcy. ¹⁶Hoy hajxy jia hijxy, cab hajxy yhøxcajpy. ¹⁷Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mmädiaacypy. Tii hajxy coo mdajy coo mmay.

¹⁸Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Cleofas. Mänit yhadsooyy:

—Hopiønä ñajuø'øy tii jim tøø jiadyii Jerusalén jäda'a xøøbä. Nej, miich nidiuhm nga'a najuøøby tii jim tøø jiadyiijä, hoy miich jim tøø mja hijpä.

¹⁹⁻²⁰Mänitä Jesús yhadsooyy: —Tii jaduhñ tøø jiadyii.

Mänit hajxy yhadsooyy: —Ja'a Jesús tøø yagho'ogyii cruzcøxp. Ja'a teedywiindsøn'hajxy yejc møød højts ngopc-hajpä. Diosquexy hijty wiädity. Hoy-yagjuøøñäjatypä hijty yajcähxø'py. Hoy hijty miädia'agy ja'a Dioscøxpä cu'ughagujc.

²¹Jaduhñ højts njoot hijty chocy coo ja'a Jesús ja'a gobiernä Rómaba ja'a quiuhdujt cu piøjcä nebiä gobiernä yaa quia'a hanéhmnät maa højts ngajptän, højts judiøsjäya'ayhajxy. Maaxtøjcy mädagøøyy jaduhñ yagho'cä.

²²Haamiän ja'a to'oxiøjc-hajxy näje'e yhooyy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñäaxtägø'øyän. ²³Pero cábac hajxy piaaty. Mänitägä Diosmoonsä hajxy metsec yhiixy ja'a tsajpootypä-tsohmbä. Mänitac hajxy yhawaanäxä cooc ja'a Jesús hänajty tøø jiuypiojpnä. Hoy-yagjuøøñä højts hajxy xyajmøødmädiaacy. ²⁴Mänit højts njamiøødhajxy hoy yhiixpä. Jadúhñac hajxy piaatpä nebiä to'oxiøjc-hajxy hänajty tøø ñägäpxiän. Ni jé'egädsä Jesús hajxy quia'a hijxy.

²⁵Mänitä Jesús miänaañ: —Nej, cab hajxy mnä'ägä wiinjuø'øyä, cab hajxy mnä'ägä mabøquiä nebiä Diosquexyhajxy jecy miänaañän. ²⁶Tsipcøxpä

Diosquexy chaačhpøga'añ coo hānajty jim ñocxaannā tsajpootyp.

²⁷Mānit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy majaty miädia'agyijän. Jim quiapxtsohñ maa ja'a Moisés hānajty tøø quiujaayän. Čøjx quiapxy mäduhñtiä ja'a Diosquexyhajxy quiujahyyän.

²⁸Coo hajxy jim miehch Emaús, mānitä Jesús miānaañ cooc jiaac yo'oya'añ. ²⁹Mānit hajxy ñāmaayyo'cy:

—Huuc mähmø'ow yaa maa højtsän. Tøø chuujøøñä. Coodsøøñäp jaduhñ.

Mānitä Jesús jiaančh mähmøøyy. Mānit hajxy tiøjtägøøyy.

³⁰Mānit hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. Mānitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mānitä Dioscujú'uyäp jejcy. Mānitä tsajcaagy qyjwa'xy. Mānitä jiamioød miooy. ³¹Mānitnäs hajxy yhøxcajpnä. Mānitä Jesús yhadägoyyøøñä. ³²Mānit tu'jäya'ay miānaañ:

—Wíinghøch hijty ñnijiäwø'oyii tu'haambejpä coo ja'a Diosmädia'agy xyajmøødmädiäcäm.

³³Mānitä hajxy wyiimbijnä, ñøcxtägajch Jerusalén. Mānitä jiamioød hajxy hoy piaady maa hajxy hānajty tøø yhamugø'oyän, ja'a nāmajtu'ugpä møød hajxy nāmāybä.

³⁴Mānit hajxy nāmetspä ñāmaayyā: —Tøyhajt jaduhñ coo ja'a nWiindsøñhajtäm tøø jiuypio'cy. Ja'a Simón jaduhñ tøø yhi'xy.

³⁵Mānit hajxy je'e ñägäp xpä cooc ja'a Jesús hajxy tøø piaady tu'haam.

Mānitäc hajxy yhøxcajpnä coogä Jesús ja'a tsajcaagy qyjwa'xy.

³⁶Jiiby hajxy hānajty miädia'agyñä, mānitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa hajxy hānajty yhäña'ayän. Mānit yajpoo'xy ja'a jiamioødhajxy. ³⁷Mānit hajxy jiaančh tehñ chähgøøyy. Hāñāmä tyijy hajxy nāmejtsä. ³⁸Mānitä Jesús miānaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'oy. Tiičh hajxy coo xquia'a høxcapy. ³⁹Høxtáhmdsøch hädaa ngø'ø, høxtáhmdsøch hädaa ndecy. Høøčh je'e Jesús. Høøčh hajxy nähdoønäc. Cabä hāñāmä ni'x copc miøødä nébiøch høøčh nmøødän.

⁴⁰Mānitä Jesús ja'a quio'ødiecy yaghijxy ja'a jiamioødhajxy. ⁴¹Pero cab hajxy hamuumdu'joot ñä'ägä mäßøjcy. Xoonäcäp hajxy hānajty møød hajxy hānajty yagjuø'oy. Mānitä Jesús miānaañ:

—Tii hajxy jii mmøød cooçh ngáyät.

⁴²Mānitä hacxtsa'ay hajxy miooyy møødä møjtsiinjøødy. ⁴³Mānitä Jesús quioønsooyy. Mānit quiaayy maa ja'a wyiinduumhaxjiän.

⁴⁴Mānit miānaañ:

—Nébiøch tøø njatiän, tøøds hajxy hijty nhawāñām mānaa hajxy quipxy tøø nhíjtäm. Tøjiajt jaduhñ ja'a høøchcøxpä neby jiiby myiñän cujaay maa ja'a Moisés miädia'aguiän, chaads jiiby maa ja'a Sálmosän, chaads jiiby maa ja'a librän ja'a Diosquexyhajxy jecy jíáhyyäbä.

⁴⁵Mānitä Diosmädia'agy quiapxtøøyy:

⁴⁶—Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän

cooc ja'a Diosquexy
 tsipcøxp yho'oga'añ, y cooc
 cudägøøgxøø jiuypiojtägatsa'añ,
⁴⁷y cooc miädia'aga'añii
 wiinduhmyhagajpt. Yaa Jerusalén
 miädiaactsoona'añii. Jaduhnä
 cu'ughajxy yajwiingapxø'owa'añii
 coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy
 ñajtshixø'owät. Mänit hajxy
 yajnhwa'adsa'añii ja'a piojpä
 quiädieey hajxy. ⁴⁸Hamdsoo
 hajxy tøø mhixy tøø mmädoy
 nébiøch cham nmädia'aguiän.
⁴⁹Nyajnäguexáambiøch mijts ja'a
 Dioshespíritu ja'a nDéedyhöch
 tøø xyajwiinwaanø'øyäbä
 cooçh mijts nmó'owät. Jim
 choona'añ tsajpootyp. Yaa hajxy
 mmähmø'owät Jerusalén høxtä

coonä ja'a Dioshespíritu hajxy
 hänajty tøø xñägäda'agy.

⁵⁰Mänitä Jesús
 miøødcajptpädsøømy ja'a
 jiamiøødhajxy. Mänit hajxy miejch
 maa ja'a cajpt xiøhatiän Betania.
 Mänitä Jesús ja'a quiø'ø chajxajy.
 Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy ja'a
 jiamiøødcøxpähajxy.

⁵¹Mänit hajxy ñähguéecänä.
 Mänitä Jesús jim ñøcxy
 tsajpootyp. ⁵²Mänitä Jesús hajxy
 wyiingudsähgøøyy. Mänit hajxy
 wyiimbijnä jaançh tehñ jiootcujc.
 Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén.
⁵³Jabom-jabom hajxy hänajty
 ñøcxy tsajtøgooty. Nøcxy hajxy
 hänajty quiapxy miädia'agy coo ja'a
 Dios miøjjä jiaançhä. Amén.